

Gølin Kaurin Nilsen

**PÅ
NIVÅ**

Arbeidsbok A2

FAGBOKFORLAGET

GØLIN KAURIN NILSEN

**PÅ
NIVÅ**

**ARBEIDSBOK
A2**

A2: UNDERVEIS

GRAMMATIKK I NORSK SOM ANDRESPRÅK,
BASERT PÅ DET FELLES EUROPEISKE RAMMEVERKET FOR SPRÅK (CEFR)

FAGBOKFORLAGET

Copyright © 2019 by
Vigmostad & Bjørke AS
All Rights Reserved

1. utgave / 1. opplag 2019
ISBN: 978-82-11-02579-1

Grafisk produksjon: John Grieg, Bergen
Grafisk design og sats: tilfellet.torgersen as
Omslagsdesign ved forlaget.

Forfatteren har mottatt støtte fra Det faglitterære fond.

Spørsmål om denne boken kan rettes til:
Fagbokforlaget
Kanalveien 51
5068 Bergen
Tlf.: 55 38 88 00 Faks: 55 38 88 01
e-post: fagbokforlaget@fagbokforlaget.no
www.fagbokforlaget.no

Materialet er vernet etter åndsverkloven.
Uten uttrykkelig samtykke er eksemplarframstilling
bare tillatt når det er hjemlet i lov eller avtale med Kopinor.

INNHOOLD

Lyder, bokstaver, ord og setninger

Ord og ordklasser

Ordstilling

Tekst

FORORD

På nivå er en serie grammatikkbøker som består av to teoribøker og fire arbeidsbøker. Serien gjennomgår *basisnivåene* A1 og A2 og de *selvstendige nivåene* B1 og B2. Disse nivåene for språkkompetanse blir beskrevet i *Læreplan i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere* (VOX 2012 (nå: Kompetanse Norge)) og i *Det europeiske rammeverket for språk: læring, undervisning og vurdering* (UDIR 2011).

I arbeidsboka på A1 bruker vi setninger og små tekster som vi vet er vanlige å bruke når vi begynner å lære et nytt språk. Vi arbeider også med lydlære. På A2 fortsetter vi arbeidet med setninger som er *frekvente*, og med tekster fra *dagligdagse* situasjoner og vokabular. Samtidig begynner vi å *analysere* grammatikken vi arbeider med. Vi spør for eksempel: Er det et adjektiv eller et adverb? Hvilket ord i setningen forteller adjektivet om? På B1 legger vi enda mer vekt på dette: Vi kan sette ordene i en setning i grupper, og vi kan analysere en setning og finne ut hvordan den kan varieres. På B2 går vi enda mer i dybden og ser på hvordan vi kan uttrykke detaljer og nyanser ved hjelp av presis og korrekt grammatikk. Du trenger ikke gjøre kapitlene i arbeidsboka i rekkefølge, men jeg anbefaler at du starter på oppgave 1 og arbeider deg framover innenfor hvert kapittel.

GRAMMATIKK GIR MENING

Når vi arbeider med å lære et språk, *arbeider vi alltid med grammatikk*. Grammatikk handler om hvordan ord i et språk er ordnet i forhold til hverandre for å gi mening. Vi lærer også grammatikk når vi lærer morsmålet vårt, men da tenker vi sjelden over det. Oppgavene i arbeidsbøkene til *På nivå* er laget slik at vokabularet er nyttig i flere sammenhenger, og derfor henger vokabularet og grammatikken i oppgavene nøye sammen. Det betyr at du kan ha fokus på ordene og på situasjonen og *samtidig* lære grammatikk.

SJEKKLISTER

Å bli flinkere og tryggere i grammatikk handler mye om *hvordan* du gjør grammatikkoppgaver. Det er viktig å lese teori *før, samtidig* og *etter* at du har gjort en oppgave. Derfor er det *sjekkliste* etter hver bolk i arbeidsbøkene. Ved hjelp av disse sjekklisterne kan du finne ut hva du kan, og hva du trenger å øve mer på eller lese mer om.

LYTT OG GJENTA

Når vi lærer et nytt språk, er det ikke nok å *skrive* eller å *lese* det nye språket. Vi må også *lytte* til det nye språket, og vi må *snakke* på det nye språket. Oppgaver som stimulerer flere læringskanaler på denne måten, er merket med et lytteikon:

- *Lytt og gjenta*: Lukk boka. Ha lyden på øret, og snakk høyt for deg selv! Da vil du huske grammatikken og setningen (og ordene) bedre etter at du er ferdig.
- *Lytt og lag setninger med*: Lukk boka. Ha lyden på øret. Gjør den samme operasjonen muntlig som du gjorde da du arbeidet skriftlig med oppgaven. Hvis du har tid, kan du også lytte og gjenta setningene. Det kan du aldri gjøre for mange ganger.
- *Lytt og skriv*: Dette er diktatoppgaver der du lytter og fyller ut de åpne feltene. Disse oppgavene inneholder vanligvis frekvente setninger som det er viktig at du forstår når du hører dem.

Det kan også være til hjelp å *bevege seg* mens du øver. Når du beveger deg, er hele kroppen aktiv i læringsprosessen: Lytt til lydsporene mens du går på tur, lager middag eller er aktiv på andre måter. Lydfilene finner du på verkets hjemmeside.

Å SKRIVE TEKSTER

Å *skrive* tekster kan du ikke bare lese deg til. Du må selv skrive tekster, og du må skrive mange. I *På nivå* finner du mange eksempler på slike tekster, og du finner tips til hvordan du kan bygge opp en tekst. Det vil være en god hjelp for å bli flink til å skrive tekster på norsk.

FASIT

Fasit til oppgavene finner du bakerst i hver arbeidsbok.

Lykke til!

Gølin K. Nilsen

IKONER

I teoribøkene og arbeidsbøkene kan du finne følgende ikoner:

Dette ikonet finner du i kapitlene om tekster i *teoribøkene*: Læringsmålet i Læreplanen er at du skal kunne **skrive** slike tekster.

Dette ikonet finner du i kapitlene om tekster i *teoribøkene*: Læringsmålet i Læreplanen er at du skal kunne **lese** og **forstå** slike tekster.

Dette ikonet viser at stoffet finnes som lydfil på verkets hjemmeside.

Dette ikonet finner du både i *teoribøkene* og i *arbeidsbøkene* sammen med tips til praktiske huskereglere om grammatikk.

Dette ikonet finner du en del steder i *teoribøkene* sammen med spørsmål som hjelper deg med å sammenlikne morsmålet ditt (eller andre språk du kan) med norsk. Noen ganger kan sammenlikning av språk gjøre det lettere å forstå og huske grammatiske regler.

Sammen med dette ikonet finner du kommentarer som går litt videre enn resten av teorien i *teoribøkene*. Det kan for eksempel være en forklaring som du ikke trenger å kunne, men som gjør det lettere å huske hvorfor noe er som det er på norsk.

Dette ikonet betyr at du kan lese mer om temaet i enten A1-A2- eller B1-B2-teoriboka (A eller B). Sidetallet viser hvor i boka du skal slå opp.

Noen steder i B1-B2-boka kan en ordforklaring være til hjelp for å forstå et grammatisk begrep.

INNHOOLD

FORORD	4
KAPITTEL 1 LYDER, BOKSTAVER, ORD OG SETNINGER	8
VOKALER	8
KONSONANTER	13
STAVELSER	20
TRYKK	21
KAPITTEL 2 ORD OG ORDKLASSER	29
SUBSTANTIV	29
PRONOMEN	42
ADJEKTIV	52
DETERMINATIVER	69
VERB	86
ADVERB	105
SPØRREORD	115
PREPOSISJONER	122
KONJUNKSJONER	132
SUBJUNKSJONER	138
KAPITTEL 3 ORDSTILLING	148
SETNINGSLEDD	148
SETNINGER	158
KAPITTEL 4 TEKST	175
TEKSTBINDING	175
TEKSTER	184
FASIT	203
FOTO OG ANDRE ILLUSTRASJONER	220

KAPITTEL 1

LYDER, BOKSTAVER, ORD OG SETNINGER

VOKALER

1 A, E ELLER Å?

Hører du A-lyden, E-lyden eller Å-lyden? Lytt og sett kryss.

Lytt og gjenta.

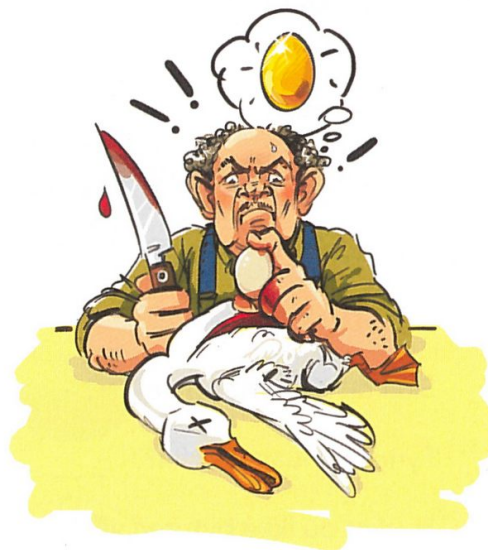
	A-lyden	E-lyden	Å-lyden
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

2 GÅSA OG GULLEGGENE: A, E OG Å

Hvilken vokal hører du?

Lytt, les og gjenta.

Det var en gang en mann som hadde ei gås. Gåsa hans var spesiell. Den la egg av gull. Derfor trengte ikke mannen å arbeide. Men mannen var grådig. Hvor kom eggene fra? Hadde gåsa eggene i magen? En dag skar han opp gåsa for å finne eggene i gåsas mage. Men der fant han bare det samme som i andre gjess. Og etter den dagen måtte mannen arbeide som andre menn.

3 Y, I ELLER U?

Hører du Y-lyden, I-lyden eller U-lyden?

Lytt og sett kryss.

	Y-lyden	I-lyden	U-lyden
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

4 Y, I OG U

Lytt, les og gjenta.

- 1 Hva synes du?
- 2 Hvorfor bryr du deg?
- 3 Skal du til byen i dag?
- 4 Hils til Unni!
- 5 Skal du på hytta i helgen?
- 6 Synes du lua mi er fin?
- 7 Husket du ikke byturen vår?

5 O ELLER Å?

Hører du O-lyden eller Å-lyden? Lytt og sett kryss.

Lytt og gjenta.

	O-lyden	Å-lyden
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

O-LYDEN OG Å-LYDEN

Lytt, les og gjenta.

bukse [bukse]

tog [tog]

boks [boks]

sukker [suker]

kopp [kop]

troll [trol]

Æ, Ø ELLER E?

Hører du Æ-lyden, Ø-lyden eller E-lyden? Lytt og sett kryss.

Lytt og gjenta.

	Æ-lyden	Ø-lyden	E-lyden
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

8 Æ, Ø OG E

Lytt, les og gjenta.

- 1 Dere må øve hver dag.
- 2 Læreren hører dere i lekse.
- 3 Dere gjør øvinger i læreboka.
- 4 Læreren vil gjerne hjelpe dere.
- 5 Dere må være ærlige.
- 6 Løsningen er lett.
- 7 Se her!

9 VOKALER

Lytt og fyll ut med rett vokal.

Lytt og gjenta.

Fr__d__ b__r __ B__rg__n.

H__n k__mmer fr__ __sl__.

H__n b__r h__s f__rm__r.

Hv__rd__n __r v__ret __ d__g?

Bl__s__r d__t?

Fr__d__ v__l __kk__ g__ __t __ d__g.

H__n v__l v__r__ __nn__.

Fr__d__ l__k__r __ s__ __g str__kk__.

F__rm__r l__k__r __ l__g__ m__t.

H__n l__g__r m__dd__g hv__r d__g.

KONSONANTER

1 KONSONANTER

Hører du konsonanten først i ordet, i midten eller til slutt?

Lytt og sett kryss.

		FØRST (framlyd)	I MIDTEN (innlyd)	TIL SLUTT (utlyd)
1	b			
2	d			
3	f			
4	g			
5	h			
6	j			
7	k			
8	l			
9	m			
10	n			
11	p			
12	r			
13	s			
14	t			
15	v			

2 R O G L

Lytt, les og gjenta.

Randi og Lillian reiser til utlandet hver sommer. De vil gjerne se nye steder. I sommer skal de til Russland. De tar fly fra Oslo til Leningrad. Det tar tre timer. De gleder seg.

3 V, F OG B

Lytt, les og gjenta.

- 1 Hvor fant du ballen?
- 2 Hvem blir med til byen?
- 3 Hvordan får vi opp vinduet?
- 4 Hvor lenge må vi vente?
- 5 Blir vi ferdige i dag?
- 6 Får vi fri i morgen?

4 KONSONANTER: BYER I NORGE

Lytt, les og gjenta.

5 STUMME KONSONANTER (1)

Hvordan staver vi disse ordene?

Sett kryss ved riktig stavemåte.

1		ei hånd	ei hånn
2		et gjerde	et jære
3	12	tåll	tolv
4	1/2	halv	hall
5	?	vorfor	hvorfor
6		et nydeli vær	et nydelig vær
7		et lann	et land
8		et bord	et bor
9	?	hvem	vem
10		en hunn	en hund

8 FLERE KONSONANTER SAMMEN

Les, lytt og gjenta.

Vi spiser fisk klokka kvart over seks.
Trenger du saks og limstift?
Skriver du med blyant?
Skriftlig eksamen starter neste uke.
Brit skriver brev til Fredrik.

9 -NG, -NK ELLER -GN

Hører du NG-lyden, NK-lyden eller GN-lyden? Lytt og sett kryss.

Lytt og gjenta.

	-NG	-NK	-GN
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

10 FLERE BOKSTAVER - ÉN LYD (1)

Lytt, les og gjenta.

unnskyld
seng
tenke
skjørt
kjære
kylling
skinke
Bangkok

11 FLERE BOKSTAVER - ÉN LYD (2)

Hører du f-lyden eller ç-lyden? Lytt og sett kryss.

Lytt og gjenta.

	f-LYDEN	ç-LYDEN
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

12 FLERE BOKSTAVER - ÉN LYD (3)

Lytt og skriv ordene.

13 ORD I ORD

Finn ord i ordene. Se på eksemplet.

LYSESTAKE: lys, lyse, se, sta, tak, ake

LAMPESKJERM: _____

POSTKASSE: _____

KJØRESKOLE: _____

BILDEBOK: _____

STAVELSER

1 STAVELSER: YRKER

Hvor mange stavelser hører du? Lytt og skriv antall stavelser.

1	_____	6	_____	11	_____
2	_____	7	_____	12	_____
3	_____	8	_____	13	_____
4	_____	9	_____	14	_____
5	_____	10	_____	15	_____

2 STAVELSER: PÅ JOBBEN

Hvor mange stavelser hører du? Lytt og skriv antall stavelser.

1	_____	6	_____	11	_____
2	_____	7	_____	12	_____
3	_____	8	_____	13	_____
4	_____	9	_____	14	_____
5	_____	10	_____	15	_____

TRYKK

1 TRYKK I ORD: HVA HAR DU HJEMME?

Hvor er trykket? Sett strek under stavelsen med trykk.

Oversett ordene til morsmålet ditt.

Lytt og gjenta.

	NORSK	MORSMÅL
1	sofa	
2	salongbord	
3	taklampe	
4	gulvteppe	
5	vaskemaskin	
6	tørketrommel	
7	kjøleskap	
8	kjøkkenbenk	
9	bokhylle	
10	skrivebord	
11	inngangsdør	
12	takrenne	
13	rullegardin	
14	tørkestativ	

2 TRYKK I SETNINGER: HVA GJØR DU I FRITIDA?

Hvor er trykket? Sett ring rundt ordene med trykk.

Oversett setningene til morsmålet ditt.

Lytt og gjenta.

	NORSK	MORSMÅL
1	Jeg liker å bake <u>kaker</u> .	
2	Jeg pleier å strikke.	
3	Jeg går på kafé.	
4	Jeg mekker bil.	
5	Jeg liker å lese.	
6	Jeg leser nyheter på Internett.	
7	Jeg spiller gitar.	
8	Jeg liker å spille fotball.	
9	Jeg treffer venner i byen.	
10	Jeg spiller dataspill.	

3 TRYKK I SETNINGER: PÅ JOBBEN

Lytt og sett ring rundt ordene med trykk.

Lytt og gjenta. Kan du lære setningene utenat?

- 1 Hvordan går det?
- 2 Trives du her hos oss?

- 3 Har du noen planer for helgen?
- 4 Er det ledig her?
- 5 Hva er passordet til internnettverket?
- 6 Hvem har ansvar for HMS?
- 7 Ha en fin ettermiddag!
- 8 Takk for i dag!

4 EMFATISK TRYKK

Hvilket ord i setningen har emfatisk trykk? Sett ring rundt ordet med emfatisk trykk.

Lytt og gjenta.

- 1 Even bor i sentrum
- 2 Han bor i en liten leilighet i sentrum.
- 3 Even liker å være på hytta.
- 4 Hytta ligger ved sjøen.
- 5 Even liker å gå på tur på fjellet.
- 6 Even liker å se på fotball på TV.
- 7 Even leser nyheter på Internett.

5 HVILKET ORD?

Hvilket ord hører du? Lytt og sett kryss.

1	fyrste		fryser		flytter	
2	alltid		aldri		andre	
3	millioner		meloner		melodier	
4	mamma		mannen		mange	
5	kjedelig		koselig		kanskje	
6	bare		barn		bedre	
7	slektning		slukket		skulle	
8	do		du		det	
9	hele		holde		hadde	
10	billett		billig		britisk	
11	stoler		skoler		soler	
12	brakke		bratte		banke	

6 DIKTAT (1)

Lytt og skriv ordene.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

7 _____

8 _____

9 _____

10 _____

7 DIKTAT (2)

Lytt og skriv setningene.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

8 TEGN OG STOR OG LITEN BOKSTAV

Sett inn riktig tegn og stor og liten bokstav.

når kom du til norge ali jeg kom til norge for sju år siden hva arbeider du med jeg er
rørlegger er du gift ja jeg er gift vi har ei lita jente hun heter mariam

hva pleier du å gjøre i fritida jeg går ut for å treffe venner vi pleier å møtes på en kafé i
byen noen ganger går vi på kino men det er litt dyrt det er viktig å være sosial

kjenner du siren ja det er søstera mi er det søstera di så utrolig hvordan kjenner du siren da vi er kollegaer

hvor skal du i ferien jeg skal til spania til spania ja jeg kommer fra madrid jeg skal besøke familien min

KAN DU DET?

	Oppgave:	Jeg kan det. 	Jeg må øve mer.
Jeg kan kjenne igjen hvilken norsk vokallyd eller konsonantlyd jeg hører. <i>(I can recognize which Norwegian vowel sound or consonant sound I am hearing.)</i>			
Jeg kan identifisere om vokalen er lang eller kort når jeg hører ordene. <i>(I can identify long and short vowels when I hear the words.)</i>			
Jeg kan uttale riktig lange og korte vokaler på norsk. <i>(I can pronounce long and short vowels correctly in Norwegian.)</i>			
Jeg kan uttale riktig de fleste konsonantlydene på norsk. <i>(I can pronounce most of the consonant sounds correctly in Norwegian.)</i>			
Jeg kan stave riktig vanlige ord med stumme konsonanter. <i>(I can spell common words with silent consonants correctly in Norwegian.)</i>			
Jeg kan telle stavelser i et ord. <i>(I can count the syllables in a word.)</i>			

	Oppgave:	Jeg kan det. 	Jeg må øve mer.
<p>Jeg kan plassere trykket riktig i et ord når jeg hører ordet.</p> <p><i>(I can place the stress correctly in a word when I hear the word.)</i></p>			
<p>Jeg kan plassere trykket riktig i en setning når jeg hører setningen.</p> <p><i>(I can place the sentence stress correctly when I hear the sentence.)</i></p>			
<p>Jeg vet hva emfatisk trykk er, og jeg kan kjenne igjen emfatisk trykk når jeg hører det.</p> <p><i>(I know what emphatic stress is, and I can recognize it when listening.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke stor og liten bokstav riktig på norsk.</p> <p><i>(I can use lower case and capital letters correctly in Norwegian.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke komma, punktum, spørsmålstegn og utropstegn riktig i enkle setninger.</p> <p><i>(I can use commas, full stops, question marks and exclamation marks correctly in simple sentences.)</i></p>			

KAPITTEL 2

ORD OG ORDKLASSER

SUBSTANTIV

1 SUBSTANTIV (1)

Sett ring rundt substantivene i ordskyen.

2 EGENNAVN OG FELLENAVN

Skriv ordene fra ordskyen i oppgave 1 i riktig kolonne.

EGENNAVN	FELLENAVN

3 KAFFEN BLIR KALD

Noen substantiv er *ord for mengder*. Dette gjelder spesielt mange matvarer, slik som *kaffe, te, sukker og salt*. Slike ord bruker vi ikke med artikkel i ubestemt form, men for å bruke *bestemt form* må vi vite artikkelen.

Fyll ut rett artikkel, og sett inn substantivene i rett form i setningene.

Lytt og gjenta.

- a) en _____ kaffe Nå må du komme! Kaffen _____ blir kald!
- b) _____ salt Kan du sende meg _____, er du snill?
- c) _____ sukker Kan du sende meg _____, er du snill?
- d) _____ pepper Kan du sende meg _____, er du snill?
- e) _____ melk Å nei, _____ er sur!
- f) _____ vann _____ er lunkent. Æsj. Jeg vil at det skal være iskaldt!
- g) _____ smør Nå har _____ smeltet.
- h) _____ mel Satte du _____ inn i skapet igjen?

4 UBESTEMT FORM: HAR DU NOEN SPØRSMÅL?

Skriv setningene med substantivet i flertall, ubestemt form. Bruk *noen* ...

Lytt og gjenta setningene med substantivet i flertall, ubestemt form.

- a) Har du et spørsmål? Har du noen spørsmål?
- b) Har du et minutt? _____
- c) Har du en venn i Oslo? _____
- d) Jeg trenger en kopp. _____
- e) Jeg trenger et glass. _____
- f) Vil du ha et eple? _____
- g) Vil du ha ei skive? _____
- h) Kan jeg få en pose? _____
- i) Kan jeg få en eske? _____
- j) Jeg vil gjerne se på et slips. _____
- k) Jeg vil gjerne se på ei jakke. _____

5 BESTEMT FORM: VASKET DU GRYTENE?

Skriv setningene med substantivet i flertall, bestemt form.

Lytt og gjenta setningene med substantivet i flertall, bestemt form.

- a) Vasket du gryta? Vasket du grytene?
- b) Vasket du poteten? _____
- c) Laget du kaka? _____
- d) Laget du salaten? _____
- e) Kjøpte du brødet? _____
- f) Kjøpte du sjokoladen? _____

- g) Likte du osten? _____
- h) Likte du eplet? _____
- i) Spiste du brødiskiva? _____
- j) Spiste du egget? _____
- k) Stekte du koteletten? _____
- l) Stekte du tomaten? _____

BESTEMT FORM:

EVENS VENNER - VENNENE TIL EVEN

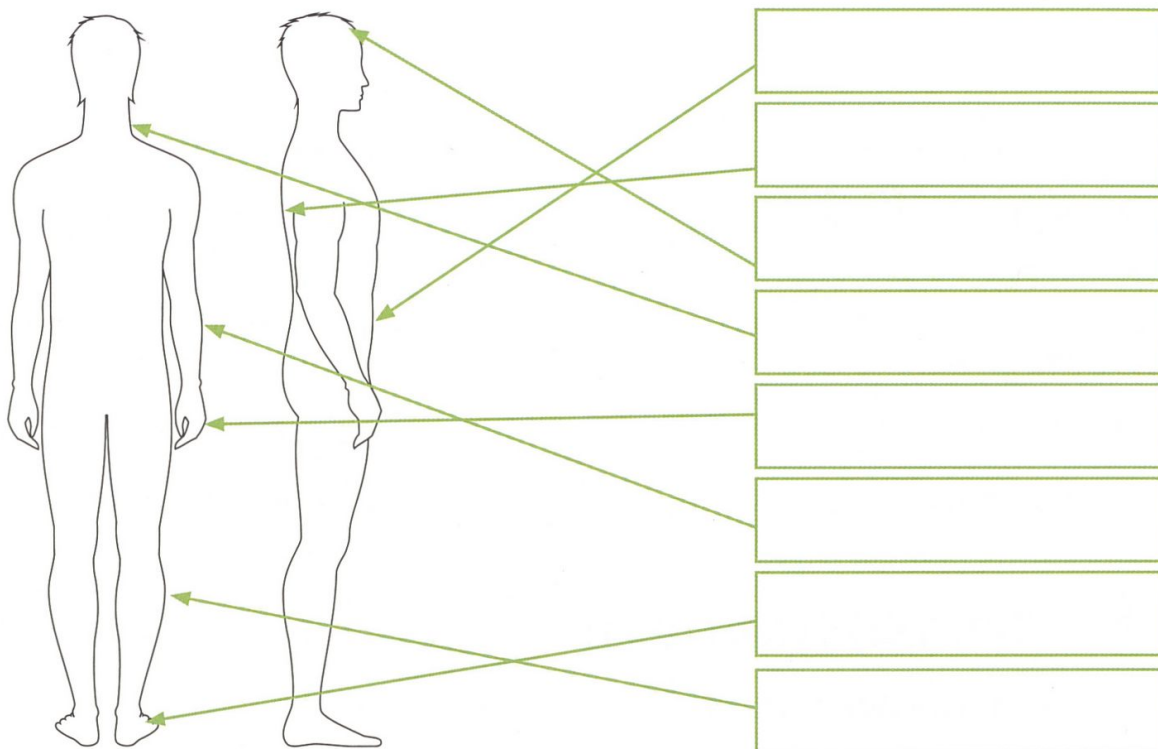
Skriv setningene med substantivet i *bestemt form*.

Lukk boka. Lytt og gjenta setningene med substantivet i *bestemt form*.

- a) Evens venner er hyggelige. Vennene til Even er hyggelige.
- b) Evens motorsykkel er gammel. _____ er gammel.
- c) Evens leilighet ligger i sentrum. _____ ligger i sentrum.
- d) Evens stue er ofte rotete. _____ er ofte rotete.
- e) Evens foreldre bor i Bergen. _____ bor i Bergen.
- f) Evens mor heter Solrun. _____ heter Solrun.
- g) Evens far heter Ola. _____ heter Ola.
- h) Evens far kommer fra Stavanger. _____ kommer fra Stavanger.

7 KROPPEN

Skriv navn på kroppsdelene. Husk *en, ei* eller *et*.

 Finn bøyningen på
ordbok.uib.no

Bøy substantivene i skjemaet.

ENTALL		FLERTALL	
ubestemt form	bestemt form	ubestemt form	bestemt form

8 HVOR HAR DE VONDT? (1)

Hva betyr det samme? Sett strek.

Lytt og si setningen som betyr det samme.

a) Jeg har vondt i ei tann.	Jeg har mageknip.
b) Jeg har vondt i magen.	Jeg har smerter i ryggen.
c) Jeg har vondt i hodet.	Jeg har tannpine.
d) Jeg har vondt i ryggen.	Jeg har brystmerter
e) Jeg har vondt i brystet.	Det verker i den ene foten.
f) Jeg har vondt i en fot.	Jeg har hodepine.

9 SPRÅKDETEKTIV (1)

Hvilken setning er riktig? Sett kryss.

a) ☐ Evens familie har ei hytte.	☐ Evens familien har ei hytte.
b) ☐ Kan jeg ta et epler?	☐ Kan jeg ta et eple?
c) ☐ Hvor mange agurkene trenger du?	☐ Hvor mange agurker trenger du?
d) ☐ Det er fire vinduet i stua.	☐ Det er fire vinduer i stua.
e) ☐ Vil du ha ei brødskive?	☐ Vil du ha ei brødsnivene?
f) ☐ Kan jeg få koppen kaffe?	☐ Kan jeg få en kopp kaffe?
g) ☐ Jeg tar tre rundstykker, takk.	☐ Jeg tar tre rundstykkene, takk.
h) ☐ Jeg har en venner i Oslo.	☐ Jeg har en venn i Oslo.
i) ☐ Hvor mange barn har du?	☐ Hvor mange barnet har du?
j) ☐ Vil du ha kopper te?	☐ Vil du ha en kopp te?
k) ☐ Jeg vil gjerne bestille en time.	☐ Jeg vil gjerne bestille en timen.
l) ☐ Har du telefon?	☐ Har du telefonen?

m) ☐ Hvilket yrke har du?	☐ Hvilket yrket har du?
n) ☐ Hvor mange tomatene trenger du?	☐ Hvor mange tomater trenger du?
o) ☐ Kan jeg få en bananen?	☐ Kan jeg få en banan?
p) ☐ Har du to poser?	☐ Har du to posene?

10 SPRÅKDETEKTIV (2)

Finn feilene i setningene. Skriv setningene korrekt.

- a) Hvilken utdanningen har du lyst til å ta? _____
- b) Jeg har lyst til å kjøpe ny bilen. _____
- c) Jeg har så vondt i rygg! _____
- d) Det er viktig med varme klærne om vinter. _____
- e) Kan jeg prøve denne jakker? _____
- f) Vi har tre store vinduene i stua. _____

11 SUBSTANTIV (2)

Sett strek under substantivene i teksten.

Bøy substantivene i bøyningsskjemaet. Husk artikkel i ubestemt form entall.

JOBBINTERVJU

Det kan være vanskelig å vite akkurat hvilke spørsmål du kan få på et jobbintervju, men her er noen eksempler på hva en arbeidsgiver kan spørre deg om:

- Hvilke arbeidsoppgaver er du vant til å ha?
- Hva liker du best: å arbeide alene eller å arbeide sammen med noen?
- Hva mener du er dine sterke sider?
- Hva mener du er dine svake sider?
- Hvorfor sluttet du på den forrige arbeidsplassen din?
- Hvorfor vil du ha denne jobben?

ENTALL		FLERTALL	
ubestemt form	bestemt form	ubestemt form	bestemt form

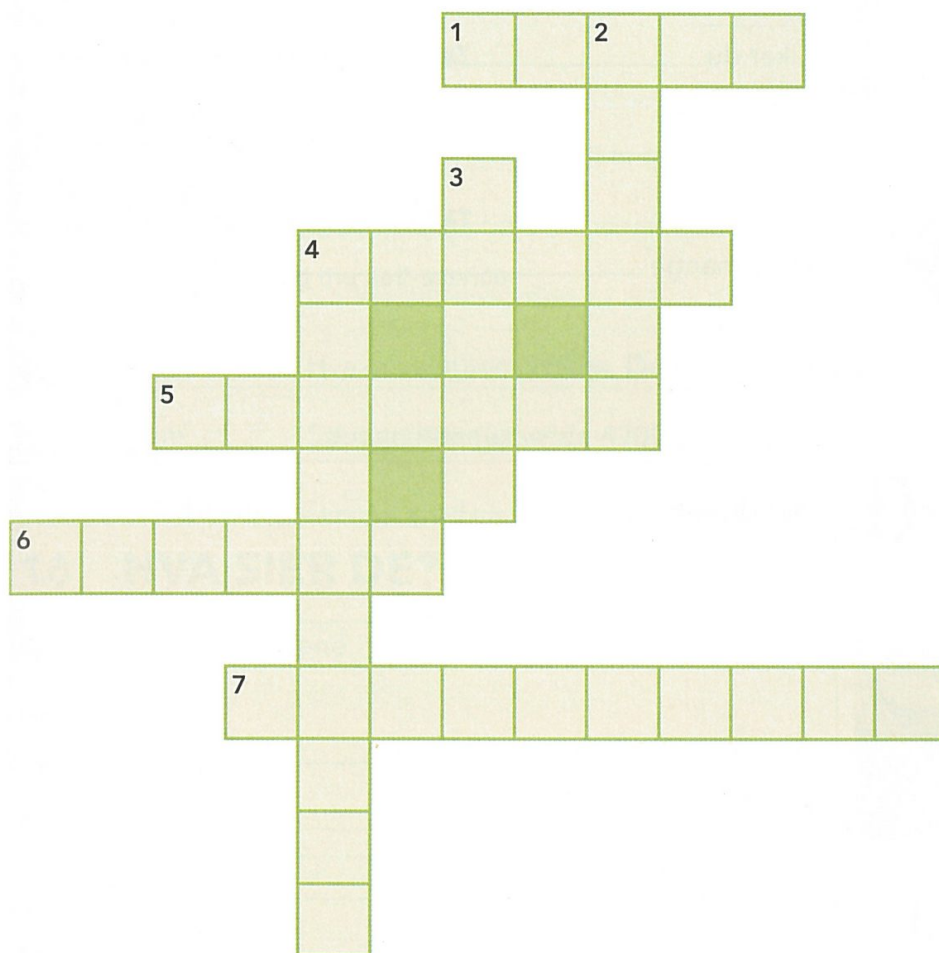
12 HVA SKAL UT?

Ett av ordene har *en annen form* enn de andre. Hvilket? Hvilken form har ordet?

- a) stoler - bord - senger - sofaen sofaen (bestemt form entall)
- b) poteten - tomaten - paprika - agurken -----
- c) bukse - skjørtene - slipsene - jakkene -----
- d) tanter - datter - mor - bestemor -----
- e) blyant - viskelær - bok - pennene -----
- f) kjøkkenet - stua - gangen - bad -----
- g) kopper - kniver - glass - skjeene -----
- h) osten - egg - brødet - smøret -----

13 UREGELRETTE SUBSTANTIV (1)

Kan du bøye *familieord*? Fyll ut kryssordet med substantivene i *ubestemt form, flertall*.

VANNRETT →

- 1 en far
- 4 en bror
- 5 ei søster
- 6 en onkel
- 7 ei bestemor

LODDRETT ↓

- 2 ei datter
- 3 ei mor
- 4 en bestefar

14 UREGELRETTE SUBSTANTIV (2)

Fyll ut med rett form av substantivet i setningene.

a)		Liker du _____?
b)		Hvor mange _____ har du lest?
c)		Har du sett _____ mine?
d)		Å, det er deilig å sitte med _____ i vann!
e)		Vi trenger tre kniver og fire _____.
f)		Tyvne stjal to _____ utenfor blokka i natt. Og ja, _____ var låst!

15 MÅL OG VALUTA

Sett inn rett form av ordet i setningene.

- a) en dollar Hvor mange _____ blir 200 kroner?
- b) en liter Jeg trenger tre _____ vann.
- c) et øre Det er 100 _____ i ei krone.
- d) en meter Dette stoffet koster 59 kroner for _____.
- e) et kilo Eplene er på tilbud i dag. De koster 15 kroner per _____.
- f) et pund Bruker de euro eller _____ i England?
- g) en euro Hva er valutaen i Hellas, Demetrios? Er det _____ eller drakmer?
- h) et gram Sønnen hennes veide 4200 _____ da han ble født.

16 HVA SIER DE?

Lytt og fyll ut setningene.

Lytt og gjenta.

- a) Kan _____ dekke bordet, er du _____?
Her er kniver og _____.
- b) _____ må lese _____ før eksamen.
- c) Fryser du på _____ eller _____?
- d) _____ mange _____ og _____ har du?
- e) _____ savner _____ sine.
- f) Det er _____ kvinner og _____
på norskkurset.

KAN DU DET?

	Oppgave:	Jeg kan det. 	Jeg må øve mer.
	<p>Jeg kan skille mellom egennavn og fellesnavn, og jeg vet at vi skriver egennavn med stor forbokstav og fellesnavn med liten forbokstav.</p> <p><i>(I can distinguish between proper names and common names, and I know that we use capital letters when writing proper names, and lower case when writing common names.)</i></p>		
	<p>Jeg kan artikkelen på vanlige, dagligdagse substantiv.</p> <p><i>(I know which articles to use with common, everyday nouns.)</i></p>		
	<p>Jeg kan bruke entall og flertall riktig når jeg snakker om kjente tema.</p> <p><i>(I can use singular and plural forms correctly when I speak about familiar topics.)</i></p>		
	<p>Jeg kjenner igjen ubestemt form og bestemt form når jeg leser eller lytter.</p> <p><i>(I can recognize indefinite and definite forms when I read or listen.)</i></p>		

	Oppgave:	Jeg kan det. 	Jeg må øve mer.
<p>Jeg kan bruke ubestemt form og bestemt form riktig i faste formularer.</p> <p><i>(I can use indefinite and definite forms correctly in idiomatic patterns.)</i></p>			
<p>Jeg kan bøye et regelrett substantiv i entall og flertall, ubestemt og bestemt form, i et bøyningsskjema.</p> <p><i>(I can conjugate a regular noun in singular and plural, indefinite and definite forms, using a noun conjugation chart.)</i></p>			
<p>Jeg kan bøye noen familieord og noen frekvente, uregelrette substantiv i entall og flertall, ubestemt og bestemt form, i et bøyningsskjema.</p> <p><i>(I can conjugate some nouns for relatives and some frequent, irregular nouns in singular and plural, indefinite and definite forms, using a noun conjugation chart.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke ubestemt form og bestemt form riktig i frekvente, vanlige setninger når jeg snakker om kjente tema.</p> <p><i>(I can use indefinite and definite forms correctly in frequent, everyday phrases when I speak about familiar topics.)</i></p>			

PRONOMEN

1 DU + JEG = VI

Skriv inn rett pronomen.

- a) Du + jeg = _____ **Vi** _____
- b) Farmor + Frida = _____
- c) Even + Simon = _____
- d) Du + Frida = _____
- e) Tante Petra + farmor = _____
- f) Even + jeg = _____
- g) Frida + jeg = _____
- h) Even + du = _____
- i) Even + mor + far = _____

2 EN FIN SØNDAG (1)

Skriv inn rett pronomen i dialogen.

- Hei, Ada, det er Frida.

- Hva gjør _____? Leser _____?

- Hallo, Frida.

- Nei, ikke akkurat nå. _____ ser på TV, faktisk.

- Skal _____ finne på noe?

- Nei, det er så fint vær ute. Kan _____ ikke ta en tur på Fløyen?

- Ja, det er sant. _____ kan sende en melding til _____.

- Ok. Ses snart!

- Ja, hvorfor ikke? Skal _____ gå på kino?

- Jo, det kan _____. Kanskje Evelyn har lyst til å bli med.

- Fint. Skal _____ si om en time ved Fløibanen?

3 EN FIN SØNDAG (2)

Skriv inn rett pronomen i dialogen.

- God morgen, Petra! - Har _____ sovet godt?

- Uff, det var leit å høre! Men _____ har laget kaffe. Vil _____ ha en kopp, kanskje?

- Nei, dessverre. _____ har ikke sovet så godt i natt.

- Ja, gjerne! Det er søndag i dag, så _____ skal ikke i butikken.

- Ja, det er sant. Men været er nydelig!

Skal _____ gå en tur? Orker _____ det?

- _____ kan gå på Fløyen.

- Det har _____ rett i. Hva med Sandviksfjellet?

- Ja, en tur er fint. Da våkner _____, vet

_____.

- Å nei, ikke på Fløyen. Det er alltid så mye folk der på søndager.

- God idé. Det gjør _____.

4 HVA HØRER SAMMEN? (1)

Sett strek mellom setningsdelene.

Lytt og gjenta.

a) Jeg er glad	hjelpe meg?
b) Liker du	meg på kino i kveld?
c) Kan du	dem med oppgavene.
d) Har du	i deg.
e) Så hyggelig	snakket med dem?
f) Vil du bli med	fra meg!
g) Læreren hjelper	henne?
h) Hils til Ola	å se deg!

5 DEN, DET ELLER DE?

Sett inn rett form av pronomenet i teksten: *den, det* eller *de*.

I ferien skal Even og tre kolleger på tur på fjellet. _____ skal bo på ei stor hytte. _____ ligger nydelig til med flott utsikt. _____ har kjøpt dagskort til skiheisene like ved. _____ begynner å gå klokka ni om morgenen, så _____ må stå tidlig opp. Onsdag kveld skal _____ spise middag på et hotell. _____ ligger en halvtime i bil fra hytta.

6 RETT FORM (1)

Fyll ut rett pronomen: *subjektsform* eller *objektsform*.

- Simon: Når må man levere egenmelding?
- Sjefen: Har _____ ikke levert egenmelding?
- Simon: Nei, er det en frist på det?
- Sjefen: Ja, _____ skal levere egenmelding så snart _____ er tilbake på jobb etter sykdom.
- Simon: Sier _____ det? Det visste _____ ikke. _____ beklager.
- Sjefen: OK. Men _____ vil at _____ leverer egenmelding til _____ i løpet av dagen i dag.
- Simon: Selvfølgelig. Det skal _____ gjøre.

Simon har vært syk, men nå er _____ frisk og tilbake på jobb. _____ snakker med sjefen. _____ spør når _____ må levere egenmelding. Sjefen blir overrasket. _____ svarer at alle må levere egenmelding så snart _____ er friske og tilbake på jobb. Simon beklager, men _____ lover å levere egenmelding til sjefen i løpet av dagen.

7 REFLEKSIVT PRONOMEN

Skriv rett *refleksivt* pronomen.

- a) Jeg vasker _____.
- b) Du må skynde _____!
- c) Han barberer _____.
- d) Hun sminker _____.
- e) Vi pynter _____.
- f) Dere må kle på _____.
- g) De gleder _____.

8 HVA GJØR DE?

Lytt og skriv.

Lytt og gjenta.

- a) _____ gruer _____ eksamen.
- b) _____ til å gå på kino.
- c) _____ skynde _____!
- d) Even _____ hver dag.

- e) _____ til festen på fredag?
 f) Kler _____?
 g) _____ hun _____?

9 HVA HØRER SAMMEN? (2)

Sett strek mellom setningsdelene.

Lytt og gjenta.

a) Han gleder seg	hjelpe meg?
b) Du må skynde	seg til bryllupet?
c) Unnskyld, kan du	deg til eksamen?
d) Hei! Kan jeg	til festen på lørdag.
e) Hva ønsker de	seg hver dag.
f) Gruer du	hjelpe deg?
g) Dere må kle godt	deg! Bussen går nå!
h) Jeg liker ikke å	til meg?
i) Even barberer	sminke meg.
j) Mor, kan du ringe	på dere. Det er kaldt ute!

10 HUN SMINKER SEG

Sett inn riktig form av *refleksivt* pronomen i setningene.

- a) Hvor ofte barberer du _____?
 b) Hvor ofte barberer Ola _____?
 c) Sminker du _____ hver dag?
 d) Sminker Solrun _____ hver dag?

- e) Jeg gleder _____ til bryllupet deres.
- f) Even gleder _____ til bryllupet deres.
- g) Vi koser _____ på hytta om sommeren.
- h) Ola og Solrun koser _____ på hytta om sommeren.
- i) Når giftet dere _____ ?
- j) Muzzi og Mari giftet _____ for fire år siden.
- k) Du må skynde _____, Ola!
- l) Ola liker ikke å skynde _____.

11 REFLEKSIVT PRONOMEN?

Sett kryss ved setningene med *refleksivt* pronomeren.

- a) Du må hilse til farmor fra meg!
- b) Uff, jeg er så lei meg!
- c) Vi tenker på dere!
- d) Skal du legge deg allerede?
- e) Nå må dere forsyne dere!
- f) Kan du ringe til meg etter jobb?
- g) Vil du bli med meg til byen i dag?
- h) Jeg gleder meg til sommeren.
- i) Hva ønsker du deg til fødselsdagen?
- j) Jeg kan kjøre deg til byen.

12 RETT FORM (2)

Fyll ut med rett pronomer: *subjektsform*, *objektsform* eller *refleksiv form*.

Lytt og gjenta.

- a) Jeg gruer _____ til eksamen.
- b) Hva ønsker _____ deg til fødselsdagen?
- c) Vi forstår ikke denne oppgaven, lærer. Kan du hjelpe _____?
- d) _____ må skynde oss. Bussen går om tre minutter!
- e) Hvor lenge har du bodd i Bergen, Frida? _____ har bodd her i to måneder nå.
- f) Hva heter _____? Han heter Simon.
- g) Hvor er sekken min? _____ står i gangen.
- h) Hvilke språk snakker _____? Jeg snakker engelsk, norsk og russisk.
- i) Hei, Frida, så hyggelig å se _____!
- j) Når pleier du å legge _____? _____ pleier å legge meg i ellevetida.

13 SPRÅKDETEKTIV

Hvilken setning er riktig? Sett kryss.

a) ☐ Vi må legge seg tidlig i kveld.	☐ Vi må legge oss tidlig i kveld.
b) ☐ Kan jeg hjelpe deg med noe?	☐ Kan jeg hjelpe du med noe?
c) ☐ Hvor er buksa mi? Det ligger på badet.	☐ Hvor er buksa mi? Den ligger på badet.
d) ☐ Kan du hjelpe seg?	☐ Kan du hjelpe oss?
e) ☐ Vil deg har litt å spise?	☐ Vil du ha litt å spise?
f) ☐ Hvor bor dere? Vi bor i Oslo.	☐ Hvor bor dem? Vi bor i Oslo.
g) ☐ Så hyggelig å se oss!	☐ Så hyggelig å se dere!

KAN DU DET?

	Oppgave:	Jeg kan det. 	Jeg må øve mer.
<p>Jeg kan skille mellom subjektsform, objektsform og refleksiv form av det personlige pronomenet.</p> <p><i>(I can distinguish between the subject form, object form and reflexive form of the personal pronoun.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke personlige pronomen, subjektsform, riktig i de fleste setninger.</p> <p><i>(I can use personal pronouns, subject form, correctly in most sentences.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke personlige pronomen, objektsform, riktig i de fleste setninger.</p> <p><i>(I can use personal pronouns, object form, correctly in most sentences.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke det personlige pronomenet i tredje person riktig når det viser til et substantiv.</p> <p><i>(I can use the personal pronoun, third person, correctly when referring to a noun.)</i></p>			
<p>Jeg kan bøye personlige pronomen i et bøyningsskjema.</p> <p><i>(I can conjugate personal pronouns using a conjugation chart.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke refleksive pronomen riktig i idiomatiske uttrykk, slik som å legge seg, å skynde seg og å kose seg.</p> <p><i>(I can use reflexive pronouns correctly in idiomatic phrases, such as å legge seg, å skynde seg and å kose seg.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke ubestemte pronomen riktig i frekvente, idiomatiske uttrykk.</p> <p><i>(I can use the indefinite pronoun correctly in frequent, idiomatic patterns.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke pronomenet i resiprok form (hverandre) riktig i frekvente, idiomatiske uttrykk.</p> <p><i>(I can use the pronoun's reciprocal form (each other) correctly in frequent, idiomatic patterns.)</i></p>			

ADJEKTIV

1 ADJEKTIV

Sett strek under adjektivene i teksten.

Jeg vil fortelle om barnebarnet mitt. Hun heter Frida.

Frida er ikke så høy. Hun har langt, lyst hår.

Hun er smart. Hun er student.

Hun er snill og hjelpsom.

Hun er hyggelig.

Hun er i god form. Hun liker å være ute.

Hun er ung.

Hun bruker ikke briller.

2 ETTER SKOLEN

Sett kryss foran adjektivet i rett form.

Etter skolen gikk de en lang langt lange tur. Været var dårlig dårlige, men de tok på seg

varm varmt klær. De gikk til et stor stort vann. Der lå det ei fin fint hytte.
 varme store fine

De banket på døra. Ei gammel
 gammelt kone åpnet. «Kom inn!» sa hun. De kom inn i
 gamle

ei hyggelig
 hyggelige stue. De fikk en kopp varm
 varmt kakao av kona. Hun var veldig snill.
 snilt.
 snille.

3 SPRÅKDETEKTIV (1)

Hvilken setning er riktig? Sett kryss.

a) ☐ Kofferten er stort.	☐ Kofferten er stor.
b) ☐ Husene er høyt.	☐ Husene er høye.
c) ☐ Leiligheten er ny.	☐ Leiligheten er nye.
d) ☐ Kaffen er gode.	☐ Kaffen er god.
e) ☐ Hanskene var dyrt.	☐ Hanskene var dyre.
f) ☐ Strømpene er lange.	☐ Strømpene er lang.
g) ☐ Han har nye briller.	☐ Han har nytt briller.
h) ☐ Oppgaven var vanskelige.	☐ Oppgaven var vanskelig.
i) ☐ Hun liker å lese tykt bøker.	☐ Hun liker å lese tykke bøker.
j) ☐ Skjerfet er gult.	☐ Skjerfet er gule.
k) ☐ Sofaen er gammelt.	☐ Sofaen er gammel.
l) ☐ Søknaden var dårlig.	☐ Søknaden var dårlige.
m) ☐ Uff, for et stygg vær vi har i dag!	☐ Uff, for et stygt vær vi har i dag!
n) ☐ Det går en morsom film på TV i kveld.	☐ Det går en morsomt film på TV i kveld.
o) ☐ Forsiktig! Suppa er veldig varm.	☐ Forsiktig! Suppa er veldig varmt.
p) ☐ Eplene er jammen gode nå!	☐ Eplene er jammen godt nå!

4 SPRÅKDETEKTIV (2)

Finn 7 feil i teksten. Sett strek under feilene.

Hvordan skal det være? Skriv det som er riktig under.

Frida trenger ei nytt bukse. Hun går til en store butikk i sentrum. Butikken selger billig klær. Frida prøver mange fine bukser. Hun finner ei blått bukse. Hun finner også et brun skjørt. Hun trenger ikke et nye skjørt. Men skjørtet er så fin, synes Frida.

1: _____

2: _____

3: _____

4: _____

5: _____

6: _____

7: _____

5 STOR, STORT, STORE

Sett inn adjektivet i rett form i setningene.

- a) stor Denne buksa passer ikke. Den er for _____.
- b) høy Hvor _____ er faren din?
- c) vakker For en _____ solnedgang!
- d) god Han skriver _____ bøker, synes jeg.
- e) vanskelig Er oppgaven _____, synes du?
- f) brun Huset er _____.
- g) gammel Hvor _____ er du?

6 SUBSTANTIV OG ADJEKTIV

Sett strek under adjektivene i setningene.

Hvilket *substantiv* eller pronomen forteller *adjektivet* om?

- a) I stua har de en stor sofa. Stor forteller om sofa
- b) Foran vinduet står det ei lita bokhylle. Lita forteller om
- c) Tre fine potteplanter står i vinduskarmen.
- d) De har hvite gardiner i stua.
- e) Til høyre for stuebordet har de to gamle lenestoler.
- f) Lenestolene er behagelige.
- g) Tante Petra liker å ta en liten middagshvil på sofaen.
- h) Farmor har heklet et varmt teppe som ligger i sofaen.
- i) Like før jul er det travle dager for tante Petra i butikken.
- j) Hun er ofte sliten om ettermiddagen.

7 DEN, DET ELLER DE?

Foran adjektiv i bestemt form må vi bruke artikkel i bestemt form.

Sett inn rett artikkel i *bestemt form* i teksten: *den, det* eller *de*.

Hvert år kommer det mange turister til Norge. De vil oppleve _____ vakre naturen her. De vil se _____ høye fjellene og _____ dype dalene. Derfor reiser mange med et av _____ store cruiseskipene langs _____ lange kysten som vi har her i Norge. Mange turister reiser også til Oslo. Oslo er _____ største byen i Norge. _____ vakre slottet til kongen og dronningen ligger i enden av hovedgata Karl Johan. Mange turister gjør også et stopp i Bergen. Bergen er _____ største byen på Vestlandet. Her kan man ta Fløibanen opp på et av _____ sju fjellene som ligger rundt byen. Fra Fløyen har man utsikt over Øygarden, og hvis sola skinner, er det et vakkert syn!

8 HVA SKAL DU HA PÅ DEG I DAG?

Skriv om fra *ubestemt form* til *bestemt form*.

Lytt og lag setninger med substantivet i bestemt form.

Jeg har ei hvit bukse. I dag vil jeg ha på meg den hvite bukse

Jeg har et svart skjerf. I dag vil jeg

Jeg har ei lang, gul skjorte. _____

Jeg har et par høye støvletter. _____

Jeg har et brunt belte. _____

Jeg har ei grønn, kort jakke. _____

Jeg har ei hvit skjorte. _____

Jeg har en blå genser. _____

Jeg har ei ny bukse. _____

Jeg har et par svarte sko. _____

Jeg har et grått skjerf. _____

Jeg har ei brun jakke. _____

Jeg har ei svart lue. _____

9 TIL LYKKE MED DET NYE BARNET!

Sett inn adjektiv i snakkeboblene. Velg adjektiv fra rammen, og husk å bøye adjektivet i riktig form.

Gratulerer med den
_____ dagen!

Jeg bor i det

huset på hjørnet.

Hvor skal jeg legge de
_____ klærne?

Til lykke med det
nye barnet!

Tusen takk for den
_____ gaven vi fikk
til bryllupet vårt!

Når begynner du i den
_____ jobben?

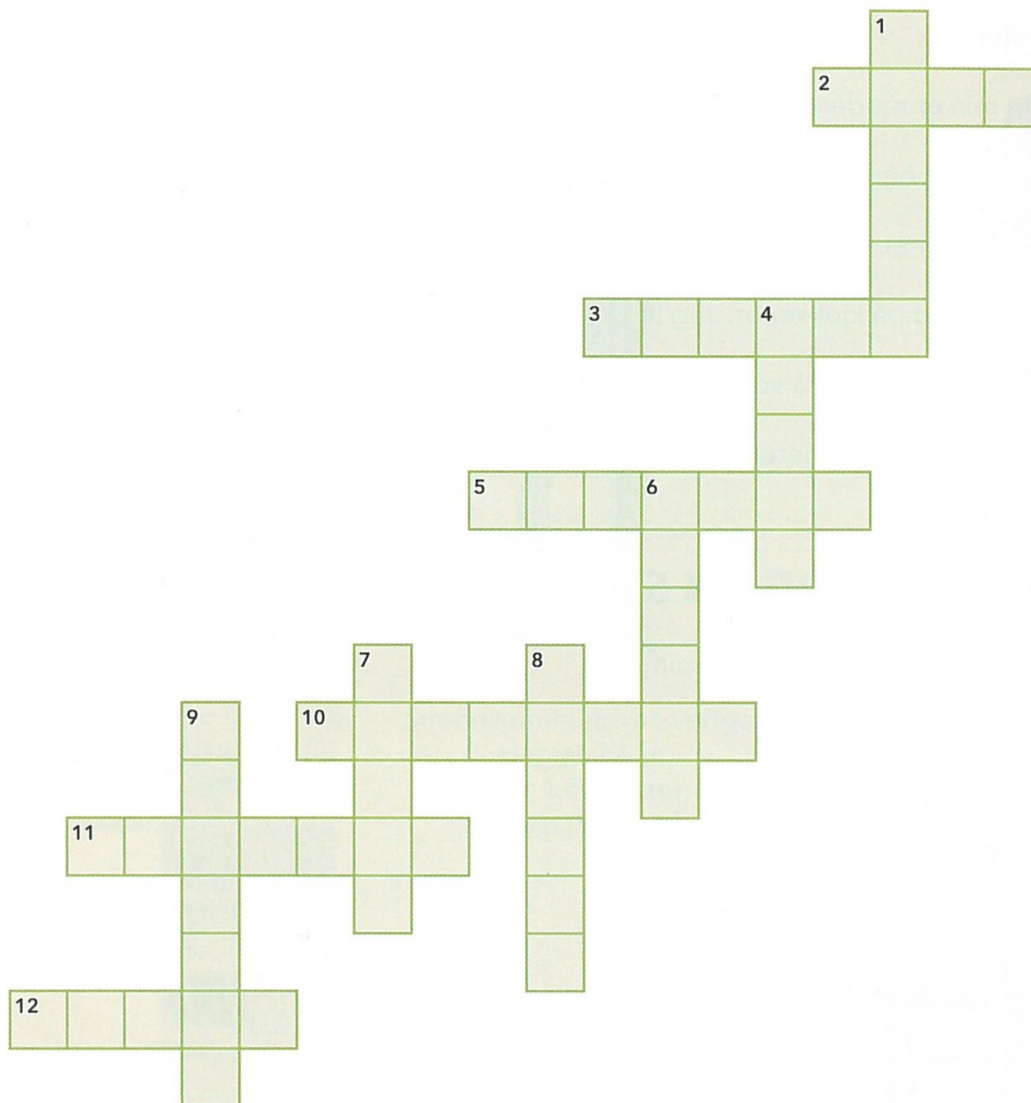
10 HØY - HØYERE - HØYEST

Sett strek under adjektiv i komparativ i ordskyen.

11 HØY - HØYERE - HØYEST

Fyll ut i kryssordet med adjektiv i *superlativ*.

VANNRETT →

- 2 god
- 3 høy
- 5 kald
- 10 billig
- 11 kort
- 12 ung

LODDRETT ↓

- 1 lang
- 4 gammel
- 6 dyr
- 7 liten
- 8 fin
- 9 varm

12 LITEN

Sett inn rett form av adjektivet *liten* i setningene: *liten, lita, lite* eller *små*.

Even forteller:

Leiligheten min er moderne. Stua er stor, men badet er _____. Kjøkkenet er også _____. Jeg har en _____ balkong. Jeg har sol hele ettermiddagen på balkongen. Det er ei _____ dør fra kjøkkenet og ut på balkongen. Jeg har et _____ bord på kjøkkenet. Jeg har bare ett soverom. Det er to _____ vinduer på soverommet. På soverommet har jeg et stort skap og en _____ kommode. Jeg liker leiligheten min!

13 EI HYLLE OG EN STOL

Sett inn rett form av adjektivet i setningene.

Svar kort på spørsmålene.

- a) høy Er hylla _____ enn stolen? _____
- b) lav Er stolen _____ enn hylla? _____
- c) dyr Er stolen _____ enn hylla? _____
- d) billig Er hylla _____ enn stolen? _____
- e) høy Hva er _____, stolen eller hylla? _____
- f) dyr Hva er _____, stolen eller hylla? _____

14 EVEN, SIMON OG MUZZI

Les teksten og svar på spørsmålene.

Muzzi kommer fra Tyrkia.
Han er 39 år.
Muzzi er 1,72 meter. Han
har mørkt hår.

Simon kommer fra Sverige.
Han er 22 år.
Simon er 1,85 meter. Han
har lyst, langt hår.

Even kommer fra Norge.
Han er 24 år.
Han er 1,75 meter. Han har
blondt, kort hår.

- a) Hvem er eldst? _____
- b) Hvem er yngst? _____
- c) Hvem er høyest? _____
- d) Hvem er lavest? _____
- e) Hvem har lysest hår? _____
- f) Hvem har mørkest hår? _____
- g) Hvem har kortest hår? _____
- h) Er Even høyere eller lavere enn Muzzi? _____
- i) Er Muzzi eldre eller yngre enn Simon? _____
- j) Er Simon eldre eller yngre enn Even? _____

15 DYRT ELLER BILLIG?

Se på nettsiden. Sett kryss for riktig svar.

PRISDETEKTIVEN

HVA VIL DU KJØPE I DAG?
VI SAMMENLIKNER PRISER FOR DEG!
Q

	SPORTSBUTIKKEN 3570,-	SYKKEL OG SÅNN 2800,-	LØP OG SYKKEL 5100,-
	MATGLEDE 34,-/KILO	DAGLIGVARER 28,-/KG	PRISKUPP 15 kr per kilo
	MOTEGAL 2500,-	KLÆR FOR ALLE 1900,-	KLESSPESIALISTEN 1700,-
	MØBELLAND 13 999,-	EKSPERTEN 18 499,-	STANGE BRUKTBUTIKK 9000,-
	BOK FOR ALLE 419,-	LESEGLEDE BRUKTBUA 200,-	NETTBOKA 355,-

		RIKTIG	FEIL
a)	Sofaen er dyrest hos Eksperten.		
b)	Jakka koster 1700,- hos Klær for alle.		

		RIKTIG	FEIL
c)	Jakka er billigst hos Motegal.		
d)	Priskupp selger billige epler.		
e)	Ny i Norge er billigst hos Leseglede Bruktbua.		
f)	Sofaen er dyrere i bruktbutikken enn hos Møbel-land.		
g)	Klær for alle er billigere enn Motegal, men dyrere enn Klesspesialisten.		
h)	Eplene er dyrest hos Dagligvarer.		
i)	Sofaen koster 9000 kroner i bruktbutikken.		
j)	Sykkelen er billigst hos Løp og sykkel.		
k)	Sykkelen er dyrere enn jakka, uansett butikk.		
l)	Sofaen er dyrest.		
m)	Boka er dyrere enn jakka.		
n)	Hos Dagligvarer er eplene billigere enn hos Priskupp, men dyrere enn hos Matglede.		
o)	Sportsbutikken er billigere enn Løp og sykkel, men dyrere enn Sykkel og sånn.		

16 HØY ELLER LAV?

Se på bildene og eksemplet. Skriv inn adjektivet i rett form.

DYR	 	<p>Sofaen er <u>dyr</u>, og lenestolen er også <u>dyr</u>. Men sofaen er <u>dyrere</u> enn lenestolen.</p>
BILLIG	 	<p>Jakka er _____, og bukse er også _____. Men bukse er _____ enn jakka.</p>

<p>VARM</p>			<p>Kaffen er _____, og eplekaka er også_____. Men kaffen er _____ enn eplekaka.</p>
<p>SØT</p>			<p>Valpen er _____, og kattungen er også veldig _____.</p> <p>Men kattungen er _____ enn valpen, synes jeg. Jeg liker kattungen best.</p> <p>Og du, hvilken dyreunge synes du er _____?</p> <p>- Jeg synes _____ er _____.</p>
<p>FIN</p>			<p>Kjolen er _____, og skjørtet er også _____. Men skjørtet er _____ enn kjolen, synes jeg.</p> <p>Jeg liker skjørtet best.</p> <p>Og du? Hva synes du er _____, kjolen eller skjørtet?</p> <p>- Jeg synes _____ er _____.</p>

17 BØYNINGSSKJEMA

Sett ring rundt adjektivene i ordskyen. Gradbøy dem i skjemaet.

POSITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV
varm		

POSITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV

18 UREGELRETT BØYING

Fyll ut tabellen.

POSITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV
	mindre	
stor		
		yngst
gammel		
	lengre	
		best

19 ORDENSTALL

Skriv datoene med tall.

- a) trettiførste januar nittensytti _____
- b) andre november attenåttini _____
- c) første juni totusenogti _____
- d) nittende september nittenåttifire _____
- e) ellefte oktober nittentretten _____
- f) tjueførste januar nittensyttifem _____
- g) andre februar nittenførtiseks _____

20 DIKTAT

Lytt og fyll ut setningene.

Sett ring rundt adjektivene i setningene.

Lytt og gjenta.

- a) Leser du _____ bøker?
- b) Så _____ vær det er i dag! Jeg vil gå _____ tur.
- c) Fryser du? Du _____ ta på deg _____ klær. Det er _____ ute i dag.
- d) Mmm! For _____ eplekake! Er _____ hjemmelaget?
- e) Pass på! Kaffen er veldig _____! Du må _____ brenne _____.
- f) _____ dere inn i det nye huset?
- g) Vil _____ bli med på kino? Det går _____ filmer nå!
- h) Gratulerer med den _____! Gleder _____ deg _____ å begynne?
- i) _____ du ha de _____ eller _____ eplene?
- j) Uff, disse _____ er _____!
- k) Så _____ det er! Nå trenger jeg _____ is eller _____ glass _____.
- l) Er du _____ eller _____ enn broren _____?

KAN DU DET?

	Oppgave:	Jeg kan det. 😊	Jeg må øve mer. 😞
<p>Jeg vet hva et adjektiv er og kan kjenne det igjen når jeg lytter eller leser.</p> <p><i>(I know what an adjective is, and can recognize it when I listen or read.)</i></p>			
<p>Jeg vet at adjektiv forteller om substantiv, og jeg kan identifisere hvilket substantiv adjektivet beskriver.</p> <p><i>(I know that an adjective tells us more about a noun, and I can identify which noun the adjective describes.)</i></p>			
<p>Jeg kan bøye adjektivet i bestemt form riktig i enkle og/eller frekvente setninger.</p> <p><i>(I can conjugate the adjective correctly in definite form in simple and/or frequent sentences.)</i></p>			
<p>Jeg vet at jeg må bruke bestemt artikkel foran adjektivet når jeg bruker adjektiv til et substantiv i bestemt form.</p> <p><i>(I know that I must use the definite article when I use an adjective to describe a noun in definite form.)</i></p>			
<p>Jeg kan gradbøye regelrette adjektiv.</p> <p><i>(I can conjugate an adjective comparatively if it is regular.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke riktig komparativ form i faste formulærer.</p> <p><i>(I can use the correct comparative form in idiomatic patterns.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke riktig superlativ form i faste formulærer.</p> <p><i>(I can use the correct superlative form in idiomatic patterns.)</i></p>			
<p>Jeg kan kjenne igjen og forstå adjektiv i sammenlikninger når jeg leser eller lytter.</p> <p><i>(I can recognize and understand adjectives used comparatively when I read or listen.)</i></p>			
<p>Jeg kan gradbøye noen vanlige, uregelrette adjektiv: gammel, ung, stor, liten, lang og god.</p> <p><i>(I can conjugate comparatively some common irregular adjectives: gammel, ung, stor, liten, lang and god.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke ordenstall i faste uttrykk, slik som dato og etasje.</p> <p><i>(I can use ordinals in idiomatic patterns, such as dates and floors.)</i></p>			

DETERMINATIVER

1 KJENNER DU DEM?

Skriv inn riktig eiendomsord i setningene.

- a) jeg Kjenner du faren _____?
- b) du Ja, jeg kjenner faren _____.
- c) hun Kjenner du broren _____?
- d) han Kjenner du søstera _____?
- e) vi Han kjenner foreldrene _____.
- f) dere Jeg kjenner foreldrene _____, Frida og Henrik.
- g) de Jeg kjenner foreldrene _____.

2 HVA HETER DATTERA DI?

Sett ring rundt eiendomsordet i setningen.

Sett strek mellom *pronomen* og setningen med *eiendomsord* som hører til pronomenet.

Hva heter dattera **di**?

Broren hans bor i London.

Broren hennes heter Henrik.

Hvor gamle er barna deres, vet du det?

Leiligheten hennes er liten.

Hvor gamle er barna dine?

Motorsykkelen hans er gammel.

Kjenner du mannen min?

Faren hennes kommer fra Tsjekkia.

jeg

du

han

hun

vi

de

Kjenner du kona hans?

Velkommen til gruppa vår!

Jeg finner ikke blyanten min.

Hvor er skoene dine?

Foreldrene hennes kommer på besøk i jula.

Jeg har pakket kofferten din for deg.

Skal vi invitere dem i konfirmasjonen hans?

Liker du jakka mi? Den er ny!

Har du vært i butikken hennes?

jeg

du

han

hun

vi

de

3 SIN, SI, SITT, SINE

Skriv inn rett form i setningene.

- a) Frida har flyttet til Bergen, og hun bor hos farmora _____.
- b) Solrun elsker mannen _____.
- c) De liker huset _____.
- d) De bekymrer seg for barna _____.
- e) Simon savner foreldrene _____.
- f) Har hun levert oppgaven _____?
- g) Han har glemt matpakka _____ i dag.
- h) Even er ikke så flink til å rydde i leiligheten _____.
- i) Farmor liker å være på hytta _____, og hun reiser så ofte hun kan.
- j) Petra trives i butikken _____, og hun har ikke lyst til å pensjonere seg.
- k) Leter han etter brillene _____ i dag også?

4 KAN DU FORTELLE OM FAMILIEN DIN, MUZZI?

Sett kryss ved riktig eiendomsord.

Jeg heter Muzzi. Jeg er gift.
Kona mi min mitt
heter Mari.

Vi har en sønn. Sønnen vår vårt
 våre er 2 år gammel. Han heter Isak.

Foreldrene mitt mine
 min bor i Tyrkia. Vi prøver å
reise på besøk til dem en gang i
året.

Vi besøker også vennene vår
 vårt våre når vi er i Tyrkia

Maris familie bor i Norge. Foreldrene
 hennes sine hans bor i
Kristiansand.

Vi besøker også tantene og onklene
 deres hennes sine.

De bor sammen med ei av tantene
 hans dine hennes.

Besteforeldrene mine
 våre sine er døde,
dessverre, men Maris beste-
foreldre lever.

De elsker å få besøk av oldebarnet
 sin sitt sine.

5 BROREN MIN HETER HENRIK

Skriv inn riktig eiendomsord.

Jeg har en bror og ei søster. Broren _____ heter Henrik. Han er eldre enn jeg. Søstera _____ heter Sofie. Hun er yngst. Broren _____ bor i Trondheim. Han er student. Jeg er også student, men jeg studerer i Bergen. Jeg bor hos farmora _____. Sofie bor hjemme. Hun er bare 12 år. Foreldrene _____ heter Aslak og Lise. Faren _____ er lege, og mora _____ arbeider på kontor.

6 BROREN HENNES HETER HENRIK

Skriv inn riktig eiendomsord.

Frida har en bror og ei søster. Broren _____ heter Henrik. Han er eldre enn Frida. Søstera _____ heter Sofie. Sofie er yngst. Fridas bror bor i Trondheim. Broren _____ er også student. Frida bor hos farmora _____. Sofie bor hjemme. Hun er bare 12 år. Faren til Sofie, Henrik og Frida er lege, og mora _____ arbeider på kontor. Foreldrene _____ heter Aslak og Lise.

7 SPRÅKDETEKTIV

Alle disse setningene inneholder *demonstrativer*, men bare fire av setningene er riktig norsk. Hvilke? Sett kryss.

- Hvor mye koster dette tomatene?
- Skal du lese denne boka?
- Disse kakene er veldig gode!
- Kan jeg prøve dette buksa?
- Hvem eier denne sekken?
- Jeg vil kjøpe den stol der.
- Du kan ta det buss.
- Kan du kaste disse avisene?

Hvilke setninger er feil norsk? Skriv dem riktig her:

8 I KLESBUTIKKEN

Skriv inn riktig demonstrativ i setningene: *denne, dette* eller *disse*.

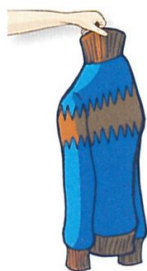
Lytt og gjenta.

- a) Kan jeg prøve _____ buksa?
- b) Kan jeg prøve _____ skjorta?
- c) Har dere _____ skjørtet i andre farger?

- d) Har dere _____ jakkene i andre farger?
- e) Jeg liker _____ genseren! Kan jeg prøve den?
- f) Jeg liker _____ skoene! Kan jeg prøve dem?
- g) Har dere _____ skjorta i andre størrelser?
- h) Har dere _____ skjørtet i andre størrelser?
- i) Hvor mye koster _____ slipsene?
- j) Hvor mye koster _____ sokkene?

9 DEN - DENNE, DET - DETTE, DE - DISSE

Skriv inn riktig demonstrativ.

- a) Vil du ha _____ genseren eller _____ genseren?

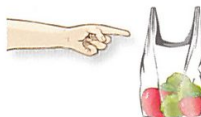
- b) Vil du ha _____ skoene eller _____ skoene?

c) Vil du ha _____ lampa eller _____ lampa?

d) Vil du ha _____ vasen eller _____ vasen?

e) Vil du ha _____ eplene eller _____ eplene?

10 DIALOGER

Se på bildene og fyll ut dialogene.

- Jeg skal til sentrum. Kan jeg ta

denne _____, bussen da?

- Nei, dessverre. _____ bussen går ikke til sentrum.

Du må ta _____ bussen der.

Buss nummer 22.

- OK. Takk skal du ha!

- Du må lese _____ boka.

Den er veldig spennende!

- Jeg vet det. Jeg har lest _____ boka der. Jeg leste den i høst.

Nå vil jeg lese _____ boka her.

- Unnskyld, er _____ skjerfene på salg nå?

- Ja, _____ skjerfene selger vi til halv pris, og _____ luene der til 30 % avslag.

- Hvor lenge gjelder _____ tilbudet?

- Ut uka.

- Kan jeg hjelpe deg?
- Ja, hva koster _____ rosene?
- _____ rosene koster 50 kroner stykket, men _____ rosene der, de gule, koster 35 kroner stykket.
- Jeg vil gjerne ha 3 av _____ rosene og 3 av _____ rosene. Og noe grønt.

- Mamma, er _____ genseren ren eller skitten?
- _____ genseren er skitten. Det ser du vel!
- Kan du vaske den?
- Ja, men ikke i dag. Du får ta en annen genser i dag.

11 HVILKEN?

Sett inn riktig form av hvilken i spørsmålene: hvilken, hvilket eller hvilke.

- a) _____ språk snakker du? Jeg snakker tysk, engelsk og norsk.
- b) _____ land kommer du fra? Jeg kommer fra England.
- c) _____ yrke har du? Jeg er lærer.
- d) _____ farge liker du best? Jeg liker best grønn.
- e) _____ film skal du se i kveld? Jeg skal se «Orions belte». Det er en klassiker!
- f) _____ rom fikk du? Jeg fikk rom 213.
- g) _____ lærer har du? Jeg har Sandra Olsen.

h) _____ fag skal du ta i år?	Jeg skal ta norsk og matte.
i) _____ dager passer best for deg?	Mandag og onsdag.
j) _____ plasser fikk vi?	Andre rad, plass 13 og 14.
k) _____ oppgaver skal vi gjøre?	Oppgave 16, 17 og 18.
l) _____ buss må jeg ta?	Du må ta buss nummer 4.

12 TALL (1)

Les, lytt og gjenta.

- a) 598
- b) 1 288
- c) 16 892
- d) 52 627
- e) 99 305
- f) 106 809
- g) 234 819
- h) 2 355 713
- i) 56 877 590
- j) 2 516 346 522

13 REGNESTYKKER

Skriv regnestykkene med tall og riktige tegn.

pluss +

minus -

ganger ·

delt på :

a) femten pluss fjorten er tjueni

b) sekstifire delt på fire er seksten

c) to ganger ni er atten

d) femten pluss femti er sekstifem

e) sekstitre ganger to er hundre og tjuseks

f) sjuhundre og fem minus to hundre og en er femhundre og fire

g) tjuefire tusen ett hundre og to pluss trehundre og elleve er tjuefire tusen
firehundre og tretten

14 TALL (2)

Lytt og skriv med tall.

- a) Denne sofaen kostet _____ kroner. Den var på salg.
- b) Postnummeret mitt er _____.
- c) Hun tjener _____ i året. Det er ganske mye, synes jeg.
- d) Denne boka er på _____ sider!
- e) Han har _____ kroner igjen på konto.
- f) Sønnen min sparer _____ kroner hver måned. Han er veldig flink, synes jeg.
- g) Per tjener _____ kroner netto hver måned.
- h) Mumbai i India er den største byen i verden. Det bor _____ mennesker der.

15 GAMMEL TELLEMÅTE (A2+)

Mange i Norge bruker den gamle tellemåten. Forstår du hvilke tall de mener?

Lytt og sett kryss ved riktig svar.

a)	524 ☐	544 ☐	542 ☐
b)	32 ☐	23 ☐	73 ☐
c)	51 ☐	61 ☐	71 ☐
d)	104 ☐	94 ☐	49 ☐
e)	87 ☐	48 ☐	78 ☐
f)	35 ☐	55 ☐	53 ☐
g)	1965 ☐	1906 ☐	1956 ☐
h)	34 17 98 67 ☐	43 17 89 67 ☐	34 70 98 76 ☐

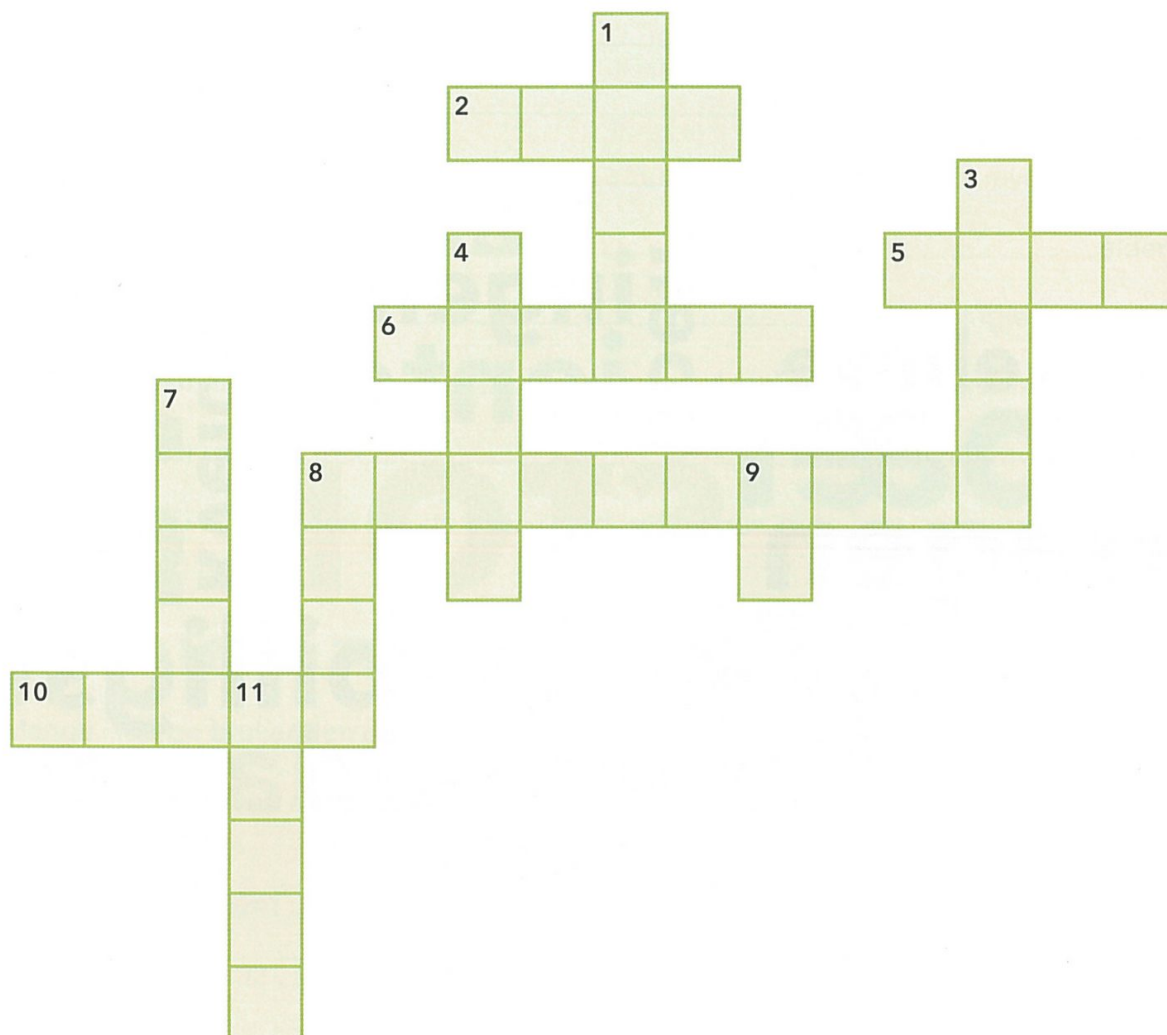
16 KVANTORER (1)

Sett ring rundt kvantorene i ordskyen.

17 KVANTORER (2)

Fyll ut kryssordet.

VANNRETT ➔

- 2 Hun sov ... natta.
- 5 $\frac{1}{2}$
- 6 Hun kjøpte tre ... kokosmelk.
- 8 34
- 10 Hun kjøpte ... tomater.

LODDRETT ↓

- 1 +
- 3 Hun kjøpte en ... spagetti.
- 4 Hun kjøpte to ... kaffe.
- 7 ikke noen
- 8 20
- 9 ikke mange
- 11 Hun kjøpte et ... oliven.

18 HVOR MYE? HVOR MANGE?

Her er en oppskrift på kyllingsuppe. Hva trenger du? Hvor mye eller hvor mange trenger du?

Svar på spørsmålene.

- a) Hvor _____ kyllingfileter trenger du? Jeg trenger _____
- b) Hvor _____ løk trenger du? _____
- c) Hvor _____ gulrøtter trenger du? _____
- d) Hvor _____ kokosmelk trenger du? _____
- e) Hvor _____ chilier trenger du? _____
- f) Hvor _____ karri trenger du? _____
- g) Hvor _____ kyllingkraft trenger du? _____
- h) Hvor _____ koriander trenger du? _____
- i) Hvor _____ salt trenger du? _____

19 HVOR MANGE EPLER TRENGER DU?

Sett inn riktig *kvantor* i setningene. Velg fra lista.

fire hele mye all
ei pakke halvt mange

- a) Hvor mange epler trenger du?
b) Hvor _____ sukker vil du ha?
c) Tante Petra kjøper _____ meter med silkebånd.
d) Vi trenger _____ med seks egg.
e) Farmor så på TV _____ kvelden.
f) Spiste de _____ maten?
g) Vil du ha et _____ eple?

20 HVA SKAL VI HA TIL MIDDAG I DAG?

Skriv inn *kvantorene* i rammen på rett sted i teksten. Husk stor og liten bokstav.

en hele et glass kilo fem
litt halvt mange

Hva skal vi ha til middag i dag? Jeg kjøper en kilo fersk torsk. Fisk er godt! _____ familien liker fisk. Hvor _____ poteter trenger vi? Jeg tar _____ poteter. Jeg vil lage salat. Til salaten trenger jeg _____ oliven, et _____ kilo tomater, løk, olje, _____ agurk ... Og _____ salat, selvfølgelig.

KAN DU DET?

	Oppgave:	Jeg kan det. 	Jeg må øve mer.
Jeg kan identifisere hvilket substantiv eiendomsordet står til og forteller om. <i>(I can identify which noun the possessive is connected to and describes.)</i>			
Jeg kan bruke eiendomsord riktig. <i>(I can use possessives correctly.)</i>			
Jeg kan bruke refleksive eiendomsord riktig i faste uttrykk og enkle setninger. <i>(I can use reflexive possessives in idiomatic patterns and simple sentences.)</i>			
Jeg kan bøye min, din, vår og sin riktig til substantivet det står til. <i>(I can conjugate min, din, vår and sin correctly in relation to the nouns they describe.)</i>			
Jeg kan forskjellen mellom den/denne, det/dette og de/disse og kan bruke ordene riktig i enkle setninger. <i>(I know the difference between den/denne, det/dette and de/disse, and I can use these words correctly in simple sentences.)</i>			
Jeg kan bruke og bøye hvilken riktig i spørsmål. <i>(I can use and conjugate hvilken correctly in questions.)</i>			
Jeg kan bruke og forstå høye tall på norsk. <i>(I can use and understand high numbers in Norwegian.)</i>			
Jeg kan bruke vanlige kvantorer i enkle setninger. <i>(I can use common quantifiers in simple sentences.)</i>			

VERB

1 NÅ ELLER DA?

Står verbet i setningen i *presens* eller i *preteritum*? Skriv setningene i riktig boks.

Frida tok bussen til byen.
Even kjører motorsykkel.
Farmor lager middag.
Tante Petra spiste middag ute.
Ada drakk bare brus.
Muzzi leser avisa.

PRESENS	PRETERITUM

2 VERB

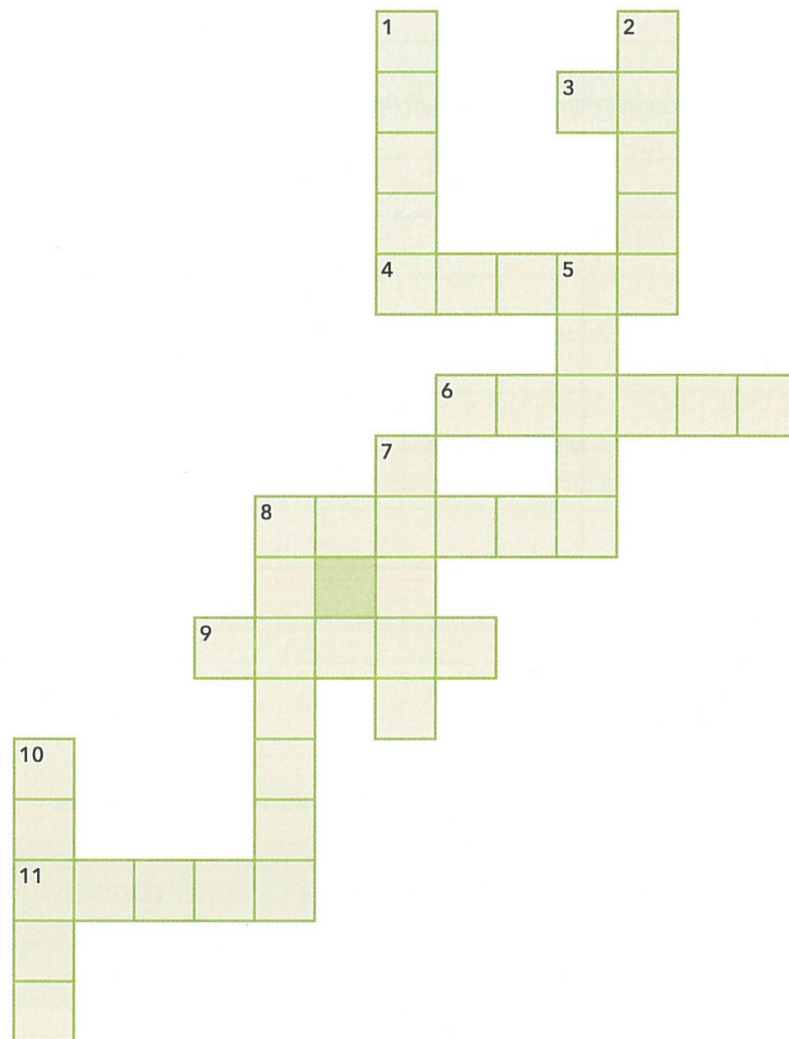
Strek under verbene i teksten. Skriv verbene i *infinitiv*, *presens* og *preteritum* i tabellen.

Jeg heter Petra Salvesen. Jeg bor sammen med ei god venninne. Hun heter Selma. Vi bor i en fin leilighet i Sandviken. Vi traff hverandre for mange år siden og ble gode venninner. I starten bodde vi ikke sammen, selvfølgelig, men så brant leiligheten min ned. Da flyttet jeg inn hos Selma. Nå bor også Frida sammen med oss. Det er koselig. Jeg er hattemaker, og jeg liker jobben min. Jeg har en butikk i sentrum. Jeg lager og selger hatter, og jeg har mange faste kunder.

4 KAN DU VERBENE? (1)

Fyll ut kryssordet.

VANNRETT →

- 3 Hva er det motsatte av Å FÅ?
- 4 Hva er det motsatte av Å HATE?
- 6 Hva er det motsatte av Å SVARE?
- 8 Hva er det motsatte av Å BEGYNNE?
- 9 Hva er det motsatte av Å SPARE?
- 11 Hva er det motsatte av Å DRA?

LODDRETT ↓

- 1 Hva er det motsatte av Å ROTE?
- 2 Hva er det motsatte av Å MISTE eller Å LETE?
- 5 Hva er det motsatte av Å SELGE?
- 7 Hva er det motsatte av Å GLEMME?
- 8 Hva er det motsatte av Å SLAPPE AV?
- 10 Hva er det motsatte av Å SOVNE?

5 KAN DU VERBENE? (2)

Hva gjør du på disse stedene? Hva gjør du ikke?

Sett strek over verb som ikke passer til stedet.

a)	Du er på butikken.	å stjele	å se	å betale	å hoppe
b)	Du er på skolen.	å sove	å lese	å skrive	å skrike
c)	Du er i heisen.	å dusje	å stå	å tenke	å sove
d)	Du er på kino.	å snakke	å se	å lytte	å løpe
e)	Du er på biblioteket.	å se	å lese	å løpe	å trene
f)	Du er på kafé.	å spise	å male	å drikke	å rope

6 HVORDAN KOMMER DU TIL JOBBEN?

Fra presens til preteritum: Skriv setningene i *preteritum*.

Lytt og gjenta.

Jeg sykler til jobben.

Jeg syklet _____ til jobben
i går også.

Jeg går til jobben.

Jeg _____
i går også.

Jeg kjører bil til jobben.

Jeg _____
i går også.

	<p>Jeg tar bussen til jobben.</p>	<p>Jeg _____ i går også.</p>
	<p>Jeg tar toget til jobben.</p>	<p>Jeg _____ i går også.</p>

7 TIDSUTTRYKK

Sett strek under *tidsuttrykkene* i tekstene.

- a) I går dro Even på trening etter jobb. Han trente fra halv fire til fem.

- b) I fjor var Even og Truls på ferie i Spania. Først tok de fly til Oslo. De ventet på Gardermoen i fire timer. Så tok de fly til Alicante. De var i Spania i to uker.

c)

Kommer du på skolen i morgen? Vi skal se en norsk film. Det blir hyggelig!

d)

Skal vi ta en tur på kafé etter skolen i dag? Du hadde ikke tid sist uke. Jeg håper at du har tid i dag.

Skriv tidsuttrykkene her, og oversett dem til morsmålet ditt:

8 HVA GJØR DE?

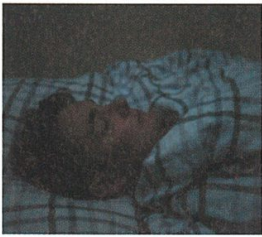
Fyll ut setningene.

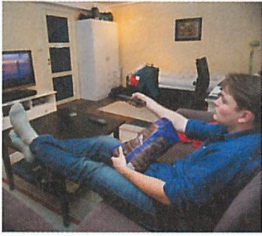
Hun sitter _____ og leser avisa.
Hun slapper av.

Han _____ og vasker opp.

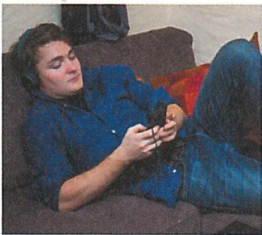
Han _____ og sover.

Han _____ og ser på TV.

De _____ og snakker sammen.

Han _____ og hører på musikk.

9 MODALE VERB (1)

Skriv inn riktig verb: *kan* eller *skal*.

Lytt og gjenta.

- a) Jeg snakker tysk. _____ du snakke tysk?
- b) Jeg _____ til byen i morgen. Vil du bli med?
- c) Unnskyld, _____ du hjelpe meg? Jeg finner ikke sukker.
- d) Jeg _____ ikke bli med på kino i kveld. Jeg må arbeide.
- e) Vi _____ reise på ferie til Spania i sommer. Vi gleder oss!
- f) _____ vi ta en pause, vær så snill?

10 MODALE VERB (2)

Skriv om setningene. Bruk det modale verbet *må*.

Lytt og lag setninger med det modale verbet *må*.

- a) Snakk norsk! Du _____ norsk.
- b) Drikk mer vann! Du _____ mer vann.
- c) Spis opp maten din! _____
- d) Bli ferdig nå! _____
- e) Ikke drikk så mye kaffe! Du _____ ikke _____
så mye kaffe
- f) Ikke se så mye på TV! _____
- g) Ikke hør på ham! _____
- h) Ikke kom for seint! _____

11 TIME HOS LEGEN

Skriv inn verb som mangler: *er, kan, skal* og *vil*.

Lytt og gjenta.

Inger: Sentrumslegene, du snakker med Inger.

Lise: Hei, Inger. Dette _____ Lise Hansen. Jeg _____ gjerne bestille en time.

Inger: Hva _____ fødselsdatoen din?

Lise: 16. november 1973.

Inger: Hva gjelder det?

Lise: Vondt i ryggen.

Inger: Akkurat. _____ du komme på fredag, altså 3. februar, klokka halv ni?

Lise: Dessverre, det passer veldig dårlig. _____ jeg få en time senere samme dag? _____ det mulig?

Inger: _____ vi se ... Ja, det _____ ledig klokka kvart på tre. Passer det?

Lise: Ja, det passer. Jeg tar den.

Inger: Fint. Vi ses da.

Lise: Ja, vi ses. Takk for hjelpen og ha det bra!

Inger: Ha det.

12 VASK BILEN, ER DU SNILL!

Lag setninger med verbet i *imperativ*.

Lytt og lag setninger med verbet i *imperativ*.

- Kan du vaske bilen? _____, er du snill!
- Kan du lage middag i dag? _____, er du snill!
- Kan du bære ut søpla? _____, er du snill!

- d) Kan du rydde i stua? _____, er du snill!
- e) Kan du sende en e-post til Sofies lærer? _____, er du snill!
- f) Kan du sette på kaffe? _____, er du snill!
- g) Kan du kjøpe mat på veien hjem? _____, er du snill!
- h) Kan du tørke av bordet? _____, er du snill!
- i) Kan du dekke bordet? _____, er du snill!

13 SPRÅKDETEKTIV

Hver setning inneholder én feil. Finn feilen, og skriv setningen korrekt.

- a) Jeg kan ikke snakker tysk. _____
- b) Han ikke kan komme på festen. _____
- c) Kan jeg får en kopp kaffe? _____
- d) I går reiser han til Oslo. _____
- e) I morgen reiste han til Oslo. _____
- f) Vaske bilen! _____
- g) Han kan lese ikke norsk. _____
- h) Du spørrer mye, du! _____
- i) Jeg kan ikke vet alt. _____

14 VERB 1 OG VERB 2

Presens og preteritum er *ikke* sammensatte verb. De består av ett ord: går/gikk, leser/leste, snakker/snakket osv.

De andre formene av verbet er *sammensatte*. Da kaller vi det første verbet for verb 1 og det andre verbet for verb 2: skal gå, skal lese, har gått, har lest osv.

Les setningene, og skriv verbene i riktig kolonne.

		VERB 1	VERB 2
a)	Skal du reise noe sted?	skal	reise
b)	Har du lest denne boka?	har	lest
c)	Jeg kan komme klokka fire.		
d)	Hvor lenge har du vært i Norge?		
e)	Kan du gjenta?		
f)	Du må betale depositum.		
g)	Jeg vil gjerne prøve denne genseren.		
h)	Hvor har du jobbet tidligere?		
i)	Hva skal du gjøre i helgen?		

15 PRESENS PERFEKTUM: HVA HAR DU GJORT I DAG, FRIDA?

Skriv inn verbet i *presens perfektum* i setningene.

- a) å vaske Jeg _____ opp.
b) å rydde Jeg _____ i stua.

- c) å dekke Jeg _____ bordet.
- d) å være Jeg _____ en tur i byen.
- e) å låne Jeg _____ to bøker på biblioteket.
- f) å gå Jeg _____ en tur.
- g) å lese Jeg _____ to kapitler.
- h) å snakke Jeg _____ med mor på Skype.

Hvilket verb er verb 1 i presens perfektum? _____

16 PRESENS PERFEKTUM I SPØRSMÅL

Lag spørresetninger av de fortellende setningene.

Lytt og gjør de fortellende setningene om til spørresetninger.

- a) Han har vært hjemme hele dagen. Har han vært hjemme hele dagen?
- b) De har gått til byen fra Landås. _____
- c) Du har spist middag. _____
- d) Simon har besøkt familien sin i helgen. _____
- e) Du har sett denne filmen. _____
- f) De har kjent hverandre hele livet. _____
- g) Hun har fått genseren i gave. _____
- h) De har giftet seg. _____
- i) Hun har fått barn. _____
- j) Han har fylt bensin. _____
- k) Du har syklet fra Oslo til Trondheim. _____
- l) Du har solgt den gamle bilen. _____
- m) Du har skjønt spørsmålet. _____

17 JEG HAR ALDRI VÆRT I ROMA

Sett inn *aldri* på rett sted i setningene.

Lytt og sett inn *aldri* på rett sted i setningene.

- a) Jeg har vært i Roma. Jeg har aldri vært i Roma.
- b) Jeg har sett en levende isbjørn. _____
- c) Jeg har lest en roman på norsk. _____
- d) Jeg har smakt fiskeboller i hvit saus. _____
- e) Jeg har feiret 17. mai før. _____
- f) Jeg har skrevet søknad før. _____
- g) Jeg har arbeidet i barnehage før. _____
- h) Jeg har hjulpet henne med leksene. _____
- i) Jeg har sagt nei. _____

18 PRESENS PERFEKTUM ELLER PRETERITUM?

Sett inn rett form i dialogene: *presens perfektum* eller *preteritum*.

å snakke

- _____ du _____ med Even om hyttetur i helgen?
- Ja, vi _____ om det i går.
- Blir han med?
- Ja, både han og Simon blir med.

å spise

- Hva vil du ha å spise?
- Ingenting. Jeg _____ middag allerede.
- Å? Når _____ du, da?
- Jeg _____ middag på jobben i dag.

å vaske

- Nei, nå er det på tide å vaske opp.
- Det trenger du ikke. Jeg _____ opp allerede.
- Å? Når gjorde du det?
- Jeg _____ opp mens du var på butikken.

å flytte

- Hvordan går det? Skal dere flytte snart?
- Nei, vi _____ allerede.
- Sier du det?
- Ja, vi _____ for to måneder siden.
- Ja, tiden flyr! Trives dere?
- Absolutt.

å være

- Skal du til Trondheim i helgen?
- Nei, jeg _____ i Trondheim forrige helg.
- Sier du det? Hvordan _____ det?
- Veldig fint.
- Jeg _____ aldri _____ i Trondheim.
- Da bør du ta en tur. Det er en nydelig by!

å bo

- Hvor lenge _____ du _____ i Bergen, Simon?
- Jeg _____ her i snart to år.
- Hvor _____ du før du flyttet til Bergen?
- Da _____ jeg i Oslo.

19 HVA SIER DE?

Lytt og fyll ut.

- a) Hvordan _____ paien? _____ du _____ et _____ til?
- b) _____ mye _____ det? _____ du med _____ eller _____?
- c) _____ du _____ fisk denne _____?
Det er viktig _____ fisk av _____ til.
- d) _____ du _____ å _____ å _____? Det _____ en god idé!
- e) Nå _____ jeg _____ vondt i _____ igjen!
Jeg _____ på sofaen litt.
- f) For _____ fantastisk dag _____ i går!
Vi _____ en lang _____ vidda.
- g) Jeg _____ et budsjett. Vi _____ å _____ litt penger _____!
- h) _____ du _____ brillene _____? Jeg _____ dem.

21 UREGELRETTE VERB

Det er 8 uregelrette verb i ordskyen. Finn de uregelrette verbene og bøy dem i tabellen under. Kan du dem utenat? Lytt og bøy verbene.

INFINITIV	PRESENTS	PRETERITUM	PRESENTS PERFEKTUM	IMPERATIV

KAN DU DET?

	Oppgave:	Jeg kan det. 	Jeg må øve mer.
Jeg kan skille mellom presens og preteritum. <i>(I can distinguish between present tense and past tense.)</i>			
Jeg kan identifisere hva som er det finitte verbet (presens eller preteritum - verb 1) og det infinitte verbet (verb 2) i en setning. <i>(I can identify the finite verb (present tense and past tense - verb 1) and the nonfinite verb (verb 2) in a sentence.)</i>			
Jeg kan bruke presens riktig i de fleste setninger. <i>(I can use the present tense correctly in most sentences.)</i>			
Jeg kan bruke preteritum riktig i frekvente setninger. <i>(I can use the past tense correctly in frequent sentences.)</i>			
Jeg kan kjenne igjen presens perfektum når jeg lytter eller leser. <i>(I can recognize the present perfect when I listen or read.)</i>			
Jeg kan bruke presens perfektum riktig i frekvente, idiomatiske setninger. <i>(I can use the present perfect correctly in frequent, idiomatic sentences.)</i>			
Jeg kan noen vanlige tidsuttrykk som brukes med presens, og noen som brukes med preteritum. <i>(I know a few common time expressions that are used with the present tense, and a few that are used with the past tense.)</i>			
Jeg kan bruke verb i imperativ form. <i>(I can use verbs in the imperative form.)</i>			

	Oppgave:	Jeg kan det. 	Jeg må øve mer.
<p>Jeg kan bruke modalverb riktig i enkle setninger.</p> <p><i>(I can use modal verbs correctly in simple sentences.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke presens futurum i enkle setninger.</p> <p><i>(I can use the simple future tense in simple phrases.)</i></p>			
<p>Jeg kan bøye et regelrett verb riktig hvis jeg vet hvilken verbgruppe det tilhører.</p> <p><i>(I can conjugate a regular verb correctly if I know which verb group it belongs to.)</i></p>			
<p>Jeg kan bøye minst 20 uregelrette, frekvente verb riktig.</p> <p><i>(I can conjugate at least 20 irregular, frequent verbs correctly.)</i></p>			

ADVERB

1 VERB ELLER ADVERB?

Skriv ordene i ordskyen i riktig kolonne.

VERB	ADVERB

2 VERB OG ADVERB

Sett strek under *adverbet* i setningene.

Hvilket *verb* forteller *adverbet* om? Sett pil fra *adverbet* til *verbet*.

- a) Han lærer fort.

- b) Hun skriver pent.
- c) Frida trives godt i Bergen.
- d) Even kjører forsiktig på de smale veiene.
- e) Det er glatt i dag! Gå forsiktig!
- f) Hør godt etter. Denne beskjeden kommer bare én gang!
- g) Skal du på jobbintervju? Regel nummer 1 er: Kom presis!

3 KOM INN!

Sett inn riktig adverb i setningene.

- a) **inn - inne**

Bare kom _____! Døra er åpen. Jeg sitter her _____ i stua.

- b) **ut - ute**

Se, så mye snø det er _____! Kan jeg gå _____, mamma?

- c) **opp - oppe**

Skal du stå _____ allerede? Klokka er bare halv seks, og det er lørdag i dag!

- d) **hjem - hjemme**

- Hei, det er Simon. Er Muzzi _____?

- Nei, dessverre. Han kommer _____ klokka sju.

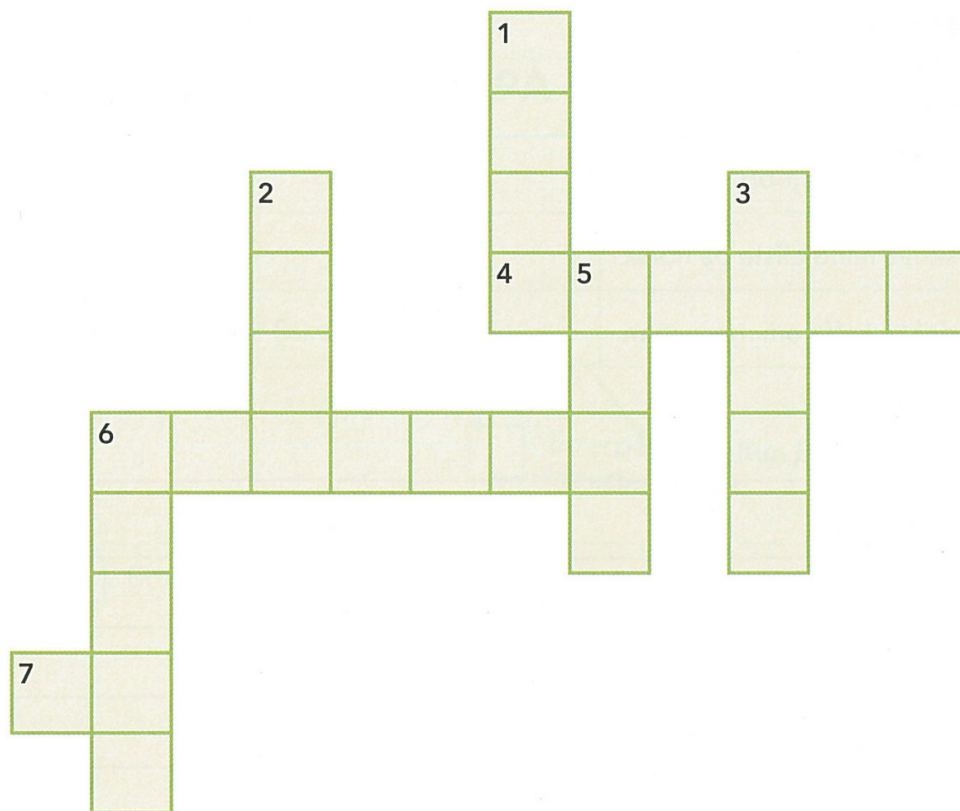
- e) **hit - her**

- Bor du _____ i Bergen, Frida?

- Ja, jeg flyttet _____ i august.

4 HVA ER DET MOTSATTE AV ...?

Fyll ut kryssordet.

VANNRETT →

- 4 seint
- 6 ofte
- 7 inn

LODDRETT ↓

- 1 lavt
- 2 nede
- 3 alltid
- 5 ute
- 6 fort

5 HVA PASSER FOR DEG?

Sett kryss i tabellen og lag setninger.

		ALLTID	OFTE	SJELDEN	ALDRI
a)	å komme for sent				
b)	å lese nyheter på Internett				
c)	å ta bussen til jobb				
d)	å skrive handleliste på norsk				
e)	å drikke kaffe om morgenen				

Lag setninger:

- a) Jeg kommer _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____

6 ALDRI

Skriv spørsmålene med *aldri* på rett sted. Lytt og lag setninger med *aldri* på rett sted.

- a) Hvorfor gjør du leksene? Hvorfor gjør du aldri _____
- b) Hvorfor tar du bussen? _____
- c) Hvorfor sykler du? _____
- d) Hvorfor sparer du penger? _____
- e) Hvorfor spiser du frokost? _____
- f) Hvorfor lager du middag? _____

- g) Hvorfor dekker du bordet?.....
- h) Hvorfor vasker du opp?.....
- i) Hvorfor trekker du i snora?.....

7 FØRST - SÅ - ETTERPÅ

Skriv riktig nummer foran setningene.

1 Farmor skal lage fiskesuppe i dag.

Etterpå heller hun kraften i jevningen litt etter litt.

Etterpå siler hun kraften.

4 Så smelter hun smør og blander i litt hvetemel til en jevning.

6 Så tilsetter hun gressløk, gulrøtter, sellerirot og revet muskat.

Hun koker opp suppa.

9 Suppa småkoker i 10 minutter Ferdig!

Først koker hun en kraft av fiskehoder og fiskehaler.

Etterpå har hun i kokt fisk.

8 FORKLARING: DERFOR

Bind sammen setningene med *derfor*. Husk at du må bruke V2-regelen etter *derfor*.

Lytt og bind sammen setningene med *derfor*.

a) Tante Petra lager fine hatter. Hun har mange kunder.

Tante Petra lager fine hatter. Derfor har hun mange kunder.

b) Tante Petra sykler til byen hver dag. Hun er i god form.

c) Tante Petras butikk er liten. Hun arbeider alene.

d) Tante Petra arbeider alene. Hun har sjelden ferie.

e) Tante Petra arbeider på lørdager. Hun blir sjelden med på hytta.

9 MOTSETNING: LIKEVEL

Bind sammen setningene med *likevel* for å lage motsetning. Velg setninger fra rammen.

Husk at du må bruke V2-regelen etter *likevel*.

Det regner.

Osten er gammel.

Det er sent.

Frida tar ei skive.

Klokka er bare halv seks.

Frida tar en kopp. Frida går ut.

Frida drar til byen.

Kaffen er lunken.

Frida står opp.

Klokka er bare halv seks. Likevel står Frida opp.

10 ORDSTILLING: IKKE OG GJERNE

Skriv setningene med ordene i rett rekkefølge. Start med ordet eller ordene med **feit skrift**.

Lytt og gjenta.

- a) gjerne - **Jeg** - vil - hjelp - ha _____
- b) **Hun** - ikke - kommer - på festen _____
- c) bor - **Barna deres** - nå - ikke - hjemme _____
- d) har - **Jeg** - lyst på - ikke - å spise - noe _____
- e) **Jeg** - gjerne - vil - denne genseren - prøve _____
- f) **Han** - kan - mat - lage - ikke _____
- g) har - **Jeg** - barn - ikke _____
- h) passer - **Det** - ikke - i dag - så godt _____
- i) en kopp kaffe - **Jeg** - gjerne - tar _____
- j) regner - **Det** - i dag - ikke _____
- k) **Jeg** - til byen - gjerne - vil - bli med _____
- l) var - **Hun** - ikke - i helgen - hjemme _____

11 KANSKJE OG NOK

Hva betyr setningene? Sett kryss.

- a) Hun kommer nok på festen.
- Jeg tror ikke at hun kommer på festen.
 - Jeg tror at hun kommer på festen.
 - Jeg vet at hun kommer på festen.
- b) Hun kommer kanskje på festen.
- Hun har sagt at hun kommer på festen.
 - Jeg tror ikke at hun kommer på festen.
 - Det er mulig at hun kommer på festen.
- c) Vi skal kanskje flytte til Bodø.
- Vi vil gjerne flytte til Bodø.
 - Vi skal aldri flytte til Bodø.
 - Jeg vet ikke om vi skal flytte til Bodø.
- d) Vi kan nok ikke dra på ferie i år.
- Jeg tror ikke at vi kommer til å dra på ferie i år.
 - Hvis alt går bra, drar vi på ferie i år.
 - I år skal vi ikke på ferie.

KAN DU DET?

	Oppgave:	Jeg kan det. 	Jeg må øve mer.
Jeg vet hva et adverb er og kan kjenne det igjen. <i>(I know what an adverb is, and can recognize it.)</i>			
Jeg kan bruke adverb for <i>sted</i> riktig i enkle, frekvente setninger. <i>(I can use adverbs for place correctly in simple, frequent phrases.)</i>			
Jeg kan identifisere hvilket verb <i>måtesadverbet</i> i en setning forteller om. <i>(I can identify which verb is described when an adverb is used to tell how things are done.)</i>			
Jeg kan bruke adverb for <i>måte</i> riktig i enkle setninger. <i>(I can use adverbs correctly in idiomatic patterns to describe how things are done.)</i>			
Jeg kan bruke adverb for <i>frekvens</i> riktig i enkle setninger. <i>(I can use adverbs for frequency correctly in simple sentences.)</i>			
Jeg kan bruke adverbene <i>først, så</i> og <i>etterpå</i> for å binde sammen setninger i kronologisk rekkefølge. <i>(I can use the adverbs først, så and etterpå to combine sentences chronologically.)</i>			
Jeg kan bruke adverbet <i>derfor</i> for å binde sammen enkle setninger. <i>(I can use the adverb derfor to combine simple sentences.)</i>			

	Oppgave:	Jeg kan det. 	Jeg må øve mer.
<p>Jeg kan bruke adverbet <i>likevel</i> for å binde sammen enkle setninger.</p> <p><i>(I can use the adverb likevel to combine simple sentences.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke adverbene <i>alltid, aldri, ikke</i> og <i> gjerne</i> riktig, og jeg plasserer dem på rett sted i setningen.</p> <p><i>(I can use the adverbs alltid, aldri, ikke and gjerne correctly, and I can place them correctly in the sentence.)</i></p>			
<p>Jeg kan forstå hvordan setningsadverbene <i>kanskje</i> og <i>nok</i> kan forandre en setning, men bare hvis setningen er enkel og idiomatisk.</p> <p><i>(I can understand how the adverbs kanskje and nok can change a sentence, but only if the sentence is simple and idiomatic.)</i></p>			

SPØRREORD

1 HVA BETYR DET?

Oversett spørreordene til morsmålet ditt.

hva _____

hvem _____

hvor _____

hvordan _____

når _____

hvilken _____

hvorfor _____

Og hvordan oversetter du:

hvor mange (**Hvor mange** barn har du?) _____

hvor mye (**Hvor mye** koster buksa?) _____

hvor ofte (**Hvor ofte** går du på kino?) _____

hvor lenge (**Hvor lenge** arbeidet du på sykehuset?) _____

2 HVEM, HVA, HVOR?

Sett inn rett spørreord i spørsmålene.

a) _____ er etternavnet ditt? - Olsen.

b) _____ gamle er barna dine? - De er 4 og 6 år gamle.

c) _____ bor du? - Jeg bor i Kristiansand.

d) _____ er læreren din? - Det er Gudrun Larsen.

e) _____ heter læreren din? - Hun heter Gudrun Larsen.

- f) _____ skal du? - Til byen.
- g) _____ liker du å gjøre i fritida? - Jeg mekker bil eller arbeider i hagen.
- h) _____ arbeider du? - På et verksted.
- i) _____ går jobben ut på? - Jeg har kontakt med kundene.
- j) _____ handler boka om? - Den handler om konflikten på Balkan.
- k) _____ har skrevet denne boka? - Åsne Seierstad.
- l) _____ snakker du med? - Simon og Muzzi.
- m) _____ snakker dere om? - Vi snakker om hytteturen i helgen.

3 SPRÅKDETEKTIV

Sett kryss ved spørsmålene som har *riktig ordstilling*.

- Hvor du kommer fra?
- Hvilken etasje bor du i?
- Hvem kan ringe til Eva?
- Når skal flytte du?
- Hvordan går det i den nye jobben?
- Hva skal vi ha til middag i dag?
- Hva gjør på du?
- Hvorfor du ikke har gjort leksene?

Fire av spørsmålene har feil ordstilling. Skriv dem med riktig ordstilling her:

4 SPØRSMÅL OG SVAR

Skriv spørsmålene med riktig ordstilling. Start spørsmålet med *spørreordet*.

- a) kjøpte - Når - leilighet - Even _____
- b) Hva - for leiligheten - Even - betalte _____
- c) gjorde - Even - Hva - i leiligheten _____
- d) hjalp - Even - Hvem _____
- e) gjorde - mor - Hva _____
- f) far - Hva - gjorde _____
- g) leiligheten - Hvordan - nå - er _____
- h) liker - Hvordan - leiligheten - Even _____

Les teksten og svar på spørsmålene.

For to år siden kjøpte Even en liten leilighet i sentrum. Han betalte to millioner for leiligheten. Det var billig, syntes han, men det var mye å gjøre i leiligheten. Even skiftet gulvet. Han malte tak og vegger, og han pusset opp kjøkkenet og badet. Mor og far hjalp ham. Mor sydde gardiner. Far malte veggene i stua. Nå er leiligheten veldig fin. Even liker leiligheten, og han trives godt.

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____
- f) _____
- g) _____
- h) _____

5 HVOR MYE ELLER HVOR MANGE?

Sett inn riktig spørreord i spørsmålene: *hvor mye* eller *hvor mange*.

- a) _____ kaffe har du drukket i dag? - Jeg vet ikke. Kanskje tre kopper?
- b) _____ skiver spiste du til frokost? - To.
- c) _____ oppgaver har du gjort? - Alle! Jeg er ferdig.
- d) _____ tjener han i året? - Over 600 000.
- e) _____ jobber har han hatt? - Han har hatt tre jobber. Dette er den fjerde.
- f) _____ kostet genseren din? - Bare 99 kroner. Det var salg.
- g) _____ arbeider du hver dag? - Fire timer.
- h) _____ gulrøtter trenger du? - Fire gulrøtter.
- i) _____ gjester har du invitert? - Over 40.
- j) _____ melk vil du ha? - Bare litt.
- k) _____ etasjer er det i blokka di? - Det er fire etasjer i blokka.
Jeg bor i tredje etasje
- l) _____ trener du i uka? - Jeg vet ikke. Kanskje 6 timer til sammen?

6 HVOR OFTE, HVOR LENGE ELLER HVOR MANGE?

Sett inn riktig spørreord i spørsmålene: *hvor ofte*, *hvor lenge* eller *hvor mange*.

- a) _____ uker blir dere borte? - Vi blir borte i tre uker.
- b) _____ skal dere være på ferie? - Vi skal være borte i tre uker.
- c) _____ personer skal reise? - Vi er fem personer som skal reise sammen.
- d) _____ reiser dere til utlandet? - Jeg vet ikke. To ganger i året, kanskje?
- e) _____ uker ferie har du? - Jeg har fem uker ferie.
- f) _____ går du på kino? - Det er sjelden! Kanskje en eller to ganger i året?

- g) _____ ganger har du vært på kino i år? - Bare én gang.
- h) _____ timer har du på skolen i dag, Sofie? - Jeg har seks timer i dag.
- i) _____ varer lunsjpausen? - Den varer i 30 minutter.

7 HVORDAN ELLER HVORFOR? (1)

Sett strek mellom riktig spørsmål og svar.

a) Hvordan har du det?	Fordi jeg prøver å holde meg i form.
b) Hvordan kommer du til og fra jobb?	De har det bra!
c) Hvordan holder du deg i form?	Ikke så bra. Jeg er litt forkjølet for tida.
d) Hvorfor arbeider du så mye?	Veldig godt.
e) Hvordan trives du i Norge?	Fordi kona mi er norsk.
f) Hvordan går det med familien?	Jeg danser, og av og til sykler jeg til jobb.
g) Hvorfor kom du til Norge?	Jeg kjører.
h) Hvorfor trener du så mye?	Jeg må tjene penger fordi vi har lyst til å dra på ferie i sommer.

8 HVORDAN ELLER HVORFOR? (2) (A2+)

Sett inn riktig spørreord i spørsmålene: *hvordan* eller *hvorfor*.

- a) _____ er været? - Det er nydelig! Sola skinner, og det er varmt.
- b) _____ går det? - Bare bra, takk. Og med deg?
- c) _____ går du? - Jeg må hjem nå.
- d) _____ åpner man dette vinduet? - Du må vri på håndtaket og dra i vinduet.
- e) _____ åpner du vinduet? - Fordi det er så varmt her.
- f) _____ kjøper du billetter? - For å være sikker på å få gode plasser.
- g) _____ kjøper du billetter? - Du kan gå inn på hjemmesiden til Konserthuset.

- h) _____ liker du leiligheten din? - Fordi den er akkurat passe stor. Dessuten ligger den midt i sentrum!
- i) _____ liker du leiligheten din? - Jeg liker den veldig godt. Den er akkurat passe stor og ligger midt i sentrum.
- j) _____ kommer du deg til jobben? - Jeg tar bussen.
- k) _____ spiser du ikke? - Jeg er ikke sulten.

KAN DU DET?

	Oppgave:	Jeg kan det. 😊	Jeg må øve mer. 😞
<p>Jeg kan bruke spørreordene riktig i direkte spørsmål.</p> <p><i>(I can use the question words correctly in direct questions.)</i></p>			
<p>Jeg kan skille mellom de vanlige, grunnleggende spørreordene slik at jeg kan svare adekvat på spørsmål.</p> <p><i>(I can distinguish between the common and basic question words so that I can answer adequately.)</i></p>			
<p>Jeg kan lage spørsmål med riktig ordstilling.</p> <p><i>(I can make questions using correct syntax.)</i></p>			
<p>Jeg kan skille mellom <i>hvor mange</i>, <i>hvor mye</i>, <i>hvor lenge</i> og <i>hvor ofte</i> i direkte spørsmål.</p> <p><i>(I can distinguish between hvor mange, hvor mye, hvor lenge and hvor ofte in direct questions.)</i></p>			
<p>Jeg kan skille mellom <i>hvordan</i> og <i>hvorfor</i>.</p> <p><i>(I can distinguish between hvordan and hvorfor.)</i></p>			

PREPOSIJONER

1 PREPOSIJONER

Sett strek under preposisjonene i teksten.

Even liker å kjøre motorsykkel. Neste sommer har han lyst til å reise på en lang motorsykkelferie. Han planlegger å ta ferge fra Kristiansand til Danmark. Så skal han kjøre gjennom Danmark til Tyskland. Han vil kjøre litt rundt i Tyskland. Han har lyst til å se Berlin og Dresden. På veien vil han overnatte på campingplasser. Han liker å bo i telt. Even skal være borte i to uker. Men han vil gjerne ha noen å reise sammen med. Det er hyggeligere enn å reise alene.

2 HVA SIER DU?

Se på setningene og bildene. Oversett setningene til morsmålet ditt.

Bruker du *preposisjoner* i setningene?

	NORSK	MORSMÅL
	Eplene ligger i skålen.	
	Skålen står på bordet.	
	Frida sitter i sofaen.	

	NORSK	MORSMÅL
	Bildet henger over sofaen.	
	Han ser på TV.	
	Frida skal reise til Oslo. Hun skal være i Oslo i fire dager.	

3 HVILKET SUBSTANTIV HØRER PREPOSISJONEN TIL?

Se på eksemplet: Sett pil, og skriv spørreord.

Ligger boka bordet?

Spørreord: HVOR (Hvor ligger boka? PÅ bordet.)

a) Det regner i Bergen.

Spørreord: _____

b) Hun kommer hjem på fredag.

Spørreord: _____

c) De reiser på hytta.

Spørreord: _____

d) De reiser i helgen.

Spørreord: _____

e) Skal dere på kino?

Spørreord: _____

f) Heng lampa over senga, er du snill. Spørreord: _____

g) Bokhylla står under vinduet. Spørreord: _____

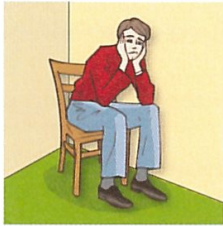
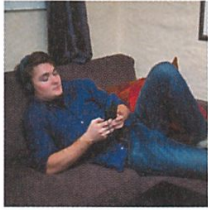

4 OM PREPOSISJONER

Er det riktig? Sett kryss.

	RIKTIG	FEIL
Vi bøyer ikke preposisjoner.		
Preposisjoner forteller om adjektiv.		
På norsk står preposisjonene vanligvis <i>foran</i> substantivet de «hører» til.		
Preposisjoner forteller ikke om et annet ord, men om forhold (relasjoner) mellom ting og/eller handlinger.		

5 STED

Skriv inn riktig preposisjon i setningene.

a)		Han sitter _____ kroken.
b)		Han ligger _____ sofaen.
c)		Glasset står _____ bordet.
d)		Even bor _____ sentrum.

e)		Du finner osten der borte, _____ venstre _____ eggene.
f)		Du finner eggene der borte, _____ høyre _____ osten.
g)		Linsene står sammen _____ hermetikken.
h)		Pastaen står _____ siden _____ bakervarene.

6 TID

Skriv inn riktig preposisjon i setningene.

- Frida flyttet til Bergen _____ fire måneder _____.
- Hun skal ha eksamen _____ desember.
- _____ jula skal hun reise til Oslo.
- _____ sommer var hun på ferie i Spania.
- Farmor og tante Petra pleier å være på hytta _____ sommeren.
- _____ sommeren stenger tante Petra butikken _____ to uker.
- _____ februar skal farmor og tante Petra på busstur til Spania.
- De blir borte _____ ei uke.
- _____ tre dager får Frida besøk fra Oslo.
- Mor skal være i Bergen _____ fredag _____ mandag.
- _____ lørdag skal de ta Fløibanen.

7 / ELLER PÅ?

Skriv inn riktig preposisjon i setningene: *i* eller *på*.

- a) Det er koselig å sitte _____ kjøkkenet sammen med farmor.
- b) TV-en står _____ stua.
- c) Frida er _____ rommet sitt.
- d) Farmor tar en hvil _____ soverommet i dag.
- e) Hvem er _____ badet?
- f) Veska di står _____ gangen.
- g) Even liker å sitte _____ balkongen og drikke kaffe.
- h) Hvordan går det _____ skolen?
- i) Tante Petra er _____ banken og setter inn penger.
- j) Hytta til tante Petra ligger _____ Blomvåg.
- k) Blomvåg ligger _____ Blomøyna, ei øy utenfor Bergen.
- l) Fridas foreldre bor _____ Oslo.
- m) Jeg har vondt _____ hodet.
- n) Jeg fryser _____ hendene.

8 ORDSTILLING

Skriv preposisjonene på riktig sted i setningene. Lytt og gjenta.

- a) i De bor et gammelt hus. _____
- b) på Legg boka bordet! _____
- c) i Sett melka kjøleskapet! _____
- d) av Jeg trenger fire agurkene. _____
- e) til om De reiser Spania sommeren. _____
- f) over Bildet henger senga. _____

- g) på foran Hunden ligger gulvet sofaen. _____
- h) til for Han kom Norge sju år siden. _____
- i) mellom Petter sitter Stine og Anders. _____
- j) foran Lene sitter Leo i klasserommet. _____
- k) til i Hva vil du ha middag dag? _____

9 HVOR BOR DU?

Skriv inn riktig preposisjon i setningene: *på* eller *i*.

- a) Jeg bor _____ Finnmark.
- b) Jeg bor _____ Østlandet.
- c) Jeg bor _____ Vestlandet.
- d) Jeg bor _____ Nord-Norge.
- e) Jeg bor _____ Aust-Agder.
- f) Jeg bor _____ Oslo.
- g) Jeg bor _____ Bodø.
- h) Jeg bor _____ Kautokeino.
- i) Jeg bor _____ Stord.

10 ET BILDE

Skriv inn riktig preposisjon i setningene.

Dette er et bilde _____ Lofoten. Lofoten ligger _____ Nord-Norge.
Lofoten består _____ mange øyer. Det er bro _____ noen _____
øyene, eller det går ferje _____ øyene. Det bor ikke folk _____ alle øyene
_____ Lofoten. Fjellene _____ øyene er spesielle. De er veldig bratte og
spisse. Det er mye fisk _____ havet utenfor Lofoten. Hvert år kommer det mange
turister _____ Lofoten. De kommer _____ å se den vakre naturen, og de
kommer _____ å fiske.

11 FASTE UTTRYKK (1)

Preposisjonene i disse setningene er en del av et uttrykk sammen med verbet.

Skriv inn riktig preposisjon i setningene. Velg fra preposisjonene i rammen.

Lytt og gjenta.

etter

av

på

om

av

på

- a) Kan jeg hjelpe deg? Ser du _____ noe spesielt?
- b) Jeg tenker _____ familien min hver eneste dag!
- c) Det er deilig å slappe _____ foran TV-en!
- d) De vil alltid snakke _____ politikk. Det er litt kjedelig, synes jeg!
- e) Du må gå _____ på det busstoppet som heter Sandvågen.
- f) Kan du slå _____ lyset, er du snill?

12 FASTE UTTRYKK (2)

Preposisjonene i disse setningene er en del av et uttrykk sammen med verbet.

Skriv inn riktig preposisjon i setningene.

- a) Unnskyld, kan du hjelpe meg? Jeg ser _____ en pen bukse i størrelse 34.
- b) Solrun hører ofte _____ klassisk musikk, og hun liker å gå på konserter i Grieghallen.
- c) Nei, nå må vi slå _____ TV-en og gå og legge oss.
- d) Noen spørsmål? Ja, hva lurer du _____, Sofie?
- e) Kan du slå _____ lyset på badet når du er ferdig? Vi må spare strøm.
- f) Nå skal det bli deilig med ferie! Jeg skal bare være hjemme og slappe _____ hele uka.
- g) Har du lyst _____ å ta en tur til byen etter middag?

13 TIL ELLER AV?

Skriv inn riktig preposisjon i setningene: *til* eller *av*.

Lytt og gjenta.

- a) Kan jeg få fire _____ de torskestykkene der?
- b) Hvem _____ tvillingene dine synger i kor?
- c) Har du tatt genseren _____ pappa? Vet han det?
- d) Hun sier at hun ikke liker filmene _____ Tarantino.
- e) _____ alle bilene vi har hatt, liker jeg denne best.
- f) Jeg tar en tur _____ Siv i morgen kveld. Er det ok?
- g) Hva er denne genseren laget _____, egentlig? Den klør helt forferdelig!
- h) Han kommer alltid hjem _____ jul.
- i) Broren _____ Ole studerer psykologi.
- j) Sofie vil utdanne seg _____ dyrlege.
- k) Du må gå _____ toget på Drammen stasjon.

14 HVORFOR REISER DE PÅ HYTTA?

Preposisjoner kan stå til et verb i infinitiv: *for + å ...*

Sett strek.

a) De reiser på hytta	for å kjøpe mat.
b) Han går i butikken	for å slappe av.
c) Jeg må ha fred	for å spørre om Frida vil bli med på kino.
d) Frida går på biblioteket	for å gjøre leksene. De er vanskelige!
e) Ada ringer	for å låne bøker.

15 SPRÅKDETEKTIV

Fire av setningene er riktige. Sett kryss ved setningene som er riktige.

Fire av setningene har feil preposisjon, eller preposisjonen står på feil sted i setningen.

Hvordan skal det være? Skriv det som er riktig på linjene under.

- Han har lyst til en kald brus.
- De tar bussen sammen til jobb.
- Han sitter hagen i og slapper av.
- Jeg venter på deg på busstasjonen.
- Hvor ofte drar dere på hytta?
- De reiser ofte Tyrkia til om sommeren.
- Jeg har ikke sett ham på fire dager.
- Han kom til Norge i fire år siden.

1: _____

2: _____

3: _____

4: _____

KAN DU DET?

	Oppgave:	Jeg kan det. 	Jeg må øve mer.
Jeg vet hva en preposisjon er, og kan kjenne den igjen når jeg lytter eller leser. <i>(I know what a preposition is, and can recognize it when I listen or read.)</i>			
Jeg kan identifisere hvilket ord preposisjonen står til. <i>(I can identify which word the preposition relates to.)</i>			
Jeg kan plassere preposisjonen på riktig sted i setningen. <i>(I can place the preposition in the correct place in a sentence.)</i>			
Jeg kan bruke noen vanlige preposisjoner for sted. <i>(I can use some common prepositions relating to places.)</i>			
Jeg kan bruke noen vanlige preposisjoner for tid. <i>(I can use some common prepositions relating to time.)</i>			
Jeg kan bruke noen faste uttrykk med preposisjoner, slik som <i>slappe av, se etter</i> og <i>høre på</i> . <i>(I can use some idiomatic expressions containing prepositions, such as: slappe av, se etter and høre på.)</i>			
Jeg kan bruke preposisjonen <i>til</i> (+ bestemt form) for å uttrykke eiendom eller tilhørighet. <i>(I can use the preposition til (+ definite form) to indicate who owns a thing or who it belongs to.)</i>			
Jeg kan bruke preposisjonen <i>av</i> (+ bestemt form) for å uttrykke at noe er en del av en større mengde. <i>(I can use the preposition av (+ definite form) to indicate that something is a part of a larger amount.)</i>			
Jeg kan bruke preposisjonen <i>for</i> (+ infinitiv) for å fortelle hvorfor noen gjør noe. <i>(I can use the preposition for (+ infinitive) to tell why someone does something.)</i>			

KONJUNKSJONER

1 HVA BETYR DET?

Oversett disse konjunksjonene til morsmålet ditt.

og (+) _____

for _____

eller (/) _____

så _____

men (<->) _____

2 KONJUNKSJONER

Denne teksten er fra Æsops fabler. Sett strek under konjunksjonene i teksten.

KRÅKA OG KRUKKA

Det var en varm sommerdag, og ei kråke lette etter vann. Hun var veldig tørst! Det hadde ikke regnet på mange uker, så alle vandammene var tørre. Kråka fikk øye på ei krukke, og hun stakk hodet ned. Hun kunne lukte vannet, men hun kunne ikke nå det. Krukka var høy, og vannet var for langt nede i krukka. Kråka tenkte seg om.

«Jeg kan ikke velte krukka, for da renner vannet ut», tenkte hun.

Hun fikk en idé. Hun tok en stein i nebbet og slapp steinen opp i krukka. Dette gjorde hun mange, mange ganger. Til slutt, etter minst hundre eller to hundre steiner, fylte steinene bunnen av krukka, og vannet steg. Slik kunne kråka fylle nebbet og drikke seg utørst.

Moral: Tålmodigheten får sin lønn.

(Fra Æsops fabler)

3 OG ELLER Å?

Vanligvis uttaler vi *og* og *å* likt. Derfor kan det være vanskelig å vite hva vi skal skrive.

Husk: Vi bruker *å* foran infinitiv av verbet. Vi bruker *og* for å binde sammen ord eller setninger.

Hvilken setning er riktig? Sett kryss.

a)	☐ Når begynner du og arbeide?	☐ Når begynner du å arbeide?
b)	☐ Han liker og gå på tur med hunden.	☐ Han liker å gå på tur med hunden.
c)	☐ I helgen skal Even og foreldrene på hytta.	☐ I helgen skal Even å foreldrene på hytta.
d)	☐ I helgen snødde det, og det var kaldt.	☐ I helgen snødde det, å det var kaldt.
e)	☐ Hun sitter og leser.	☐ Hun sitter å leser.
f)	☐ Han pleier og gå på trening etter jobb.	☐ Han pleier å gå på trening etter jobb.
g)	☐ De sitter og ser på TV.	☐ De sitter å ser på TV.

Sjekk svaret, og skriv de riktige setningene her:

4 FOR

Sett strek mellom setningene som hører sammen.

Bind setningene sammen med *for*.

a) Frida leser mye.	Han skal besøke dattera si og mora si i Bergen.
b) Tante Petra vil ikke pensjonere seg.	Det er så stille og rolig der.
c) Aslak skal ikke ha vakt i helgen.	Hun vil ikke stryke på eksamen.
d) Solrun går på tur tre ganger i uka.	Hun liker å holde seg i form.
e) Farmor liker å reise på hytta.	Hun trives veldig godt i butikken.

Frida leser mye, for hun

5 SÅ = DERFOR

Skriv om setningene. Bruk enten *så* eller *derfor* som bindeord.

Husk at de to bindeordene gir forskjellig *ordstilling*!

- a) Det er dårlig vær. Derfor tar hun på seg regntøy.

Det er dårlig vær, så hun

- b) Even liker å kjøre motorsykkel, så han har ikke tatt sertifikat for bil.
-

- c) Han følte seg dårlig. Derfor gikk han hjem klokka to.
-

d) Han har ikke fast jobb, så de får ikke lån.

e) Jeg har vært der før, så jeg kan veien.

f) Det er vanskelig å være arbeidsledig. Derfor ble jeg glad da jeg fikk jobb.

g) Hun visste ikke at norskkurset var gratis. Derfor ble hun veldig overrasket.

6 HVA GJØR DU?

Her er 10 spørsmål. Bind sammen to og to spørsmål med eller.

Tar du bussen til skolen? Vil du ha kaffe?
Tar du toget til skolen?
Har du lyst på te?
Har du jobb? Går du på skole?
Skal du fortsette på norskkurs?
Har du e-postadresse?
Skal du søke jobb? Har du telefon?

Vil du ha kaffe, eller har du lyst på te?

7 RETT KONJUNKSJON

Sett inn rett konjunksjon i setningene: *og, eller, men, for, så*.

- a) Jeg klarte ikke oppgaven, _____ den var så vanskelig.
- b) Hun snakker ikke fransk, _____ spansk.
- c) Vi har litt dårlig tid, _____ dere trenger ikke å gjøre oppgave 12.
- d) Kommer du fra Sverige _____ Danmark?
- e) Vi har fått et stort oppdrag, _____ vi trenger flere ansatte.
- f) Først blander du egg og sukker, _____ etterpå smelter du smøret.
- g) Hva liker du best, kaffe _____ te?
- h) Vi kan enten gå en tur, _____ vi kan besøke Anne og Peder. Du bestemmer!
- i) Både Even _____ Simon har fri i dag.
- j) Vi må handle i dag. Vi har verken brød _____ melk!

8 HVA SIER DE?

Lytt to ganger til teksten, og skriv inn det som mangler.

I går _____ Even seg dårlig, _____ han _____ hjem fra jobb
_____ ett. Han gikk innom _____
hodepinetabletter. Han kom _____ klokka to. Han var trøtt og hadde
_____ i hodet, _____ han gikk _____ la seg. Han sovnet
_____ med _____ samme, _____ han _____ så kvalm.
Han var svimmel, _____ Til slutt _____ han til
Solrun, _____ hun lovet å _____ innom _____ jobb.

KAN DU DET?

	Oppgave:	Jeg kan det. 	Jeg må øve mer.
<p>Jeg vet hva en konjunksjon er, og kan kjenne igjen og forstå konjunksjonene når jeg lytter eller leser.</p> <p><i>(I know what a conjunction is, and can recognize and understand the conjunctions when I read or write.)</i></p>			
<p>Jeg kan binde sammen ord eller enkle setninger med konjunksjoner.</p> <p><i>(I can combine words or simple sentences using conjunctions.)</i></p>			

SUBJUNKSJONER

1 HVA BETYR DET?

Oversett disse subjunksjonene til morsmålet ditt.

at _____

om _____

som _____

fordi _____

hvis _____

når _____

da _____

før _____

2 SUBJUNKSJONER (1)

Det er sju subjunksjoner i ordlabyrinten. Let vannrett eller loddrett.

Sett ring rundt subjunksjonene.

S	O	N	A	T	T	A
A	V	Å	L	Y	R	K
F	Ø	R	K	S	E	H
T	A	U	S	K	G	V
O	S	F	O	R	D	I
M	A	M	M	A	E	S

Hvilken subjunksjon fra oppgave 1 står *ikke* i ordlabyrinten? _____

3 SUBJUNKSJONER (2)

Sett strek under subjunksjonene i setningene.

- a) Låste du døra da du gikk ut?
- b) Even har en kollega som kommer fra Sverige.
- c) Hun ble hjemme fordi hun var syk.
- d) Jeg spør om du liker fisk.
- e) Hvis du skal klare eksamen, må du lese!
- f) Hun sier at hun kommer klokka fire.
- g) Han pleier å trene når han er ferdig på jobb.

4 HAN SIER AT HAN HAR GJORT DET

Skriv om setningene til referat (fra direkte til indirekte tale).

Jeg har ryddet på kjøkkenet.

Jeg har trent.

Jeg har fylt bensin på motorsykkelen.

Jeg har spist middag.

Jeg har vært på kino med Simon.

Even sier at

5 AT ELLER OM?

Skriv inn riktig subjunksjon i setningene: *at* eller *om*.

- a) Tror du _____ han kommer?
- b) Han sa _____ han gikk hjem.
- c) Jeg synes _____ du skal søke på jobben.
- d) Tror du _____ han kan hjelpe deg?
- e) Jeg spør _____ han kommer eller ikke.
- f) Han vet _____ han må komme presis.
- g) Jeg vet ikke _____ jeg kan komme tilbake på jobb etter legetimen.
- h) Jeg spør _____ det er greit _____ jeg går nå.

6 HVA VAR SPØRSMÅLET?

Gjør om fra direkte til indirekte tale: Hva var *spørsmålet*?

Lytt og lag spørsmål.

- a) Han spør om hun kommer på festen. Kommer hun på festen?
- b) Han lurer på om du vil spise middag med oss. _____
- c) Han lurer på når du flyttet til Oslo. _____
- d) Han vil vite om du har vasket opp. _____
- e) Han vil vite når du er født. _____
- f) Han spør om vi trenger melk. _____
- g) Han vil vite om du snakker engelsk. _____
- h) Han spør når du er ferdig på jobb. _____
- i) Han vil vite om du har gjort alle oppgavene. _____

7 HVORFOR? FORDI ...

Svar på spørsmålene. Bruk forklaringene i rammen.

jeg er veldig sulten	jeg skal reise til London
jeg skal på jobbintervju	
sola skinner	jeg er trøtt

- a) Hvorfor er du nervøs? Jeg er nervøs fordi
- b) Hvorfor vil du gå på tur? _____
- c) Hvorfor drikker du så mye kaffe? _____
- d) Hvorfor har du med deg koffert? _____
- e) Hvorfor spiser du så fort? _____

8 HVIS DU VIL ...

Skriv spørsmålene som setninger med *hvis*.

Lytt og gjenta.

- a) Har du lyst til å gå ut? Du kan gå ut hvis du har lyst.
- b) Vil du gå hjem? _____
- c) Vil du lese denne boka? _____
- d) Har du lyst til å spise middag hos oss? _____
- e) Vil du kjøre med meg? _____
- f) Vil du bli med meg ut i pausen? _____
- g) Har du lyst til å gå på kino med meg? Vi kan gå

- h) Har du lyst til å ta en bytur med meg?.....
- i) Vil du arbeide sammen med meg?.....

9 HVIS ELLER SOM?

Skriv inn riktig subjunksjon i setningene: *hvis* eller *som*.

- a) Husket du boka lå på bordet?
- b) Jeg klarer eksamen du hjelper meg.
- c) Du må skynde deg du skal rekke bussen.
- d) Simon er forelsket i ei jente bor i Trondheim.
- e) Han blir glad du ringer.
- f) Sofie har et marsvin heter Pelle.
- g) du vil prøve buksa, finner du prøverommene der borte.
- h) Bare si ifra jeg kan hjelpe deg!

10 ET HUS SOM ER GRØNT

Bruk *som-setninger* i stedet for *adjektiv*. Husk å bøye adjektivet i *som-setningen*.

Lytt og lag *som-setninger*.

- a) Vi har et grønt hus. *Vi har et hus som er grønt.*.....
- b) De spiser bare norsk mat.
- c) Jeg liker best romantiske filmer.
- d) Han trenger en pålitelig rørlegger.
- e) Jeg liker ikke for sterk mat.
- f) Kan du ta på deg ei ren skjorte?
- g) Vil du høre en utrolig morsom historie?

- h) Trenger du et stort eller lite rom? _____
- i) Skal du gå en lang eller kort tur? _____

11 JEG RINGER FOR Å SPØRRE OM LEILIGHETEN

Skriv inn *for* eller *fordi* i setningene.

- a) Jeg ringer _____ å spørre om leiligheten.
- b) Vi må ta en pause nå _____ vi er trøtte.
- c) Frida leser mye _____ hun vil klare eksamen.
- d) Frida flyttet til Bergen _____ å studere.
- e) Hun bor hos farmora si _____ å spare penger.
- f) Frida bor hos farmor _____ hun trives sammen med farmor og tante Petra.
- g) De drar på hytta _____ de vil slappe av.
- h) De drar på hytta _____ å slappe av.

12 DERFOR OG FORDI

Bind sammen setningene med *fordi* i stedet for *derfor*.

- a) Muzzi holder på å pusse opp. Derfor har han mye å gjøre.

Muzzi har mye å gjøre fordi han _____

- b) Muzzi og kona har kjøpt et gammelt hus. Derfor må de pusse opp.

- c) Muzzi er flink til å snekre. Derfor kan han gjøre veldig mye selv.

- d) Muzzi trenger litt hjelp. Derfor ringer han til Simon og Even.

e) Muzzi arbeidet lenge i går kveld. Derfor er han trøtt i dag.

f) Muzzis mor kommer på besøk. Derfor må han bli ferdig med badet.

13 DA, NÅR ELLER FØR?

Sett inn rett subjunksjon: *da, når* eller *før*.

_____ jeg var lita, pleide jeg

å være hos farmor hver sommer.

_____ vi dro på hytta, var vi alltid
noen dager i byen.

_____ du har drukket kaffe, sett koppen inn i oppvaskmaskinen.

Ikke la andre rydde etter deg!

14 HØRER DE SAMMEN?

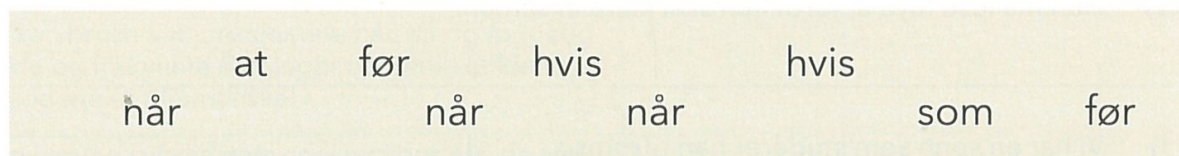
Sett strek mellom setningsdelene som hører sammen.

a) I Trondheim bor det en ung kvinne	som heter Simon.
b) I Bergen bor det en ung mann	da de tok toget sammen.
c) Elahe og Simon traff hverandre	som heter Elahe.
d) Simon ble forelsket i Elahe	som satt ved siden av henne på toget?
e) Men liker Elahe mannen	hvis han ringer?
f) Vil hun svare	fordi hun har et vakkert smil og er hyggelig og snill.
g) Simon kjenner noen	om de kan hjelpe ham.
h) Han vil spørre dem	som kjenner Elahe.

15 SKOLEN I NORGE (A2+)

Skriv inn riktig subjunksjon i setningene. Velg fra rammen.

- a) I Norge begynne barna på skolen _____ de er seks år.

- b) De fleste går i barnehage _____ de begynner på skolen.
- c) De fire første årene kan barna gå i SFO _____ foreldrene ønsker det.
- d) De fleste ungdommer fortsetter på videregående skole _____ de er ferdige med grunnskolen.
- e) Alle må ha studiekompetanse _____ de kan begynne å studere.
- f) Mange innvandrere synes _____ barneskole uten karakterer er litt rart.
- g) Det er fint _____ foreldrene kan hjelpe barna med skolearbeidet.
- h) Mange barn konfirmerer seg _____ de går i niende klasse.
- i) Det er ungdommen selv _____ velger studieretning på videregående, ikke foreldrene.

16 ETT ORD FOR MYE

I hver setning er det ett ord for mye. Hvilket ord er det? Finn ordet, og skriv setningen på ny uten dette ordet.

- a) De har nettopp kjøpt ny leilighet som ligger ~~den~~ i sentrum.

De har nettopp kjøpt ny leilighet som ligger i sentrum.

- b) Hun sier at om hun har fått ny jobb.
-

- c) Hun vil vite om hvis du kommer hjem snart.
-

- d) Hvor satte du sykkelen som da du kom hjem?
-

- e) Hun må lese mye at fordi hun skal klare eksamen.
-

- f) Vi har en sønn som studerer han i Tromsø.
-

KAN DU DET?

	Oppgave:	Jeg kan det. 	Jeg må øve mer.
<p>Jeg vet hva en subjunksjon er, og kan kjenne den igjen når jeg leser eller lytter.</p> <p><i>(I know what a subordinating conjunction is, and can recognize it when I read or listen.)</i></p>			
<p>Jeg vet hva de mest frekvente subjunksjonene betyr på mitt morsmål.</p> <p><i>(I know what the most frequent subordinating conjunctions mean in my language.)</i></p>			
<p>Jeg vet at subjunksjonen <i>at</i> refererer fortellende setninger, og subjunksjonen <i>om</i> refererer spørsmål.</p> <p><i>(I know that the subordinating conjunction at refers to narrative sentences, and the subordinating conjunction om refers to interrogative sentences.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke <i>at</i> og <i>om</i> korrekt i enkle setninger.</p> <p><i>(I can use at and om correctly to combine simple sentences.)</i></p>			
<p>Jeg kan binde sammen enkle setninger med subjunksjonen <i>som</i>.</p> <p><i>(I can combine simple sentences with the subordinate conjunction som.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke subjunksjonene <i>hvis</i> og <i>fordi</i> riktig i enkle og frekvente setninger når tema er kjent.</p> <p><i>(I can use the subordinate conjunctions hvis and fordi correctly to combine simple and frequent sentences when the topic is familiar.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke subjunksjonene <i>når</i>, <i>da</i> og <i>før</i> riktig i enkle og frekvente setninger når tema er kjent og setningene er idiomatiske.</p> <p><i>(I can use the subordinate conjunctions når, da and før correctly to combine simple and frequent sentences when the topic is familiar and the sentences are idiomatic.)</i></p>			

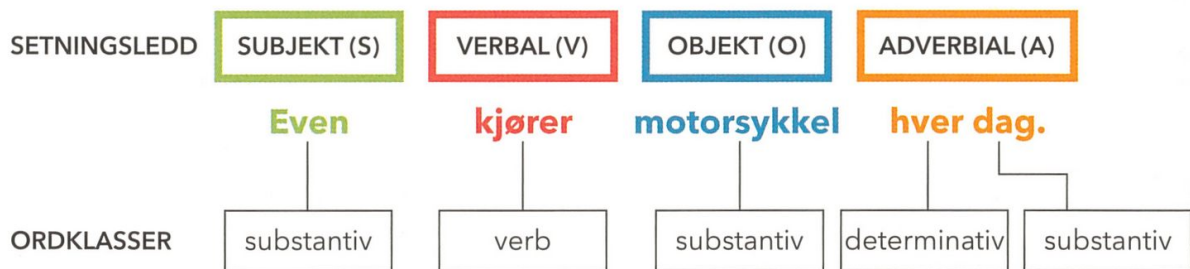
KAPITTEL 3

ORDSTILLING

SETNINGSLEDD

1 SETNINGSLEDD

Hva heter setningsleddene på morsmålet ditt?

subjekt = _____

verbal = _____

objekt = _____

adverbial = _____

2 SUBJEKT

Hvem gjør det? Finn subjektet i setningene.

Farmor: Vi har problemer med vannet igjen. subjekt: vi _____

Petra: Jeg vet det. _____

En rørlegger må se på saken. _____

Farmor: Kan du ringe til en rørlegger? _____

Petra: Jeg ringte til en rørlegger i går. _____

Han kommer i morgen. _____

Farmor: Er du hjemme da? _____

Petra: Ja, jeg kan ta imot rørleggeren. _____

3 VERBAL OG SUBJEKT (1)

Hvilket setningsledd står med **feit skrift** - verbalet eller subjektet?

Sett kryss.

		VERBAL	SUBJEKT
a)	Hvor ofte går du på kino?		
b)	Simon kommer ikke på jobb i dag.		
c)	Trenger du poser?		
d)	Blir du med på kino?		
e)	Hvordan går det på jobben?		
f)	Det regner ofte i Bergen.		
g)	I dag er eplene på tilbud.		
h)	Hvor mye koster denne buksa ?		
i)	Liker du oppgavene?		

4 VERBAL OG SUBJEKT (2)

I disse setningene står verbalet i **feit skrift**. Finn **subjektet** i setningene.

- a) Sjefen min **snakker** ofte veldig fort. _____ *Sjefen min*
- b) Hvor ofte **pleier** du å ta bussen til jobb? _____
- c) Hvem **lager** middag hjemme hos dere? _____
- d) Når **skal** du **ta** eksamen? _____
- e) Denne butikken **har** alltid gode tilbud. _____
- f) Jeg **liker** best å arbeide alene. _____
- g) De **må male** huset sitt. _____
- h) **Trenger** du hjelp? _____
- i) Simon **skal besøke** familien sin i Sverige. _____
- j) I sommer **skal** de **reise** på ferie til USA. _____

k) **Kjøpte** du ikke avisa i går?

l) Farmor **har** aldri **vært** i Paris.

5 SAMMENSATT VERBAL

Noen setninger har sammensatt: v1 og V2. Finn verbalene i disse setningene.

		VERBAL 1 (v1)	VERBAL 2 (V2)
a)	Jeg kan ikke komme i kveld.		
b)	Hvordan vil du betale?		
c)	Har du gjort oppgaven?		
d)	Jeg skal feire jula sammen med familien min.		
e)	Vi skal reise til Spania i sommer.		
f)	Han har alltid bodd alene.		
g)	Skal dere flytte til sommeren?		
h)	Jeg har prøvd å ringe til deg.		
i)	Du må prøve denne kaffen!		

6 OBJEKT

Finn **objektet** i setningene.

- Skal du vaske bilen?

objekt: bilen

- Nei, jeg skal vaske badet.

- Skal du vaske bilen?

- Jeg vasket badet i går.

- Jeg ryddet stua.

- Jeg skiftet sengetøy.

- Ja, da vasker jeg bilen, da.

- Fint. Jeg tar en tur til byen.

7 ADVERBIAL - TID

Finn **tidsadverbialene (A)** i setningene. Bruk spørreordet NÅR som hjelp.

- a) Vi går hjem nå. _____ *nå* _____
- b) Vi spiser middag hjemme i dag. _____
- c) Toget går fra Stavanger fem over halv elleve. _____
- d) Suppa skal småkoke i 10 minutter. _____
- e) Først vasket han gulvet i stua, og etterpå vasket han badet. _____
- f) Skal vi møtes på busstasjonen klokka fem? _____
- g) I fjor var vi på biltur på Sørlandet. _____
- h) Hun reiste til England for ei uke siden. _____

8 ADVERBIAL - STED

Finn **stedsadverbialet (A)** i setningene. Bruk spørreordet HVOR som hjelp.

- a) Kom hit! _____ *hit* _____
- b) Vi går hjem nå. _____
- c) Skal vi være ute? _____
- d) Jeg skal reise til Oslo i morgen. _____
- e) Går denne bussen til sentrum? _____
- f) Jeg må en tur på toalettet. _____
- g) Eggene ligger der borte til venstre. _____
- h) Du må ta til høyre i lyskrysset. _____
- i) Jeg fant denne oppskriften på nettet i går. _____

9 ADVERBIAL

Finn **adverbialene (A)** i teksten.

For to måneder siden flyttet Frida til Bergen. Nå bor hun hos farmora si. De reiser på hytta annenhver helg. Farmors hytte ligger i Blomvåg. Det er stille og rolig der. Noen ganger drar de på fisketur.

For to måneder siden

10 FLERE SETNINGSLEDD

Hva heter setningsleddene på morsmålet ditt?

predikativ _____

setningsadverbial _____

indirekte objekt _____

11 OBJEKT ELLER PREDIKATIV?

Se på leddet i **feit skrift**. Er det et objekt eller et predikativ?

Sett kryss.

		OBJEKT	PREDIKATIV
a)	Buksa er for stor .		
b)	Hvor gammel er du?		
c)	De har ikke barn .		
d)	Sett skoene her, er du snill.		
e)	Huset vårt er rødt .		
f)	Hun var syk i går.		
g)	De går en tur .		
h)	Har dere kjøpt ny bil ?		
i)	Er bilen deres ny ?		
j)	Ble du sint ?		
k)	Været er nydelig !		
l)	Even er rørlegger .		

12 INDIREKTE OBJEKT

Hva er det **indirekte objektet** i disse setningene?

- a) Hun ga farmor blomster. _____ *farmor*
- b) Han sendte kunden en regning. _____
- c) Hun gir naboen avisa. _____
- d) Han sendte sjefen en klage. _____
- e) Du fortalte oss denne historien i går. _____
- f) Hun serverte gjestene kaker og kaffe. _____
- g) Han solgte meg en dårlig bil. _____
- h) Jeg kan vise deg fasiten. _____

13 SETNINGSADVERBIAL

Finn **setningsadverbialene (a)** i setningene.

- a) Jeg vil gjerne ha en kopp kaffe. _____ *gjerne*
- b) Jeg er ikke sulten. _____
- c) Han leser aldri aviser. _____
- d) Han leser alltid nyheter på nett. _____
- e) Skal du ikke se på TV i kveld? _____
- f) Uff, jeg liker ikke ansjos. _____
- g) Spiser han alltid så fort? _____
- h) Han kommer kanskje på festen. _____
- i) Vi drar sjelden på ferie i utlandet. _____

14 SETNINGSLEDD (1)

Hvilket setningsledd er ordet/ordene med **feit skrift**?

- a) Vi **går** hjem nå. _____ *verbal*
- b) **Været** er nydelig! _____
- c) **Hunden** skal hete Rufus. _____
- d) Even kjører **motorsykkkel** nesten hver dag. _____
- e) Han er **rørlegger**. _____
- f) Vil du ha **en kopp kaffe**? _____
- g) Han går på trening **etter jobb**. _____
- h) Jeg spiste **ikke** frokost i dag. _____
- i) **Nå** må du komme! _____
- j) Vil du betale **med kort**? _____
- k) **Trenger** du poser? _____
- l) Han begynte på skolen **i fjor**. _____
- m) Foreldrene hennes er **gamle**. _____
- n) Hun vil **gjærne** begynne å studere. _____
- o) **Hvem** skal tørke opp? _____
- p) Ola har **en sønn som er rørlegger**. _____

KAN DU DET?

	Oppgave:	Jeg kan det. 	Jeg må øve mer.
Jeg kan kjenne igjen setningsleddene subjekt, verbal, objekt, predikativ og adverbial. <i>(I can recognize the sentence parts subject, verbal, object, predictive and adverbial.)</i>			
Jeg kan skille mellom objekt og predikativ i en enkel setning. <i>(I can distinguish between the object and the predicative in a simple sentence.)</i>			
Jeg kan skille mellom direkte objekt og indirekte objekt i en enkel setning. <i>(I can distinguish between the direct and the indirect object in a simple sentence.)</i>			
Jeg kan identifisere v1 og V2 i sammensatte verbaler. <i>(I can identify the first (v1) and the second (V2) verb in a complex verbal.)</i>			
Jeg kan finne setningsadverbialet i en enkel setning. <i>(I can identify the sentence adverbial in a simple phrase.)</i>			

SETNINGER

1 HELSETNINGER

Hvilken type helsetning er det? Sett kryss.

		FORTELENDE SETNING	SPØRRE- SETNING	IMPERATIV- SETNING
a)	Sett koppen i oppvask-maskinen!			
b)	Vil du komme inn?			
c)	Hvem har bakt denne kaka?			
d)	Vi har ingen ledige stillinger nå.			
e)	Hun kommer alltid hjem i fem-tida.			
f)	Hils til sønnen din fra meg!			
g)	Hvor skal dere i ferien?			
h)	På fritida syr hun vesker og strikker strømper.			
i)	Legg fra deg telefonen, er du snill!			
j)	De sitter og snakker sammen.			
k)	Hold opp!			

2 ORDSTILLING: IMPERATIVSETNINGER

Skriv ordene i riktig rekkefølge.

Start setningene med det **markerte** ordet. Avslutt setningene med utropstegn.

- a) med - dagen - **Gratulerer** _____
- b) en - **Ta** - sjokolade _____
- c) fire - **Kom** - klokka - hjem _____
- d) på - **Ta** - deg - klær - varme _____
- e) deg - **Skynd** _____
- f) her - **Vent** - et - øyeblikk _____

3 ORDSTILLING (1)

Skriv ordene i riktig rekkefølge.

Start setningene med de **markerte** ordene. Avslutt setningene med punktum.

- a) gift - **Solrun** - er - Ola - med Solrun er gift med Ola.
- b) i 1991 - **De** - seg - giftet _____
- c) 22 år - **I 1991** - Solrun - var _____
- d) **I 1995** - fikk - en sønn - de _____
- e) har - **Solrun og Ola** - ei hytte _____

- f) **Hytta deres** - i Lindås kommune - ligger _____
- g) gammel - **Hytta** - er _____
- h) arvet - hytta - **De** - etter Solruns foreldre _____
- i) i 1996 - **Solruns foreldre** - døde _____
- j) døde - Solruns mor - **Først** _____
- k) **Tre måneder senere** - Solruns far - døde _____
- l) var - **Det** - veldig trist _____
- m) **Solrun** - enebarn - er _____
- n) var - **Det** - mye - med hytta - å gjøre _____
- o) er - veldig fin - **Nå** - hytta _____
- p) **De** - på hytta - er - nesten hver helg _____
- q) Even - **Sønnen deres** - heter _____
- r) på hytta - også - **Han** - liker - å være _____

4 V2-REGELEN OG DET-SETNINGER: STED

Skriv setningene med stedsadverbialet først i setningen.

Lytt og lag setninger med stedsadverbialet først i setningen.

- a) Det regner i Bergen. _____
- b) Sola skinner i Tromsø. _____
- c) Det snør i Bodø. _____
- d) Det er kaldt i Finnmark. _____
- e) Det blåser i Ålesund. _____
- f) Det er overskyet i Oslo. _____
- g) Det er plussgrader i Trondheim. _____
- h) Det er mørkt ute. _____

5 V2-REGELEN OG DET-SETNINGER: TID

Skriv setningene med tidsadverbialet først i setningen.

Lytt og lag setninger med tidsadverbialet først i setningen.

- a) Det blir mørkt i sjutida. _____
- b) Det går ingen tog på søndager. _____
- c) Det er salg i mange butikker nå. _____
- d) Det pleier å være kaldt i januar. _____
- e) Det kryr av mygg på fjellet om sommeren. _____
- f) Det har vært fint vær hele uka. _____

6 DET ER VIKTIG Å ...

Hva er det viktig å gjøre? Skriv det-setninger til bildene.

Lytt og gjenta.

a)		Det er viktig å bruke refleks.
b)		_____
c)		_____

d)		
e)		
f)		
g)		

7 DET ER EVEN SOM KJØRER MOTORSYKKEL

Bryt ut **subjektet**. Se på eksemplet.

Lytt og bryt ut subjektet.

- a) Even kjører motorsykkel. Det er Even som kjører motorsykkel.
- b) Farmor lager middag. _____
- c) Solrun arbeider på sykehuset. _____
- d) Frida er på kino nå. _____
- e) Lise arbeider på kontor. _____
- f) Aslak er lege. _____
- g) Frida er student. _____
- h) Frida skal bli sykepleier. _____

8 DET ER SIMON SOM ...

Svar på spørsmålene. Bryt ut *Simon* i svarene.

Lytt til spørsmålene og bryt ut *Simon* i svarene.

- a) Hvem er HMS-ansvarlig? Det er Simon som er HMS-ansvarlig.
- b) Hvem har gått uten hjelm? Det er
- c) Hvem har klaget på renholdet? _____
- d) Hvem har lagt hammeren her? _____
- e) Hvem har fått opplæring i det nye systemet? _____

- f) Hvem har innkalt til møte? _____
- g) Hvem har ringt til Arbeidstilsynet? _____

- h) Hvem har arbeidet overtid? _____

9 DET VAR MUZZI SOM ...

Svar på spørsmålene. Bryt ut *Muzzi* i svarene.

Lytt til spørsmålene og bryt ut *Muzzi* i svarene.

- a) Hvem åpnet vinduet? Det var Muzzi som åpnet vinduet.
- b) Hvem satte på kaffe? Det var Muzzi
- c) Hvem trakk ut kontakten? _____
- d) Hvem lukket døra? _____
- e) Hvem ringte til brannvesenet? _____
- f) Hvem utløste alarmen? _____
- g) Hvem klaget på støyen? _____

- h) Hvem slo av musikken? _____
- i) Hvem tok ned plakaten? _____

10 DET?

Sett inn *det*, *det er* eller *er det* i setningene. Husk stor og liten bokstav.

- a) I dag _____ nydelig vær ute. Sola skinner, og _____ ikke en sky på himmelen! Jeg håper at _____ blir så fint vær i morgen også.
- b) Nå skal _____ bli godt å komme inn! _____ så kaldt ute. Jeg lurer på om _____ blir like kaldt i morgen.
- c) _____ sitter en gutt på trappa. Hvem _____? Vet du _____? Venter han på deg?
- d) Hvordan går _____ med deg? Du ser litt blek ut. Vil du sitte? _____ ledig her.
- e) Even og Simon er på hyttetur. _____ hyggelig. I dag _____ Even som skal vaske opp. _____ har Simon bestemt. Han vasket opp i går.
- f) Nå _____ min tur! Jeg har ventet lenge. Jeg vil spørre om _____ vanskelig å få plass på kurs.

11 JA, DET GJORDE JEG

Hva passer for deg? Svar kort på spørsmålene.

- a) Bodde du i Oslo i 2011? _____
- b) Gikk du på grunnskolen i Norge? _____
- c) Var du hjemme i går kveld? _____

- d) Giftet du deg i fjor? _____
- e) Så du på TV i går kveld? _____
- f) Sto du opp klokka sju i dag? _____
- g) Spiste du middag i går? _____
- h) Hadde du flinke lærere på skolen? _____
- i) Ville du ha en kopp kaffe? _____
- j) Hørte du hva jeg sa? _____
- k) Forsto du oppgaven? _____

12 ORDSTILLING (2)

Skriv ordene i riktig rekkefølge.

Start setning med det **markerte** ordet. Avslutt setningen med spørsmålsteget.

- a) bor - **Hvor** - du Hvor bor du? _____
- b) du - **Hvilken** - bor - i - etasje _____
- c) husleie - **Hvor mye** - du - i - betaler _____
- d) **Hvor stor** - leiligheten din - er _____
- e) jeg - **Kan** - på besøk - komme _____
- f) **Hvor** - rom - mange - du - i leiligheten - har _____
- g) best - **Hvilket** - liker - rom - du _____
- h) hage - **Har** - du _____
- i) eller - du - **Bor** - i blokk- i rekkehus _____
- j) til sentrum - **Hvor** - langt - er - det _____

13 SPRÅKDETEKTIV

Hver setning har en (1) eller to (2) feil. Skriv setningene uten feil.

a) (1) For to år siden hun kom til Norge.

b) (1) I morgen skal ha dere en prøve.

c) (1) I går jeg hadde fri fra jobben.

d) (1) Nå jeg forstår.

e) (2) Nå jeg gå hjem.

f) (2) I går jeg så en filmen på kino.

g) (2) Endelig er ren kjøkkenet!

h) (2) I morgen jeg skal å ta fly til Oslo.

i) (2) Nå jeg kan å snakke norsk.

14 SETNINGSSKJEMA

Skriv setningene inn i skjemaet.

FORFELT subjekt (S) eller adverbial (A)	VERBAL (v1)	MIDTFELT subjekt (S) setningsadverbial (a)	VERBAL (V2)	SLUTTFELT predikativ (Pt) objekt (IO før DO) adverbial (A) (sted foran tid)

Frida skal ikke reise til Oslo i morgen.

I fjor kjøpte foreldrene mine ei hytte på fjellet.

Hvorfor vil du ikke snakke med meg?

Vil du betale med kort?

Nå vil hun ikke gjøre flere oppgaver.

15 SETNINGSADVERBIALER

Sett *setningsadverbialene* på rett sted i setningene.

Lytt og gjenta.

a) ikke Vi har råd til en ny bil nå. _____

- b) ikke Jeg har fått fast jobb. _____
- c) alltid Jeg trives sammen med kollegaene mine. _____

- d) ikke Det er lett å finne ut av reglene på jobben. _____

- e) ikke Jeg liker å ta bussen til jobb. _____
- f) aldri Jeg har skrevet en søknad før. _____
- g) ofte Han sovner foran TV-en. _____
- h) gjerne Han vil bli med oss på ferie. _____
- i) ofte De drar på fjellet i påsken. _____
- j) alltid Hun hører på meg. _____
- k) aldri Han har vært på ei hytte før. _____

16 HVA HØRER SAMMEN?

Sett strek mellom *hovedsetning* og *leddsetning*.

a) Da farmor var lita,	fordi familien hadde dårlig råd.
b) Men hun måtte ta en kort utdanning	som ligger på Stord.
c) Hun valgte læreryrket	at hun ble lærer.
d) I to år gikk hun på lærerskolen	fordi hun trivdes med barn.
e) Hun angret ikke på	ville hun bli lege.
f) Nå sier hun	at hun ville velge det igjen.

17 LEDDSETNINGER

Leddsetningen starter vanligvis med en *subjunksjon*: at, om, som, fordi, hvis ...

Sett strek under leddsetningene.

- a) Hun gikk inn fordi det begynte å regne.
- b) Hvis du liker regnvær, kan du flytte til Bergen.
- c) Hun lurte på om han skal rydde i leiligheten snart.
- d) Sofie har et marsvin som heter Pelle.
- e) Husket du å låse døra før vi gikk?
- f) Hun kan ikke dra hjem i påsken fordi hun må lese til eksamen.
- g) Frida sier at hun må lese til eksamen i høstferien.
- h) Even spør om Muzzi vil bli med på hytta i helgen.
- i) Even har en liten balkong som han bruker mye.
- j) Hvis du lager kaffe, kan jeg bake ei kake.
- k) Jeg vil gjerne prøve denne buksa hvis du har størrelse 34.
- l) Du kan ikke gå på dette kurset før du er på A2-nivå.
- m) Jeg sier at du må flytte deg!
- n) Hun lurte på når filmen begynner.
- o) Han kom til Norge da han var 17 år.
- p) Kan jeg ta den bussen som står der borte?
- q) Jeg tror at jeg har feber!
- r) Før hun dro hjem, spiste hun lunsj med Ada.
- s) Jeg trives på jobben fordi kollegaene er hyggelige.

18 ORDSTILLING I EN LEDDSETNING

Sett strek under *leddsetningen*.

Hvor skal *ikke* stå i leddsetningen? Vis med en pil.

Lytt og lag leddsetninger med *ikke* på rett sted i leddsetningen.

- a) Hun sier at hun trives her.
- b) Han forteller at de har tenkt å flytte likevel.
- c) Han sier at de kan komme på festen.
- d) Hvis jeg får kaffe nå, sovner jeg!
- e) Jeg kan betale hvis du har penger.
- f) Du må ringe hvis du kan komme.
- g) Kan du gi beskjed hvis du tar jobben?
- h) Hun går ut en tur fordi det regner nå.
- i) Han finner ikke jobb fordi han snakker norsk.
- j) Hun er litt irritert i dag fordi hun har solgt så mange hatter.

19 SETNINGSSKJEMA FOR LEDDSETNINGER

Finn leddsetningen i helsetningen.

Skriv leddsetningen inn i skjemaet.

- a) Jeg kan hjelpe deg hvis du ikke forstår oppgaven.
- b) Nå tror jeg at det er på tide å gå hjem.
- c) Kan du hjelpe meg med å rydde når alle har gått?
- d) Da jeg var barn, bodde vi i Nord-Norge.
- e) Han har mange venner som ikke snakker norsk.

SUB- JUNKSJON	SUBJEKT	SETNINGS- ADVERBIAL (A)	VERBAL 1	VERBAL 2	OBJEKT ADVERBIAL (A)

20 SETNINGSFRAGMENT

Setninger som ikke er hovedsetninger, kaller vi setningsfragmenter.

Se på setningene under. Sett kryss ved setningene som er setningsfragmenter.

- Hvorfor spør du om det?
- Gratulerer med dagen!
- Kyllingfilet på tilbud, kun 12,90 per stykk.
- Hva vil du?
- Nå forstår jeg!
- En billett tur/retur Oslo, takk.
- Til lykke med det nye barnet!
- Hva tenker du på?
- Er det sant?

KAN DU DET?

	Oppgave:	Jeg kan det. 	Jeg må øve mer.
<p>Jeg kan skille mellom fortellende setninger, spørresetninger og imperativsetninger.</p> <p><i>(I can distinguish between narrative sentences, interrogative sentences and imperative sentences.)</i></p>			
<p>Jeg kan plassere <i>ikke, alltid, aldri</i> og <i> gjerne</i> på rett sted i fortellende setninger.</p> <p><i>(I can place ikke, alltid, aldri and gjerne correctly in narrative sentences.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke korrekt ordstilling i enkle spørsmål.</p> <p><i>(I can use correct word order in simple questions.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke enkle det-setninger.</p> <p><i>(I can use simple det sentences.)</i></p>			
<p>Jeg kan bryte ut subjektet i enkle setninger (lage en <i>det</i>-setning).</p> <p><i>(I can cleft a simple sentence (make a det-setning) in order to emphasize the subject.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke V2-regelen korrekt i enkle, frekvente setninger som har tidsledd eller stedsledd først i setningen.</p> <p><i>(I can use the V2 rule correctly in simple, frequent sentences where a time indicator or a place indicator is positioned first.)</i></p>			

	Oppgave:	Jeg kan det. 	Jeg må øve mer.
<p>Jeg kan sette en enkel hovedsetning inn i et setningsskjema.</p> <p><i>(I can organize a simple main clause in a sentence form.)</i></p>			
<p>Jeg vet hva en leddsetning er, og jeg kan kjenne igjen en leddsetning når jeg leser eller lytter.</p> <p><i>(I know what a subordinate clause is, and I can recognize it when I read or listen.)</i></p>			
<p>Jeg kan plassere ikke på rett sted i en leddsetning.</p> <p><i>(I can place ikke correctly in a subordinate clause.)</i></p>			
<p>Jeg kan sette en enkel leddsetning inn i et setningsskjema.</p> <p><i>(I can organize a simple subordinate clause in a sentence form.)</i></p>			
<p>Jeg kan skille mellom en hovedsetning og et setningsfragment.</p> <p><i>(I can distinguish between a main clause and a sentence-fragment.)</i></p>			

KAPITTEL 4

TEKST

TEKSTBINDING

1 BINDEORD

Oversett disse bindeordene til *morsmålet ditt*.

Hvilken ordklasse tilhører ordene på norsk? Sett kryss.

	OVERSETTELSE	ORDKLASSE		
		adverb	konjunksjoner	subjunksjoner
derfor				
først				
etterpå				
til slutt				
og				
men				
eller				

	OVERSETTELSE	ORDKLASSE		
		adverb	konjunksjoner	subjunksjoner
hvis				
fordi				
før				
nå				
likevel				

2 SÅ - SÅ

Ordet SÅ kan bety forskjellige ting, blant annet:

TID: Først tok han en dusj. **Så** spiste han frokost.

FORKLARING (= derfor): Det regnet, **så** han ble våt.

Hvilken betydning bruker vi i disse setningene: *tid* eller *forklaring*?

		HVA BETYR SÅ?
a)	Han reparerte vinduene, og så malte han huset.	<i>tid</i>
b)	Du må gjøre leksene dine først, Sofie, og så kan du gå ut til vennene dine!	
c)	Han har mange interesser, så han har mye å gjøre.	
d)	Det regner mye i dag, men Even har tatt på seg regntøy, så han blir ikke våt.	
e)	Simon fikk ikke jobb i Sverige, så han flyttet til Norge.	
f)	Vi skal være på datarommet i første time, men så skal vi tilbake til klasserommet.	
g)	Vi skal lese denne teksten. Så skal vi gjøre oppgaver i arbeidsboka.	

3 ORDSTILLING

Skriv ordene i riktig rekkefølge.

Start setningene med det **markerte** ordet. Avslutt setningene med punktum.

a) skal - på ferie - **Even** - reise - i morgen

b) han - på jobb - skal - **Først**

c) middag - for - å spise - **Etterpå** - skal - han - til foreldrene

d) må - kofferten - han - pakke - **Derfor** - i kveld - hvis - skal - han - rekke - flyet

4 HVA SKJER FØRST?

Skriv riktig nummer foran setningene.

1 Farmor skal lage middag.

Etterpå lager hun saus.

Til slutt lager hun en salat med gulrøtter, kål, rømme og majones.

Først vasker hun potetene og setter dem til koking.

Først skyller hun laksestykkene.

Så legger hun dem i en ildfast form.

Hun setter formen i stekeovnen.

I dag skal de ha stekt laks, poteter, salat og saus.

4 Hun tar laksestykkene ut av kjøleskapet.

5 DA FRIDA FLYTTET INN

Skriv inn bindeord i teksten. Bruk ordene i rammen.

Husk stor og liten bokstav.

så	også	ikke	etterpå
	da	først	derfor

Frida flyttet inn hos farmor og tante Petra i august. Først _____, malte hun rommet sitt. _____ kjøpte hun ei ny seng. Hun kjøpte _____ et skrivebord og ei bokhylle. Det var _____ gardiner på rommet. _____ sydde tante Petra gardiner til henne. _____ fikk Frida en TV av farmor. _____ ble Frida veldig glad!

6 EN VANLIG MORGEN

Skriv inn bindeord i teksten. Bruk ordene i rammen.

Husk stor og liten bokstav.

så	eg	og	nå	først
	derfor		men	den

Det er tirsdag morgen, og klokka er halv sju. Frida er trøtt, _____ hun må stå opp. _____ tar hun en dusj. _____ setter hun på kaffe. Hun spiser to skiver, _____ hun smører matpakke. Det er kaldt ute. _____ vil hun ta bussen i dag. _____ går klokka halv åtte. _____ må hun skynde seg!

7 SUBSTANTIV OG PRONOMEN

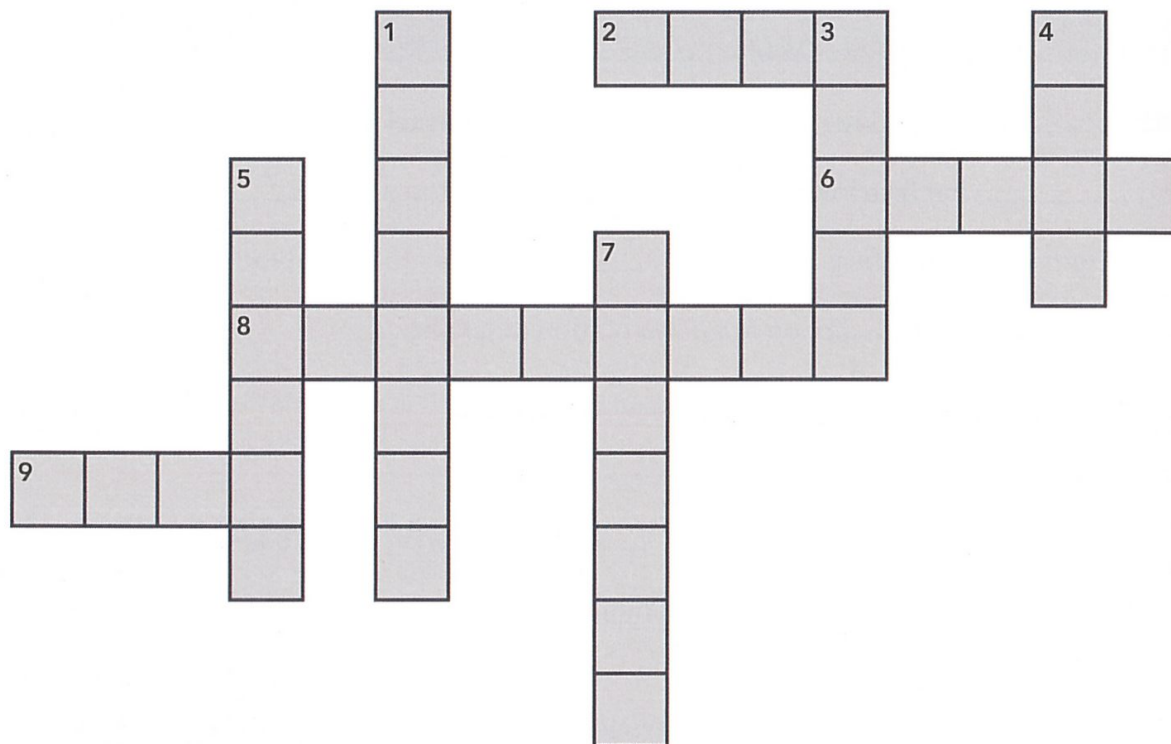
Skriv riktig pronomen i setningene.

Da Even var liten, hadde _____ en hund. _____ het Rufus. Even var veldig glad i _____, og _____ to var mye sammen. _____ gikk på turer sammen, og Rufus lå ofte og sov på Evens rom. Rufus ble veldig gammel, nesten 15 år. _____ døde for fire år siden. Even vil gjerne kjøpe ny hund, men _____ har ikke lov til å ha hund i leiligheten.

8 MOTSETNINGER (1)

Hva er det motsatte?

Fyll ut i kryssordet.

VANNRETT →

- 2 lavt
- 6 varmt
- 8 kjedelig
- 9 ute

LODDRETT ↓

- 1 vinteren
- 3 tynne
- 4 dårlige
- 5 våren
- 7 solskinnsvær

9 MOTSETNINGER (2)

Hva er det motsatte? Bruk ordene fra kryssordet i oppgave 8 i teksten.

Været i Norge

Jeg bor i Oslo. Om sommeren er det ofte _____ og godt her.

Vi har mye sol, og sola står _____ på himmelen. Vi kan være _____, og vi trenger ikke _____ klær. Jeg liker sommeren.

Men om _____ er det ofte _____. Alle trenger varme og _____ klær. Om høsten og om _____ skifter været mye.

Noen ganger er det solskinnsvær. Andre ganger er det _____.

10 ET EVENTYR (A2+)

Sett inn substantivene i rett form i teksten. Husk ubestemt artikkel hvis det er nødvendig.

1)

2)

3)

4)

5)

REVE-ENKA

Det var en gang _____(1) og ei revefrue. De bodde i _____(2)

langt inne i skogen. De var gode venner og levde godt sammen. Men så en dag var

_____ (1) i hønsehuset til bonden. Der spiste han opp alle

_____ (3), og så ble han syk og døde.

Revefrua ble enke, og hun sørget over mannen sin, men etter hvert kom det friere til

reve-enka. Først kom det _____ (4). Han banket på døra, og reve-enka

hadde ei tjenestejente som åpnet.

«Hvem er det?» spurte reve-enka. Hun satt i stua.

«Det er en frier», svarte tjenestejenta.

«Hvordan ser han ut?» spurte reve-enka.

«Vakker, brun pels. Stor kar.», svarte jenta.

«La han gå, la han gå», sa reve-enka.

Så måtte _____ (4) snu og gå hjem.

Uka etter banket det på døra igjen. Denne gangen var det _____ (5). Men da reve-enka hørte at pelsen var grå, ville hun ikke ha ham heller.

Så måtte _____ (5) snu og gå hjem.

Uka etter kom det _____ (1) og banket på døra. Tjenestejenta åpnet.

«Hvordan ser han ut?» spurte reve-enka. Hun satt i stua.

«Vakker, rød pels. Likner på han som er død», svarte jenta.

«Ja, han kan komme inn!» sa reve-enka.

Og så fikk _____ (1) komme inn, og de ble gift. Og hvis _____ (1)

ikke har spist for mange _____ (3), så bor de fremdeles i _____ (2)

i skogen.

Snipp, snapp, snute - så var eventyret ute!

KAN DU DET?

	Oppgave:	Jeg kan det. 	Jeg må øve mer.
<p>Jeg kan kjenne igjen noen bindeord når jeg leser eller lytter.</p> <p><i>(I can recognize some linking words when I read or write.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke noen frekvente bindeord for tid for å binde sammen en enkel tekst kronologisk.</p> <p><i>(I can use some frequent linking words that indicate time in order to make a simple text chronologically coherent.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke pronomen for å lage sammenheng i en enkel tekst.</p> <p><i>(I can use pronouns to create coherence in a simple text.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke noen vanlige bindeord for å forklare hvorfor noe skjer i en kort, idiomatisk tekst, slik som <i>og, derfor, men og fordi</i>.</p> <p><i>(I can use some common linking words to explain why something happens in a short, idiomatic text, such as og, derfor, men and fordi.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke motsetning for å vise sammenheng i tekst hvis setningene er enkle og frekvente og følger et fast mønster.</p> <p><i>(I can use opposites to make a text coherent if the sentences are simple and frequent and follow a fixed pattern.)</i></p>			
<p>Jeg kan bruke substantiv i ulike former for å lage sammenheng i en enkel tekst hvis variasjonen mellom ubestemt og bestemt form følger et fast mønster.</p> <p><i>(I can use nouns in various forms to create coherence in a simple text if the variation between the indefinite and definite forms follows a fixed pattern.)</i></p>			

TEKSTER

1 HVILKEN TYPE TEKST ER DET?

Skriv riktig nummer foran tekstutklippene.

1	Matoppskrift	5	Oppslag
2	Bruksanvisning	6	Søknad
3	SMS	7	Møteinnkalling
4	Takkekort	8	Invitasjon

Skjær opp gulrøttene og potetene i biter. Ha bitene i en kjele og dekk med vann. Tilsett buljong.

Kan ikke komme i kveld. Har ikke barnevakt. 😞

Vi feirer Aslaks 50-årsdag! Sted og tid: Mosestua, fredag 6.6., 18-22. Kommer du?

Jeg søker med dette den utlyste stillingen som assistent i barnehagen Knøttene. Jeg er utdannet barne- og omsorgsarbeider.

Hvor er du? 😞 Kommer du snart, eller? 😡

REGNBUKSE.
Petters regnbukse er borte. Den er blå med refleks på beina. Hvis du finner den, kan du ringe 23 23 24 21.

Velkommen til Signes navnefest! Vi vil gjerne invitere deg til Signes navnefest. Festen blir hjemme hos oss i Svalestien 20.

Brillen? Savner du brillene dine? Vi fant et par briller på pauserommet i går.

BØKER TIL SALGS!

Jeg trenger ikke læreboka mi Ny i Norge nå (tekstboka). Trenger du den?

Jeg selger boka for halv pris!

Jeg er utadvendt og sosial. Jeg er kreativ, og jeg får ofte høre at jeg flink til å finne på morsomme ting. Et godt arbeidsmiljø er viktig for meg.

Sett maskinens ledning i kontakten som vist på illustrasjonen (1). Bruk hovedbryteren (A) for strøm og lys.

Skru på kokesonene ved hjelp av bryterne på kontrollpanelet. Symbolene på displayet viser hvilken kokesone som er i bruk. Det er ni (9) nivåer i oppvarmingsstyrke. En H på displayet viser at kokesonen fortsatt er varm.

Takk for sist! 😊 Det var SÅ hyggelig! Snakkes snart.

Tusen takk for det nydelige sengetøyet vi fikk til bryllupet vårt!
Hilsen Ali og Samira

ALLE har ansvar!

Sett koppen din inn i oppvaskmaskinen. Alle har ansvar for at kjøkkenet er rent og ryddig!

☐	3 dl vann
	3 dl kokosmelk
	300 gram kyllingkjøtt
	Ingefær
	Koriander
	Salt
	Pepper

2 ET BREV TIL EN VENN

Les brevet og svar kort på spørsmålene.

Fra	Simon Falck
Til	Lasse Engblom
Emne	Besøk
Vedlegg	Ting å gjøre i Bergen

Hei, Lasse!

Så hyggelig at du vil komme på besøk! Jeg gleder meg! 😊

Her er det regnvær for tida. Husk å ta med regnjakke. Eller paraply. Gode sko eller støvler. Jeg jobber til klokka fem på fredag, så jeg kan ikke hente deg på stasjonen, dessverre. Men det ligger en kafé like ved. Sett deg der, ta en kaffe eller noe, så kommer jeg dit etter jobb.

Jeg legger ved en brosjyre fra Turistforeningen i Bergen. Der finner du forslag til hva vi kan gjøre. Vi må selvfølgelig ta Fløibanen. Alle gjør det!

Vi snakkes på fredag.

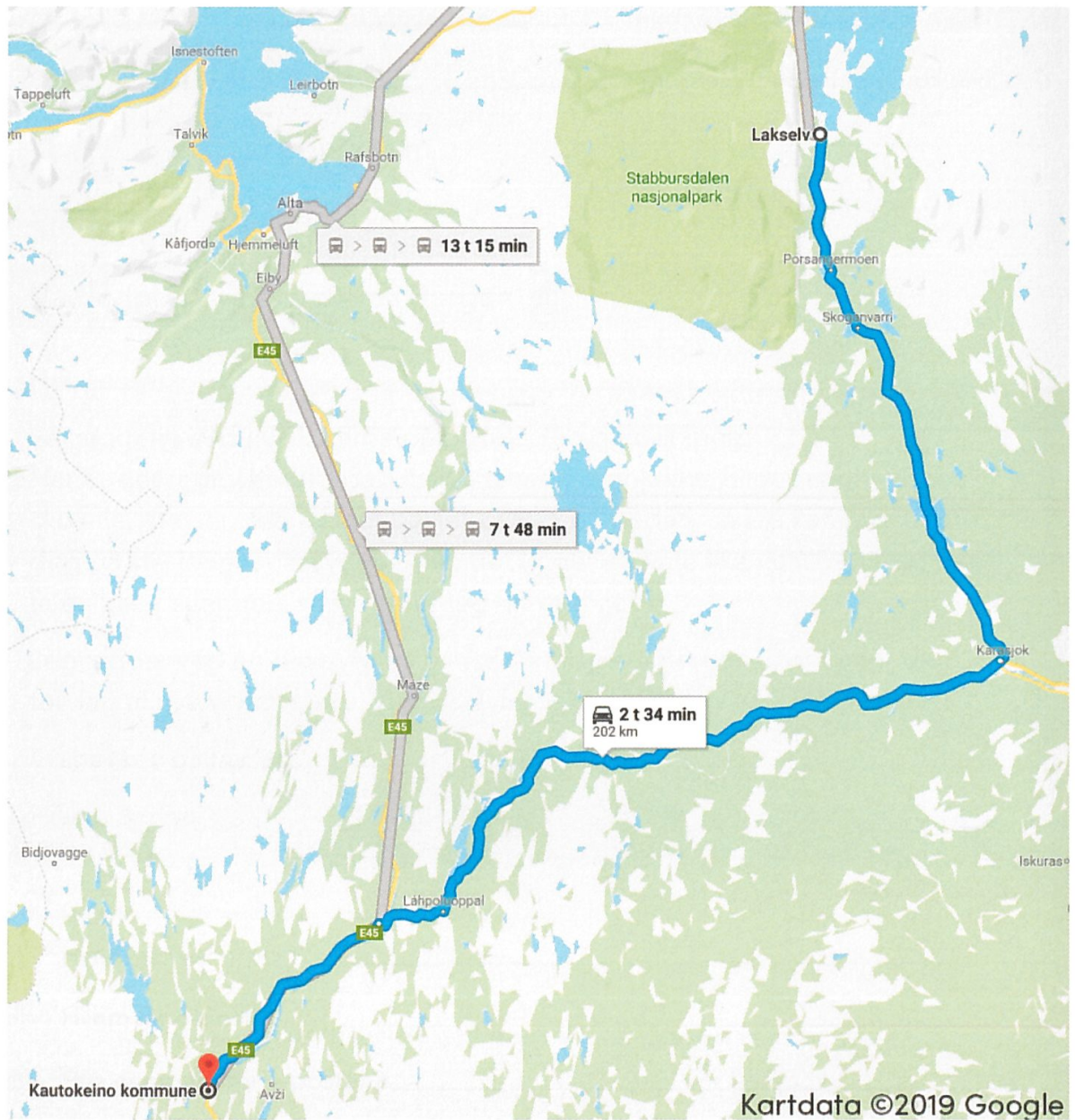
Hilsen Simon

- Hvem skriver e-post?
- Hvem får e-post?
- Hva er emnet for e-posten?
- Hvem skal komme på besøk?
- Hvordan er været?
- Hva må Lasse ta med?
- Hvor lenge arbeider Simon på fredag?
- Hvor kan Lasse vente på Simon?

- i) Hva heter vedlegget? _____
- j) Hva kan Lasse lese om i vedlegget? _____
- k) Hva må de gjøre, synes Simon? _____
- l) Når kommer Lasse til Bergen? _____

3 INSTRUKSJON

Les veibeskrivelsen og sett kryss ved rett svar.

Fra Lakselv til Kautokeino med bil:

- Kjør mot øst på E6 ut av sentrum, og ta første avkjøring i første rundkjøring.
- Følg E6 i 73,2 km til Karasjok.
- Ved Karasjok kommer du til en rundkjøring.
- Kjør rett fram i rundkjøringen og inn på riksvei 92.
- Følg riksvei 92 i 96,8 km.
- Så svinger du til venstre og inn på riksvei 93.
- Følg riksvei 93 i 31,5 km til Kautokeino.

		RIKTIG	FEIL
a)	Det tar nesten omtrent to timer og tre kvarter å kjøre fra Lakselv til Kautokeino.		
b)	Det er omtrent 20 mil fra Lakselv til Kautokeino.		
c)	Man følger E6 hele veien.		
d)	Man skal gjennom tre rundkjøringer på veien, i følge veibeskrivelsen.		
e)	Først følger man E6, deretter Rv92 og Rv93.		
f)	Det er kortere mellom Kautokeino og Karasjok enn mellom Karasjok og Lakselv.		
g)	Kautokeino ligger ved sjøen.		
h)	Lakselv ligger nord for Kautokeino.		

4 NÅR GÅR BUSSEN?

Se på bussruten og svar på spørsmålene.

- a) Du står på holdeplassen Storskogen. Det er morgen. Klokka er kvart på sju.
Når går neste buss? _____
- b) Du bor i Skattøra Borettslag. Du går på universitetet og tar bussen fra Skattøra til UiT (Universitetet i Tromsø). Hvor lang tid tar bussturen?

- c) Du er på universitetet (UiT) og skal besøke en venn som bor i Malmvegen.
Hva heter busstoppet du må gå av på? _____
- d) Det er lørdag. Du er på holdeplassen Utsikten. Klokka er ti på ni om morgenen.
Når går neste buss? _____
- e) Du har en avtale på Krokensenteret klokka 10. Du bor i Havnegata.
Når må du ta bussen for å komme i tide? _____

5 KVELDSKURS

Les brosjyren for kveldskurs og gjør oppgavene.

Kursagenten, Terneveien 15 Kveldskurs våren 2020 For spørsmål og påmelding, ring 31 17 19 90 Se også vår hjemmeside www.kursagenten.no							
	Lærer	Rom	Dag(er)	Tid	Start	Pris	(inkluderer kursmateriell, unntatt*)
Portugisisk A1	Rosa Pereira	213	tirsdag torsdag	17.30-20.00	9.1.	5000,-	
Portugisisk A2		213	mandag onsdag	17.30-20.00	8.1.	5000,-	
Arabisk A1	Yasir Odeh	214	mandag onsdag	18.00-21.00	8.1.	5000,-	
Arabisk A2, del 1		214	torsdag	18.00-21.00	11.1.	2500,-	
Somali A2-B1	Ali Farah	216	onsdag torsdag	18.00-21.00	10.1.	5000,-	
Strikkekurs	Kalle Nilsen	114	mandag	19.00-21.00	8.1.	1750,-	
Sykurs	Louisa Lanza	114	tirsdag torsdag	19.00-21.00	9.1.	4000,-*	
Snekring	Otto Lund	116	torsdag	18.00-21.00	11.1.	3500,-	
Maling	Vincent Strong	119	onsdag	19.00-21.00	10.1.	3000,-	
Matlaging	Ali Ahmed	314	tirsdag	17.30-20.30	9.1.	4000,-	
Foto	Kalle Glad	218	tirsdag	19.00-21.00	9.1.	2000,-*	
Yoga 1	Jan Ove Olsen	313	mandag	17.30-18.30	8.1.	1500,-*	
Yoga 2		313	mandag	18.45-19.45	8.1.	1500,-*	
Salsa 1	Enrico Fuentes	110	onsdag	18.00-19.30	10.1.	1750,-	
Salsa 2		110	søndag	17.00-18.30	14.1.	1750,-	

* Deltakere må selv ha symaskin. ** Deltakere må selv ha kamera. *** Deltakere må selv ha yogamatter.

SETNINGER

Sett kryss ved det som er riktig.

- Læreren for fotokurset heter Vincent Strong.
- Matlagingskurset går bare en gang i uka.
- Det er salsa to ganger i uka, men det er ikke det samme kurset.
- Det er ikke nødvendig å ha symaskin for å gå på sykurset.

- Det er to arabiskkurs denne våren.
- Alle kursene starter den samme uka.
- Somalikurset er i tredje etasje.
- Yogakursene er billigst.
- Det er bare mannlige lærere hos Kursagenten.
- Det er ingen kurs fredag kveld.

SPØRSMÅL

Svar kort på spørsmålene.

- a) Du er nybegynner i arabisk (nivå A1). Hvilke dager går kurset?

- b) Du har lyst til å lære å lage mat. Hvor mye koster kurset i matlaging?

- c) Hva heter læreren på malekurset?

- d) Du skal på strikkekurs. Når og hvor skal du møte?

- e) Du vil gå på yogakurs. Hva må du selv ta med?

- f) Hvilket rom underviser Yasir Odeh på?

- g) Klokka er kvart over seks, og det er onsdag. Du går forbi Terneveien 15.

Hvilke rom er det lys i?

- h) Du vil melde deg på kurset Salsa 1. Hva gjør du?

6 INNKALLING TIL MØTE

Les møteinnkallingen, og svar på spørsmålene.

Til	alle@sameietsandviken.no
Kopi	Lasse Engblom
Emne	Allmøte 13.4.

Gode naboer i Sameiet Sandviken!

Det blir allmøte 13.4. kl. 19.30 i kantina på legekantoret i Heien 2. Døra til legekantoret vil være låst etter arbeidstid. Ring til meg (909 01 722) når du kommer. Vær vennlig å komme presis, og vær vennlig å gi beskjed på forhånd hvis du ikke kan komme.

Saksliste:

- 1) Dugnad
- 2) Leiligheter på loftene?
- 3) Fellesutgifter
- 4) Eventuelt

Selma Vik og Gard Grytten skal bake kake. Jeg ordner med kaffe. Vel møtt!

Mvh
Anton Stigen
- leder -

- a) Hvem gjelder innkallingen for? _____
- b) Når skal det være møte? _____
- c) Hvor skal det være møte? _____
- d) Hva er telefonnummeret til Anton Stigen? _____
- e) Hvorfor må de ringe til Anton Stigen når de kommer på møtet? _____

- f) Hva skal de snakke om på møtet? _____
- g) Får de noe å spise på møtet? _____
- h) Hvem lager kaffe? _____

PÅ FLYPLASSEN

Lytt til beskjedene og meldingene. Sett kryss ved riktig svar.

Melding 1: Grete Olsen og Petter Strand må

- skynde seg
- sjekke inn
- hente bagasjen

Melding 2: Avgang SK1315 til Oslo er

- forsinket
- innstilt
- i rute

Melding 3: Hvem skal bruke inngangen foran på flyet?

- Passasjerer på rad 16-32
- Passasjerer på rad 1-15
- Alle

Melding 4: Truls Skistad må gå

- til utgangen
- til sikkerhetskontrollen
- hjem

Melding 5: De skal fly til

- Oslo
- Kristiansand
- Kirkenes

HVEM SNAKKER?

Lytt til personene og skriv riktig nummer ved bildene.

9 LEDIG STILLING SOM ...

Les annonsen og svar på spørsmålene.

JOBB   **LAGRE ANNONSEN** **MELDINGER** **NY ANNONSE**

LEDIG STILLING SOM SJEFSKOKK (100 %)

Sjefskokken vår skal ha permisjon. Derfor har vi ledig vikarstilling som sjefskokk 01.08.2020-31.03.2021.

Om arbeidsgiveren
Kantina AS har ansvar for kantine og kafeteria på Heia videregående skole samt Heia syke- og aldershjem.

Arbeidsoppgaver

- Planlegging av ukemenyer
- Hovedansvar for matlaging til skole og syke- og aldershjem
- Organisering av innkjøp

Kvalifikasjoner
Formelle kvalifikasjoner:

- Svennebrev eller fagbrev som kokk
- Norsk muntlig og skriftlig på minimum B1-nivå

Personlige egenskaper

- Evne til å arbeide selvstendig
- Evne til å lede andre (planlegge og delegere arbeidsoppgaver)
- Ansvarsbevisst og gode samarbeidsevner

Arbeidsgiver	Kantina AS
Stillingstittel	Sjefskokk
Sted	Sande
Frist	01.07.2020
Stillingsstørrelse	100 %
Varighet	Vikar

Vi tilbyr

- Gode arbeidsvilkår (lønn etter gjeldende tariff)
- Hyggelig og uformelt arbeidsmiljø

Kontakt
Er du interessert?
Skriftlig søknad med CV sendes på e-post: ainar@heiakommune.no
Aktuelle søkere vil bli innkalt til intervju.
Alle søknader behandles konfidensielt.

SØK PÅ STILLINGEN

- Hvor stor er stillingen?
- Hvorfor er stillingen ledig?
- Hvor lenge varer vikariatet?
- Hvilke formelle krav stiller de til søkeren?
- Hva skal man gjøre i denne jobben?
- Hvordan vil de at søkeren skal være som person?
- Hvor sender du søknad?
- Hva må følge med søknaden?
- Hva er søknadsfristen?

10 JOBBSØKNAD

Frida har skrevet en jobbsøknad. Sett ordene fra ordskyen på rett plass i teksten.

trives
fram
sier
utlyste
gården
alene
godt
fra
vedlagt
samarbeide
viktig
deltidsjobb
og
viser som
vennlig

Fra
Frida Karoline Hansen Vik
Breistølen 27
5034 Bergen

Bergen, 12.12.2019

Til
Vågedalen pleie- og omsorgshjem
Vågedalsveien 15
5000 Bergen

Ledig stilling som pleieassistent (helg)

Jeg viser til annonsen deres på finn.no, og søker med dette
_____ stillingen _____

pleieassistent ved Vågedalen pleie- og omsorgshjem. Jeg _____ på
Sykepleiehøgskolen her i Bergen, og jeg _____ godt på studiet.

Jeg tror at en _____ ved Vågedalen kan gi meg _____
erfaring, og jeg tror at det vil være positivt for Vågedalen at jeg er under utdanning.

Jeg er _____, målbevisst og fleksibel, og jeg liker å _____
med andre om arbeidsoppgaver. Jeg arbeider selvfølgelig også gjerne

_____. Venner og medstudenter _____ at jeg er sosial og
omgjengelig, og jeg er _____ av å bidra til et _____

arbeidsmiljø, både blant de ansatte _____ blant pasientene.
_____ søknaden finner dere CV.

Jeg ser _____ til å høre _____ dere.

Med _____ hilsen

Frida Karoline Hansen Vik

11 TIL SALGS!

Les annonsene og sett kryss ved riktig svar.

Sofa til salgs!
Behagelig og velholdt sofa
til salgs: 2000 kroner.
Du må hente sofaen.
Send SMS til Elin
445 66 571

Papegøye til salgs!
Vi skal flytte til utlandet.
Derfor må vi selge vår kjære Rudolf.
Vi vil gjerne ha 1500 kroner for Rudolf,
men han er verdt mye, mye mer! Han er en
lystig og glad fyr som snakker og
synger mye. Rudolf har et stort og
fint bur. Kun seriøse henvendelser.
Send e-post Gunnar: gunnar@sinding.no

**Vi gir bort et nydelig
spisebord i bjørk!**
Vi har ikke plass til dette
fine bordet i vår nye leilighet.
Derfor gir vi det bort.
Du må komme og hente bordet.
Ring til Helge: 52 53 17 88

Kattunger til salgs!
Vi har for salg to nydelige kattunger,
500 kroner per unge. Kattungene er
leveringsklare i uke 16. Far er skogkatt,
mor er huskatt. Dette er kattunger
som sjarmerer deg, og som du blir glad i.

- a) Hva er gratis i annonsene over?
- Papegøyen Sofaen Bordet Kattungene
- b) Hva heter papegøyen?
- Helge Rudolf Gunnar Hilde
- c) Hvorfor skal de selge papegøyen?
- De skal flytte til utlandet. De skal flytte til en liten leilighet.
 De er lei av papegøyen fordi den snakker hele tiden.
- d) Hva koster kattungene per stykk?
- 1500 kroner 1000 kroner 500 kroner De er gratis.
- e) Hvem selger en sofa?
- Elin Rudolf Gunnar Hilde

f) Hvordan kan du komme i kontakt med Helge?

Du kan sende en SMS. Du kan skrive en e-post.

Du kan ringe.

g) Hva betyr *Kun seriøse henvendelser*?

Selgeren er sur.

Selgeren er bare interessert i folk som vil kjøpe.

Selgeren vil at du skal stikke innom for en kopp kaffe.

h) Du vil kjøpe sofaen. Hvordan får du sofaen hjem til deg?

Elin kjører den hjem til deg. Du må hente sofaen.

KAN DU DET?

	Oppgave:	Jeg kan det. 	Jeg må øve mer.
<p>Jeg kan kjenne igjen noen typer tekst, for eksempel en oppskrift, en bruksanvisning, en invitasjon, en SMS og et enkelt oppslag.</p> <p><i>(I can recognize some text types, for example a recipe, an instruction for use, an invitation, a text message and a simple notice.)</i></p>			
<p>Jeg kan lese og forstå og finne informasjon i en enkel tekst om et kjent emne, slik som en uformell e-post.</p> <p><i>(I can read, understand and find information in a simple text about a familiar topic, such as an informal e-mail.)</i></p>			
<p>Jeg kan lese og forstå og finne informasjon i en kort beskjed, oversikt eller instruksjon, slik som en bussrute eller en møteinnkalling.</p> <p><i>(I can read, understand and find information in a short message, overview or instruction, such as a bus schedule or an invitation to a meeting.)</i></p>			
<p>Jeg kan forstå når noen gir en kort og enkel forklaring om et kjent tema.</p> <p><i>(I can understand short and simple instructions on a familiar subject.)</i></p>			
<p>Jeg kan lese og forstå og finne informasjon i en enkel annonse, for eksempel en stillingsannonse.</p> <p><i>(I can read, understand and find information in a simple advertisement, such as a job advertisement.)</i></p>			
<p>Jeg kan fylle ut en enkel søknad.</p> <p><i>(I can fill in a simple application.)</i></p>			

FASIT

1 LYDER, BOKSTAVER, ORD OG SETNINGER

VOKALER

1 A, E ELLER Å?

	A-lyden	E-lyden	Å-lyden
1		x	
2	x		
3			x
4	x		
5		x	
6	x		
7			x
8			x
9		x	
10	x		

3 Y, I ELLER U?

	Y-lyden	I-lyden	U-lyden
1			x
2		x	
3	x		
4			x
5	x		
6		x	
7			x
8		x	

	Y-lyden	I-lyden	U-lyden
9		x	
10	x		

5 O ELLER Å?

	O-lyden	Å-lyden
1	x	
2		x
3		x
4	x	
5		x
6		x
7	x	
8	x	
9		x
10		x

7 Æ, Ø ELLER E?

	Æ-lyden	Ø-lyden	E-lyden
1	x		
2		x	
3			x
4			x
5	x		
6			x
7	x		
8		x	
9		x	
10	x		

9 VOKALER

Frida bor i Bergen.
Hun kommer fra Oslo.
Hun bor hos farmor.
Hvordan er været i dag?
Blåser det?
Frida vil ikke gå ut i dag.
Hun vil være inne.
Frida liker å sy og strikke.
Farmor liker å lage mat.
Hun lager middag hver dag.

KONSONANTER

1 KONSONANTER

	Y-lyden	FØRST (framlyd)	I MIDTEN (innlyd)	TIL SLUTT (utlyd)
1	b	x		
2	d		x	
3	f			x
4	g	x		
5	h	x		
6	j	x		
7	k			x
8	l		x	
9	m		x	
10	n	x		
11	p			x
12	r		x	
13	s		x	
14	t		x	
15	v	x		

5 STUMME KONSONANTER (1)

1) ei hånd, 2) et gjerde, 3) tolv, 4) halv, 5) hvorfor, 6) et nydelig vær, 7) et land, 8) et bord, 9) hvem, 10) en hund

7 STUMME KONSONANTER (3)

1) hver, 2) land, 3) tolv, 4) alltid, 5) gjenta, 6) selv, 7) gjøre, 8) gjerne, 9) hvordan, 10) deilig

9 -NG, -NK ELLER -GN?

	-NG	-NK	-GN
1		x	
2	x		
3		x	

	-NG	-NK	-GN
4			x
5	x		
6		x	
7	x		
8			x
9		x	
10	x		

11 FLERE BOKSTAVER - ÉN LYD (2)

	f-lyden	ç-lyden
1		x
2	x	
3		x
4		x
5	x	
6		x
7		x
8	x	
9	x	
10		x

12 FLERE BOKSTAVER - ÉN LYD (3)

1) kjøpte, 2) ski, 3) unnskyld, 4) kino, 5) kjære, 6) skjære, 7) skive, 8) lenge, 9) skyet, 10) kjenner

13 ORD I ORD

Forslag:

LAMPESKJERM: la, lam, lampe, skje, skjerm

POSTKASSE: post, ost, kasse, se

KJØRESKOLE: kjø, kjøre, øre, re, sko, skole, le

BILDEBOK: bi, bil, bilde, ild, de, bo, bok, ok

STAVELSER

1 STAVELSER: YRKER

1) 3, 2) 2, 3) 2, 4) 3, 5) 4, 6) 3, 7) 2, 8) 1, 9) 2, 10) 3, 11) 2, 12) 6, 13) 2, 14) 3, 15) 5

2 STAVELSER: PÅ JOBBEN

1) 2, 2) 3, 3) 5, 4) 4, 5) 4, 6) 4, 7) 2, 8) 3, 9) 3, 10) 5, 11) 4, 12) 1, 13) 3, 14) 2, 15) 4

TRYKK

1 TRYKK I ORD: HVA HAR DU HJEMME?

1) sofa, 2) salongbord, 3) taklampe, 4) gulvteppe, 5) vaskemaskin, 6) tørketrommel, 7) kjøleskap, 8) kjøkkenbenk, 9) bokhylle, 10) skrivebord, 11) inngangsdør, 12) takrenne, 13) rullegardin, 14) tørkestativ

2 TRYKK I SETNINGER: HVA GJØR DU I FRITIDA?

1) kaker, 2) strikke, 3) kafé, 4) bil, 5) lese, 6) nyheter, Internett, 7) gitar, 8) fotball, 9) venner, byen, 10) dataspill

3 TRYKK I SETNINGER: PÅ JOBBEN

går, Trives ... oss, planer ... helgen, ledig, passordet ... internnettverket, ansvar ... HMS, ettermiddag, Takk ... dag

4 EMFATISK TRYKK

sentrum, liten, liker, sjøen, fjellet, fotball, nyheter

5 HVILKET ORD?

1) flytter, 2) alltid, 3) melodier, 4) mannen, 5) koselig, 6) bare, 7) skulle, 8) du, 9) hele, 10) billig, 11) soler, 12) bratte

6 DIKTAT (1)

1) syltetøy, 2) borte, 3) sove, 4) hvordan, 5) kjøleskap, 6) sammen, 7) mange, 8) frokost, 9) frukt, 10) vaffel

7 DIKTAT (2)

- 1) Hvem er det?
- 2) Hva vil du ha å spise?
- 3) Hva liker du å gjøre i fritida?
- 4) I morgen blir været dårlig.
- 5) Det tar tjue minutter å kjøre dit.

8 TEGN OG STOR OG LITEN BOKSTAV

Når kom du til Norge, Ali? Jeg kom til Norge for sju år siden. Hva arbeider du med? Jeg er rørlegger. Er du gift? Ja, jeg er gift. Vi har ei lita jente. Hun heter Mariam.

Hva pleier du å gjøre i fritida? Jeg går ut for å treffe venner. Vi pleier å møtes på en kafé i byen. Noen ganger går vi på kino, men det er litt dyrt. Det er viktig å være sosial!

Kjenner du Siren? Ja, det er søstera mi. Er det søstera di? Så utrolig! Hvordan kjenner du Siren, da? Vi er kollegaer.

Hvor skal du i ferien? Jeg skal til Spania. Til Spania? Ja, jeg kommer fra Madrid. Jeg skal besøke familien min.

2 ORD OG ORDKLASSER

SUBSTANTIV

1 SUBSTANTIV (1)

Frida, Even, januar, kjærlighet, katt, barn, hus, Trøndelag, onsdag, Bergen

2 EGENNAVN OG FELLENAVN

EGENNAVN	FELLENAVN
Frida, Even, Trøndelag-Bergen	briller, januar, kjærlighet, katt, barn, hus, onsdag

3 KAFFEN BLIR KALD

a) en kaffe - Kaffen, b) et salt - saltet/salt, c) et sukker - sukkeret/sukker, d) en pepper - pepperen/pepper, e) ei/en melk - melka/melken, f) et vann - Vannet, g) et smør - smøret, h) et mel - melet

4 UBESTEMT FORM: HAR DU NOEN SPØRSMÅL?

- a) Har du noen spørsmål?
- b) Har du noen minutter?
- c) Har du noen venner i Oslo?
- d) Jeg trenger noen kopper.
- e) Jeg trenger noen glass.
- f) Vil du ha noen epler?
- g) Vil du ha noen skiver?
- h) Kan jeg få noen poser?
- i) Kan jeg få noen esker?
- j) Jeg vil gjerne se på noen slips.
- k) Jeg vil gjerne se på noen jakker.

5 BESTEMT FORM: VASKET DU GRYTENE?

- a) Vasket du grytene?
- b) Vasket du potetene?
- c) Laget du kakene?
- d) Laget du salatene?
- e) Kjøpte du brødene?
- f) Kjøpte du sjokoladene?
- g) Likte du ostene?
- h) Likte du eplene?
- i) Spiste du brødsnivene?
- j) Spiste du eggene?
- k) Stekte du kotelettene?
- l) Stekte du tomatene?

6 BESTEMT FORM: EVENS VENNER - VENNENE TIL EVEN

a) Vennene til Even, b) Motorsykkelen til Even, c) Leiligheten til Even, d) Stua/Stuen til Even, e) Foreldrene til Even, f) Mora/Moren til Even, g) Faren til Even, h) Faren til Even

7 KROPPEN

ENTALL		FLERTALL	
ubestemt form	bestemt form	ubestemt form	bestemt form
en mage	magen	mager	magene
en rygg	ryggen	rygger	ryggene
et hode	hodet	hoder	hodene
en hals	halsen	halser	halsene
ei/en hånd	hånda/hånden	hender	hendene
en arm	armen	armer	armene
en fot	foten	føtter	føttene
et bein	beinet	bein	beina/beinene

8 HVOR HAR DE VONDT? (1)

- a) Jeg har vondt i ei tann. = Jeg har tannpine.
- b) Jeg har vondt i magen. = Jeg har mageknip.
- c) Jeg har vondt i hodet. = Jeg har hodepine.
- d) Jeg har vondt i ryggen. = Jeg har smerter i ryggen.
- e) Jeg har vondt i brystet. = Jeg har brystsmarter.
- f) Jeg har vondt i en fot. = Det verker i den ene foten.

9 SPRÅKDETEKTIV (1)

- a) Evens familie har ei hytte.
- b) Kan jeg ta et eple?
- c) Hvor mange agurker trenger du?
- d) Det er fire vinduer i stua.
- e) Vil du ha ei brødiskive?
- f) Kan jeg få en kopp kaffe?
- g) Jeg tar tre rundstykker, takk.
- h) Jeg har en venn i Oslo.
- i) Hvor mange barn har du?
- j) Vil du ha en kopp te?
- k) Jeg vil gjerne bestille en time.
- l) Har du telefon?
- m) Hvilket yrke har du?
- n) Hvor mange tomater trenger du?
- o) Kan jeg få en banan?
- p) Har du to poser?

10 SPRÅKDETEKTIV (2)

- a) Hvilken utdanning har du lyst til å ta?
- b) Jeg har lyst til å kjøpe ny bil.
- c) Jeg har så vondt i ryggen!
- d) Det er viktig med varme klær om vinteren.
- e) Kan jeg prøve denne jakka/jakken?
- f) Vi har tre store vinduer i stua.

11 SUBSTANTIV (2)

ENTALL		FLERTALL	
ubestemt form	bestemt form	ubestemt form	bestemt form
et jobb-intervju	jobbintervjuet	jobb-intervjuer	jobb-intervjuene /jobb-intervjua
et spørsmål	spørsmålet	spørsmål	spørsmålene/spørsmåla
et eksempel	eksempelet/eksemplet	eksempel/eksemplere	eksemplene/eksempla
en arbeids-giver	arbeids-giveren	arbeids-givere	arbeids-giverne
ei/en arbeids-oppgave	arbeidsopp-gava/arbeids-oppgaven	arbeids-oppgaver	arbeids-oppgavene
ei/en side	sida/siden	sider	sidene
en arbeids-plass	arbeids-plassen	arbeids-plasser	arbeids-plassene
en jobb	jobben	jobber	jobbene

12 HVA SKAL UT?

- a) sofaen (bestemt form entall), b) paprika (ubestemt form entall), c) bukse (ubestemt form entall), d) tanter (ubestemt form flertall), e) pennene (bestemt form flertall), f) bad (ubestemt form entall), g) skjeene (bestemt form flertall), h) egg (ubestemt form entall eller flertall)

13 UREGELRETTE SUBSTANTIV (1)

Vannrett: 1) fedre, 4) brødre, 5) søstre, 6) onkler, 7) bestemødre
Loddrett: 2) døtre, 3) mødre, 4) bestefedre

14 UREGELRETTE SUBSTANTIV (2)

- a) vafler, b) bøker, c) nøklene, d) føttene, e) gafler, f) sykler, sykklene

15 MÅL OG VALUTA

- a) dollar, b) liter, c) øre, d) meteren, e) kilo, f) pund, g) euro, h) gram

16 HVA SIER DE?

- a)... du ... snill ... gafler., b) Alle ... disse bøkene ..., c)... føttene ... hendene?, d) Hvor ... brødre ... søstre/søstre ..., e) Hun ... døtrene ..., f) ... seks ... åtte menn ...

PRONOMEN

1 DU + JEG = VI

- a) vi, b) de, c) de, d) dere, e) de, f) vi, g) vi, h) dere, i) de

2 EN FIN SØNDAG (1)

- du, du, Jeg, vi, vi, vi, vi, Jeg, henne, vi

3 EN FIN SØNDAG (2)

- du, Jeg, jeg, du, jeg, vi, du, jeg, du, Vi, du, vi

4 HVA HØRER SAMMEN? (1)

- a) Jeg er glad i deg.
- b) Liker du henne?
- c) Kan du hjelpe meg?
- d) Har du snakket med dem?
- e) Så hyggelig å se deg!
- f) Vil du bli med meg på kino i kveld?
- g) Læreren hjelper dem med oppgavene.
- h) Hils til Ola fra meg!

5 DEN, DET ELLER DE?

- De, Den, De, Den, de, de, Det

6 RETT FORM (1)

- du, du, du, du, jeg, Jeg, jeg, du, meg, jeg
han, Han, Han, han, Han, de, han

7 REFLEKSIVT PRONOMEN

- a) meg, b) deg, c) seg, d) seg, e) oss, f) dere, g) seg

8 HVA GJØR DE?

- a) Hun gruer seg til eksamen.
- b) Vi gleder oss til å gå på kino.
- c) Du må skynde deg!
- d) Even barberer seg hver dag.
- e) Gleder du deg til festen på fredag?
- f) Kler du på deg?
- g) Vasker hun seg?

9 HVA HØRER SAMMEN? (2)

- a) Han gleder seg til festen på lørdag.
- b) Du må skynde deg! Bussen går nå!
- c) Unnskyld, kan du hjelpe meg?
- d) Hei! Kan jeg hjelpe deg?
- e) Hva ønsker de seg til bryllupet?
- f) Gruer du deg til eksamen?
- g) Dere må kle godt på dere. Det er kaldt ute!

- h) Jeg liker ikke å sminke meg.
- i) Even barberer seg hver dag.
- j) Mor, kan du ringe til meg?

10 HUN SMINKER SEG

- a) deg, b) seg, c) deg, d) seg, e) meg, f) seg, g) oss,
- h) seg, i) dere, j) seg, k) deg, l) seg

11 REFLEKSIVT PRONOMEN?

- b) Uff, jeg er så lei meg!
- d) Skal du legge deg allerede?
- e) Nå må dere forsyne dere!
- h) Jeg gleder meg til sommeren.
- i) Hva ønsker du deg til fødselsdagen?

12 RETT FORM (2)

- a) meg, b) du, c) oss, d) Vi, e) Jeg, f) han, g) Den, h) du,
- i) deg, j) deg, Jeg

13 SPRÅKDETEKTIV

- a) Vi må legge oss tidlig i kveld.
- b) Kan jeg hjelpe deg med noe?
- c) Hvor er buksa mi? Den ligger på badet.
- d) Kan du hjelpe oss?
- e) Vil du ha litt å spise?
- f) Hvor bor dere? Vi bor i Oslo.
- g) Så hyggelig å se dere!

14 MAN ELLER HVERANDRE?

- a) hverandre, b) Man, c) hverandre, d) Man, man, e) Man,
- f) hverandre, g) hverandre

15 UBESTEMT PRONOMEN (A2+)

- a) En skal høre mye før ørene faller av.
- b) Noen ganger må man vende det døde øret til.
- c) Man må lære å krype før man kan gå.
- d) Får man ikke den man elsker, får man elske den man får.
- e) En skal ikke selge skinnen før bjørnen er skutt.

ADJEKTIV

1 ADJEKTIV

høy, langt, lyst, smart, snill, hjelpsom, hyggelig, god, ung

2 ETTER SKOLEN

lang, dårlig, varme, stort, fin, gammel, hyggelig, varm, snill

3 SPRÅKDETEKTIV (1)

- a) Kofferten er stor.
- b) Husene er høye.
- c) Leiligheten er ny.
- d) Kaffen er god.
- e) Hanskene var dyre.
- f) Strømpene er lange.
- g) Han har nye briller.
- h) Oppgaven var vanskelig.
- i) Hun liker å lese tykke bøker.
- j) Skjerfet er gult.
- k) Sofaen er gammel.
- l) Søknaden var dårlig.
- m) Uff, for et stygt vær vi har i dag!
- n) Det går en morsom film på TV i kveld.
- o) Forsiktig! Suppa er veldig varm.
- p) Eplene er jammen gode nå!

4 SPRÅKDETEKTIV (2)

1) ei nytt bukse => ei ny bukse, 2) en store butikk => en stor butikk, 3) billig klær => billige klær, 4) ei blått bukse => ei blå bukse, 5) et brun skjørt => et brunt skjørt, 6) et nye skjørt => et nytt skjørt, 7) skjørtet er så fin => skjørtet er så fint

5 STOR, STORT, STORE

a) stor, b) høy, c) vakker, d) gode, e) vanskelig, f) brunt, g) gammel

6 SUBSTANTIV OG ADJEKTIV

- a) en stor sofa: 'stor' forteller om 'sofa'
- b) ei lita bokhylle: 'lita' forteller om 'bokhylle'
- c) Tre fine pottedplanter: 'fine' forteller om 'pottedplanter'
- d) hvite gardiner: 'hvite' forteller om 'gardiner'
- e) to gamle lenestoler: 'gamle' forteller om 'lenestoler'
- f) Lenestolene er behagelige: 'behagelige' forteller om 'lenestolene'
- g) en liten middagshvil: 'liten' forteller om 'middagshvil'
- h) et varmt teppe som ligger i sofaen: 'varmt' forteller om 'teppe' (som ligger i sofaen)
- i) travle dager: 'travle' forteller om 'dager' (som tante Petra har i butikken)
- j) Hun er ofte sliten ...: 'sliten' forteller om 'hun'

7 DEN, DET ELLER DE?

den, de, de, de, den, den, Det, den, de

8 HVA SKAL DU HA PÅ DEG I DAG?

I dag vil jeg ha på meg den hvite buksa.
I dag vil jeg ha på meg det svarte skjerfet.
I dag vil jeg ha på meg det svarte skjerfet.
I dag vil jeg ha på meg de høye støvlettene.
I dag vil jeg ha på meg det brune beltet.
I dag vil jeg ha på meg den grønne, korte jakka.

I dag vil jeg ha på meg den hvite skjorta.
I dag vil jeg ha på meg den blåe genseren.
I dag vil jeg ha på meg den nye buksa.
I dag vil jeg ha på meg de svarte skoene.
I dag vil jeg ha på meg det gråe skjerfet.
I dag vil jeg ha på meg den brune jakka.
I dag vil jeg ha på meg den svarte lua.

9 TIL LYKKE MED DET NYE BARNET!

Til lykke med det nye barnet!
Gratulerer med den store dagen!
Tusen takk for den nydelige gaven vi fikk til bryllupet vårt!
Jeg bor i det gule huset på hjørnet.
Når begynner du i den nye jobben?
Hvor skal jeg legge de rene klærne?

10 HØY - HØYERE - HØYEST

varmere, kaldere, kortere, gulere, høyere, dårligere, billigere

11 HØY - HØYERE - HØYEST

Vannrett: 2) best, 3) høyest, 5) kaldest, 10) billigst, 11) kortest, 12) yngst
Loddrett: 1) lengst, 4) eldst, 6) dyrest, 7) minst, 8) finest, 9) varmest

12 LITEN

lite, lite, liten, lita, lite, små, liten

13 EI HYLLE OG EN STOL

a) høyere (ja), b) lavere (ja), c) dyrere (nei), d) billigere (nei), e) høyest (hylla), f) dyrest (hylla)

14 EVEN, SIMON OG MUZZI

a) Muzzi, b) Simon, c) Simon, d) Muzzi, e) Simon, f) Muzzi, g) Muzzi og/eller Even, h) Han er høyere enn Muzzi., i) Muzzi er eldre enn Simon. j) Simon er yngre enn Even.

15 DYRT ELLER BILLIG?

	Riktig	Feil
a)	x	
b)		x
c)		x
d)	x	
e)	x	
f)		x
g)	x	
h)		x
i)	x	
j)		x
k)	x	
l)	x	
m)		x
n)		x
o)	x	

16 HØY ELLER LAV?

DYR: dyr, dyr, dyrere

BILLIG: billig, billig, billigere

VARM: varm, varm, varmere

SØT: søt, søt, søtere, søtest, søtest

FIN: fin, fint, finere, finest, finest

17 BØYNINGSSKJEMA

POSITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV
varm	varmere	varmest
smal	smalere	smalest
kald	kaldere	kaldest
gul	gulere	gulest
stor	større	størst
tykk	tykkere	tykkest
grønn	grønnere	grønnest
fin	finere	finest
gammel	eldre	eldst

POSITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV
brun	brunere	brunest
ny	nyere	nyest
ung	yngre	yngst

18 UREGELRETT BØYING

POSITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV
liten	mindre	minst
stor	større	størst
ung	yngre	yngst
gammel	eldre	eldst
lang	lengre	lengst
god	bedre	best

19 ORDENSTALL

a) 31.1.1970, b) 2.11.1889, c) 1.6.2010, d) 19.9.1984, e) 11.10.1913, f) 21.1.1975, g) 2.2.1946

20 DIKTAT

- Leser du norske bøker?
- Så fint vær det er i dag! Jeg vil gå en lang tur.
- Fryser du? Du må ta på deg varme klær. Det er kaldt ute i dag.
- Mmm! For en nydelig eplekake! Er den hjemmelaget?
- Pass på! Kaffen er veldig varm! Du må ikke brenne deg.
- Når flytter dere inn i det nye huset?
- Vil du bli med på kino? Det går mange spennende filmer nå!
- Gratulerer med den nye jobben! Gleder du deg til å begynne?
- Vil du ha de grønne eller de gule eplene?
- Uff, disse oppgavene er vanskelige!
- Så varmt det er! Nå trenger jeg en kald is eller et glass kaldt vann.
- Er du eldre eller yngre enn broren din?

Adjektiv: a) norske, b) fint, lang, c) varme, kaldt, d) nydelig, hjemmelaget, e) varm, f) nye, g) spennende, h) nye, i) grønne, gule, j) vanskelige, k) varmt, kald, kaldt, l) eldre, yngst

DETERMINATIVER

1 KJENNER DU DEM?

a) min, b) din, c) hennes, d) hans, e) våre, f) deres, g) deres

2 HVA HETER DATTERA DI?

dattera di - du, Broren hans - han, Broren hennes - hun, barna deres - de, Leiligheten hennes - hun, barna dine - du, Motorsykkelen hans - han, mannen min - jeg, Faren hennes - hun, kona hans - han, gruppa vår - vi, blyanten min - jeg, skoene dine - du, Foreldrene hennes - hun, kofferten din - du, konfirmasjonen hans - han, jakka mi - jeg, butikken hennes - hun

3 SIN, SI, SITT, SINE

a) si, b) sin, c) sitt, d) sine, e) sine, f) sin, g) si, h) sin, i) si, j) sin, k) sine

4 KAN DU FORTELLE OM FAMILIEN DIN, MUZZI?

mi, vår, mine, våre, hennes, hennes, mine, hennes, sitt

5 BROREN MIN HETER HENRIK

min, mi, min, mi *eller* vår, mine *eller* våre, min *eller* vår, mi *eller* vår

6 BROREN HENNES HETER HENRIK

hennes, hennes, hennes, si eller deres, deres, deres

7 SPRÅKDETEKTIV

Riktige setninger:

Skal du lese denne boka?
Disse kakene er veldig gode!
Hvem eier denne sekken?
Kan du kaste disse avisene?

Retting:

Hvor mye koster disse tomatene?
Kan jeg prøve denne buksa?
Jeg vil kjøpe den stolen der.
Du kan ta denne bussen.

8 I KLESBUTIKKEN

a) denne, b) denne, c) dette, d) disse, e) denne, f) disse, g) denne, h) dette, i) disse, j) disse

9 DEN - DENNE, DET - DETTE, DE - DISSE

a) denne, den, b) disse, de, c) denne, den, d) denne, den, e) disse, de

10 DIALOGER

På busstasjonen: denne, Denne, den

På biblioteket: denne, den, denne

I klesbutikken: disse, disse/de, de, dette

I blomsterbutikken: disse, De/Disse, de, disse/de, disse/de

Hjemme: denne, Den

11 HVILKEN?

a) Hvilke, b) Hvilket, c) Hvilket, d) Hvilken, e) Hvilken, f) Hvilket, g) Hvilken, h) Hvilke, i) Hvilke, j) Hvilke, k) Hvilke, l) Hvilken

13 REGNESTYKKER

a) $15 + 14 = 29$, b) $64: 4 = 16$, c) $2 \cdot 9 = 18$, d) $15 + 50 = 65$, e) $63 \cdot 2 = 126$, f) $705 - 201 = 504$, g) $24102 + 311 = 24413$

14 TALL (2)

a) 5 499, b) 9011, c) 750 000, d) 717, e) 6 133, f) 2 400, g) 23 405, h) 13 073 926

15 GAMMEL TELLEMÅTE (A2+)

a) 542, b) 23, c) 51, d) 94, e) 78, f) 35, g) 1956, h) 34 17 98 67

16 KVANTORER (1)

ingen, mange, elleve, noen, hele, alle

17 KVANTORER (2)

Vannrett: 2) hele, 5) halv, 6) bokser, 8) trettifire, 10) mange
Loddrett: 1) pluss, 3) pakke, 4) poser, 7) ingen, 8) tjue, 9) få, 11) glass

18 HVOR MYE? HVOR MANGE?

a) mange, Jeg trenger 4 kyllingfileter.
b) mye/mange, Jeg trenger 1 løk.
c) mange, Jeg trenger 3 gulrøtter.
d) mye, Jeg trenger 3 dl (desiliter) kokosmelk
e) mange, Jeg trenger 1 chili.
f) mye, Jeg trenger 2 ts (teskjeer) karri.
g) mye, Jeg trenger 8 dl (desiliter) kyllingkraft.
h) mye, Jeg trenger $\frac{1}{2}$ (en halv) bunt frisk koriander.
i) mye, Jeg vet ikke. Jeg må smake på suppa først.

19 HVOR MANGE EPLER TRENGER DU?

a) mange, b) mye, c) fire, d) ei pakke, e) hele, f) all, g) halvt

20 HVA SKAL VI HA TIL MIDDAG I DAG?

kilo, Hele, mange, fem, et glass, halvt, en, litt

VERB

1 NÅ ELLER DA?

PRESENS	PRETERITUM
Farmor lager middag.	Frida tok bussen til byen.
Even kjører motorsykkkel.	Tante Petra spiste middag ute.
Muzzi leser avisa.	Ada drakk bare brus.

2 VERB

heter, bor, heter, bor, traff, ble, bodde, brant, flyttet, bor, er, er, liker, har, lager, selger, har

INFINITIV	PRESENS	PRETERITUM
å hete	heter	het/hette
å bo	bor	bodde
å treffe	treffer	traff
å bli	blir	ble
å brenne	brenner	brant
å flytte	flytter	flyttet
å være	er	var
å like	liker	likte
å ha	har	hadde
å lage	lager	lagde/laget
å selge	selger	solgte

3 PRESENS

a) leser, b) drikker, vet, c) har, d) spør, er, e) går, f) gjør, snakker

4 KAN DU VERBENE? (1)

Vannrett: 3) gi, 4) elske, 6) spørre, 8) slutte, 9) bruke, 11) komme
Loddrett: 1) rydde, 2) finne, 5) kjøpe, 7) huske, 8) stresse, 10) våkne

5 KAN DU VERBENE? (2)

a) å stjele, å hoppe, b) å sove, å skrike, c) å dusje, å sove, d) å snakke, å løpe, e) å løpe, å trene, f) å male, å rope

6 HVORDAN KOMMER DU TIL JOBBEN?

syklet, Jeg gikk til jobben, Jeg kjørte bil til jobben, Jeg tok bussen til jobben, Jeg tok toget til jobben

7 TIDSUTTRYKK

I går, etter jobb, fra halv fire til fem
I fjor, Først, i fire timer, Så, i to uker
i morgen
etter skolen, i dag, sist uke, i dag

8 HVA GJØR DE?

a) sitter, b) står, c) ligger, d) sitter, e) går, f) ligger

9 MODALE VERB (1)

a) Kan, b) skal, c) kan, d) kan, e) skal, f) Kan

10 MODALE VERB (2)

a) Du må snakke norsk.
b) Du må drikke mer vann.
c) Du må spise opp maten din.
d) Du må bli ferdig nå.
e) Du må ikke drikke så mye kaffe.
f) Du må ikke se så mye på TV.
g) Du må ikke høre på ham.
h) Du må ikke komme for seint.

11 TIME HOS LEGEN

er, vil, er, Kan, Kan, Er, Skal, er

12 VASK BILEN, ER DU SNILL!

a) Vask bilen, er du snill!
b) Lag middag i dag, er du snill!
c) Bær ut søpla, er du snill!
d) Rydd i stua, er du snill!
e) Send en e-post til Sofies lærer, er du snill!
f) Sett på kaffe, er du snill!
g) Kjøp mat på veien hjem, er du snill!
h) Tørk av bordet, er du snill!
i) Dekk bordet, er du snill!

13 SPRÅKDETEKTIV

a) Jeg kan ikke snakke tysk.
b) Han kan ikke komme på festen.
c) Kan jeg få en kopp kaffe?
d) I går reiste han til Oslo.
e) I morgen skal han reise til Oslo. /
I morgen reiser han til Oslo.
f) Vask bilen!
g) Han kan ikke lese norsk.
h) Du spør mye, du!
i) Jeg kan ikke vite alt.

14 VERB 1 OG VERB 2

	verb 1	verb 2
a)	skal	reise
b)	har	lest
c)	kan	komme

	verb 1	verb 2
d)	har	vært
e)	kan	gjenta
f)	må	betale
g)	vil	prøve
h)	har	jobbet
i)	skal	gjøre

15 PRESENS PERFEKTUM: HVA HAR DU GJORT I DAG, FRIDA?

a) har vasket, b) har ryddet, c) har dekket, d) har vært, e) har lånt, f) har gått, g) har lest, h) har snakket

Verb 1 i presens perfektum: **HAR**

16 PRESENS PERFEKTUM I SPØRSMÅL

a) Har han vært hjemme hele dagen?
b) Har de gått til byen fra Landås?
c) Har du spist middag?
d) Har Simon besøkt familien sin i helgen?
e) Har du sett denne filmen?
f) Har de kjent hverandre hele livet?
g) Har hun fått genseren i gave?
h) Har de giftet seg?
i) Har hun fått barn?
j) Har han fylt bensin?
k) Har du syklet fra Oslo til Trondheim?
l) Har du solgt den gamle bilen?
m) Har du skjont spørsmålet?

17 JEG HAR ALDRI VÆRT I ROMA

a) Jeg har aldri vært i Roma.
b) Jeg har aldri sett en levende isbjørn.
c) Jeg har aldri lest en roman på norsk.
d) Jeg har aldri smakt fiskeboller i hvit saus.
e) Jeg har aldri feiret 17. mai før.
f) Jeg har aldri skrevet søknad før.
g) Jeg har aldri arbeidet i barnehage før.
h) Jeg har aldri hjulpet henne med leksene.
i) Jeg har aldri sagt nei.

18 PRESENS PERFEKTUM ELLER PRETERITUM?

å snakke: Har ... snakket, snakket

å spise: har spist, spiste, spiste

å vaske: har vasket, vasket

å flytte: har flyttet, flyttet

å være: var, var, har ... vært

å bo: har ... bodd, har bodd, bodde, bodde

19 HVA SIER DE?

a) Hvordan smakte paien? Vil du ha et stykke til?
b) Hvor mye ble det? Betalte du med kort eller kontant?
c) Har du spist fisk denne uka? Det er viktig å spise fisk av og til.
d) Har du tenkt å begynne å trene? Det var en god idé!
e) Nå har jeg fått vondt i ryggen igjen! Jeg må legge meg på sofaen litt.
f) For en fantastisk dag det var i går! Vi gikk en lang tur på vidda.
g) Jeg har laget et budsjett. Vi må prøve å spare litt penger nå!
h) Har du sett brillene mine? Jeg har mistet dem.

20 KAN DU VERBGRUPPENE?

INFINITIV	PRESENS	PRETERITUM	PRESENS PERFEKTUM	IMPERATIV
å arbeide (1)	arbeider	arbeidet	har arbeidet	arbeid
å bo (4)	bor	bodde	har bodd	bo
å bruke (2)	braker	brakte	har brukt	bruk
å huske (1)	husker	husket	har husket	husk
å kjøpe (2)	kjøper	kjøpte	har kjøpt	kjøp
å leie (3)	leier	leide	har leid	lei
å lese (2)	leser	leste	har lest	les
å like (2)	liker	likte	har likt	lik
å prøve (3)	prøver	prøvde	har prøvd	prøv
å snakke (1)	snakker	snakket	har snakket	snakk
å spise (2)	spiser	spiste	har spist	spis
å vaske (1)	vasker	vasket	har vasket	vask

21 UREGELRETTE VERB

INFINITIV	PRESENS	PRETERITUM	PRESENS PERFEKTUM	IMPERATIV
å drikke	drikker	drakk	har drukket	drikk
å gå	går	gikk	har gått	gå
å skrive	skriver	skrev	har skrevet	skriv
å gjøre	gjør	gjorde	har gjort	gjør
å ta	tar	tok	har tatt	ta
å se	ser	så	har sett	se
å vite	vet	visste	har visst	vit
å spørre	spør	spurte	har spurt	spør

ADVERB

1 VERB ELLER ADVERB?

VERB	ADVERB
kjøre, reise, skrive, gikk, sov, ryddet, forstå	seint, langsomt, sjelden, kanskje, alltid, fint, virkelig, ofte, fantastisk, aldri, sakte

2 VERB OG ADVERB

- Han lærer fort. - 'fort' forteller om 'lærer'
- Hun skriver pent. - 'pent' forteller om 'skriver'
- Frida trives godt i Bergen. - 'godt' forteller om 'trives'
- Even kjører forsiktig på de smale veiene. - 'forsiktig' forteller om 'kjører'
- Det er glatt i dag! Gå forsiktig! - 'forsiktig' forteller om 'gå' ('glatt' er ikke adverb, men adjektiv: det er predikativ i setning, verbet er 'å være': Det er glatt ...)
- Hør godt etter. Denne beskjeden kommer bare én gang! - 'godt' forteller om 'hør'
- Skal du på jobbintervju? Regel nummer 1 er: Kom presis! - 'presis' forteller om 'kom'

3 KOM INN!

- a) inn, inne, b) ute, ut, c) opp, d) hjemme, hjem, f) her, hit

4 HVA ER DET MOTSATTE AV ...?

Vannrett: 4) tidlig, 6) sjelden, 7) ut
Loddrett: 1) høyt, 2) oppe, 3) aldri, 5) inne, 6) sakte

5 HVA PASSER FOR DEG?

Forslag:

Jeg kommer sjelden for seint.
Jeg leser ofte nyheter på Internett.
Jeg tar aldri bussen til jobb.
Jeg skriver sjelden handleliste på norsk.
Jeg drikker alltid kaffe om morgenen.

6 ALDRI

- Hvorfor gjør du aldri leksene?
- Hvorfor tar du aldri bussen?
- Hvorfor sykler du aldri?
- Hvorfor sparer du aldri penger?
- Hvorfor spiser du aldri frokost?
- Hvorfor lager du aldri middag?
- Hvorfor dekker du aldri bordet?
- Hvorfor vasker du aldri opp?
- Hvorfor trekker du aldri i snora?

7 FØRST - SÅ - ETTERPÅ

- Farmor skal lage fiskesuppe i dag.
- Først koker hun en kraft av fiskehoder og fiskehaler.
- Etterpå siler hun kraften.
- Så smelter hun smør og blander i litt hvetemel til en jevning.
- Etterpå heller hun kraften i jevningen litt etter litt.
- Så tilsetter hun gressløk, gulrøtter, sellerirot og revet muskat.
- Hun koker opp suppa.
- Etterpå har hun i kokt fisk.
- Suppa småkoker i 10 minutter. Ferdig!

8 FORKLARING: DERFOR

- Tante Petra lager fine hatter. Derfor har hun mange kunder.
- Tante Petra sykler til byen hver dag. Derfor er hun i god form.
- Tante Petras butikk er liten. Derfor arbeider hun alene.
- Tante Petra arbeider alene. Derfor har hun sjelden ferie.
- Tante Petra arbeider på lørdager. Derfor blir hun sjelden med på hytta.

9 MOTSETNING: LIKEVEL

Klokka er bare halv seks. Likevel står Frida opp.
Det regner. Likevel går Frida ut. / Det regner. Likevel drar Frida til byen.
Det er seint. Likevel drar Frida til byen. / Det er seint. Likevel går Frida ut.
Kaffen er lunken. Likevel tar Frida en kopp.
Osten er gammel. Likevel tar Frida ei skive.

10 ORDSTILLING: IKKE OG GJERNE

- Jeg vil gjerne ha hjelp.
- Hun kommer ikke på festen.
- Barna deres bor ikke hjemme nå.
- Jeg har ikke lyst på noe å spise.
- Jeg vil gjerne prøve denne gensenen.
- Han kan ikke lage mat.
- Jeg har ikke barn.
- Det passer ikke så godt i dag.
- Jeg tar gjerne en kopp kaffe.

- j) Det regner ikke i dag.
- k) Jeg vil gjerne bli med til byen.
- l) Hun var ikke hjemme i helgen.

11 KANSKJE OG NOK

- a) Jeg tror at hun kommer på festen.
- b) Det er mulig at hun kommer på festen.
- c) Jeg vet ikke om vi skal flytte til Bodø.
- d) Jeg tror ikke at vi kommer til å dra på ferie i år.

SPØRREORD

2 HVEM, HVA, HVOR?

- a) Hva, b) Hvor, c) Hvor, d) Hvem, e) Hva, f) Hvor, g) Hva, h) Hvor, i) Hva, j) Hva, k) Hvem, l) Hvem, m) Hva

3 SPRÅKDETEKTIV

Setninger som er riktige:

- Hvilken etasje bor du i?
- Hvem kan ringe til Eva?
- Hvordan går det i den nye jobben?
- Hva skal vi ha til middag i dag?

Rettinger:

- Hvor kommer du fra?
- Når skal du flytte?
- Hva gjør du på?
- Hvorfor har du ikke gjort leksene?

4 SPØRSMÅL OG SVAR

- a) Når kjøpte Even leilighet? For to år siden.
- b) Hva betalte Even for leiligheten? To millioner.
- c) Hva gjorde Even i leiligheten? Han skiftet gulv, malte tak og vegger og pusset opp kjøkkenet og badet.
- d) Hvem hjalp Even? Mor og far.
- e) Hva gjorde mor? Hun sydde gardiner.
- f) Hva gjorde far? Han malte veggene i stua.
- g) Hvordan er leiligheten nå? Veldig fin.
- h) Hvordan liker Even leiligheten? Godt.

5 HVOR MYE ELLER HVOR MANGE?

- a) Hvor mye, b) Hvor mange, c) Hvor mange, d) Hvor mye, e) Hvor mange, f) Hvor mye, g) Hvor mye, h) Hvor mange, i) Hvor mange, j) Hvor mye, k) Hvor mange, l) Hvor mye

6 HVOR OFTE, HVOR LENGE ELLER HVOR MANGE?

- a) Hvor mange, b) Hvor lenge, c) Hvor mange, d) Hvor ofte, e) Hvor mange, f) Hvor ofte, g) Hvor mange, h) Hvor mange, i) Hvor lenge

7 HVORDAN ELLER HVORFOR? (1)

- a) Hvordan har du det? Ikke så bra. Jeg er litt forkjølet for tida.
- b) Hvordan kommer du til og fra jobb? Jeg kjører.
- c) Hvordan holder du deg i form? Jeg danser, og av og til sykler jeg til jobb.
- d) Hvorfor arbeider du så mye? Jeg må tjene penger fordi vi har lyst til å dra på ferie i sommer.
- e) Hvordan trives du i Norge? Veldig godt.
- f) Hvordan går det med familien? De har det bra!
- g) Hvorfor kom du til Norge? Fordi kona mi er norsk.
- h) Hvorfor trener du så mye? Fordi jeg prøver å holde meg i form.

8 HVORDAN ELLER HVORFOR? (2) (A2+)

- a) Hvordan, b) Hvordan, c) Hvorfor, d) Hvordan, e) Hvorfor, f) Hvorfor, g) Hvordan, h) Hvorfor, i) Hvordan, j) Hvordan, k) Hvorfor

PREPOSISJONER

1 PREPOSISJONER

til, på, fra, til, gjennom, til, rundt, i, til, På, på, i, i, med, enn (i denne setningen er det også mulig å si at 'enn' er en subjunksjon som innleder leddsetningen 'å reise alene')

3 HVILKET SUBSTANTIV HØRER PREPOSISJONEN TIL?

- a) HVOR (Hvor regner det? I Bergen.)
- b) NÅR (Når kommer hun hjem? PÅ fredag.)
- c) HVOR (Hvor reiser de? PÅ hytta.)
- d) NÅR (Når reiser de? I helgen.)
- e) HVOR (Hvor skal dere? PÅ kino.)
- f) HVOR (Hvor skal lampa henge? OVER senga.)
- g) HVOR (Hvor står bokhylla? UNDER vinduet.)

4 OM PREPOSISJONER

RIKTIG	FEIL
x	
	x
x	
x	

5 STED

- a) i, b) på/i, c) på, d) i, e) til ... for, f) til ... for, f) med, g) ved ... av

6 TID

- a) for ... siden, b) i, c) I, d) I, e) om, f) Om, i, g) I, h) i, i) Om, j) fra, til, k) På

7 I ELLER PÅ?

- a) på, b) i, c) på, d) på, e) på, f) i, g) på, h) på, i) i, j) i, k) på, l) i, m) i, n) på

8 ORDSTILLING

- a) De bor i et gammelt hus.
- b) Legg boka på bordet!
- c) Sett melka i kjøleskapet!
- d) Jeg trenger fire av agurkene.
- e) De reiser til Spania om sommeren.
- f) Bildet henger over senga.
- g) Hunden ligger på gulvet foran sofaen.
- h) Han kom til Norge for sju år siden.
- i) Petter sitter mellom Stine og Anders.
- j) Lene sitter foran Leo i klasserommet.
- k) Hva vil du ha til middag i dag?

9 HVOR BOR DU?

- a) i, b) på, c) på, d) i, e) i, f) i, g) i, h) i, i) på

10 ET BILDE

- fra, i, av, mellom, av, mellom, på, i, på, i, til, for, for

11 FASTE UTTRYKK (1)

a) etter, b) på, c) av, d) om, e) av, f) på (Her kan vi også bruke 'av', men da stemmer ikke preposisjonene i de andre oppgavene.)

12 FASTE UTTRYKK (2)

a) etter, b) på, c) av, d) på, e) av, f) av, g) til

13 TIL ELLER AV?

a) av, b) av, c) til, d) til, e) Av, f) til, g) av, h) til, i) til, j) til, k) av

14 HVORFOR REISER DE PÅ HYTTA?

- a) De reiser på hytta for å slappe av.
- b) Han går i butikken for å kjøpe mat.
- c) Jeg må ha fred for å gjøre leksene. De er vanskeligelg!
- d) Frida går på biblioteket for å låne bøker.
- e) Ada ringer for å spørre om Frida vil bli med på kino.

15 SPRÅKDETEKTIV

Setninger som er riktige:

De tar bussen sammen til jobb.
Jeg venter på deg på busstasjonen.
Hvor ofte drar dere på hytta?
Jeg har ikke sett ham på fire dager.

Rettinger:

Han har lyst på en kald brus.
Han sitter i hagen og slapper av.
De reiser ofte til Tyrkia om sommeren.
Han kom til Norge for fire år siden.

KONJUNKSJONER

2 KONJUNKSJONER

og, så, og, men, og, for, og, eller, og, og

3 OG ELLER Å?

- a) Når begynner du å arbeide?
- b) Han liker å gå på tur med hunden.
- c) I helgen skal Even og foreldrene på hytta.
- d) I helgen snødde det, og det var kaldt.
- e) Hun sitter og leser.
- f) Han pleier å gå på trening etter jobb.
- g) De sitter og ser på TV.

4 FOR

- a) Frida leser mye, for hun vil ikke stryke på eksamen.
- b) Tante Petra vil ikke pensjonere seg, for hun trives veldig godt i butikken.
- c) Aslak skal ikke ha vakt i helgen, for han skal besøke dattera si og mora si i Bergen.
- d) Solrun går på tur tre ganger i uka, for hun liker å holde seg i form.
- e) Farmor liker å reise på hytta, for det er så stille og rolig der.

5 SÅ = DERFOR

- a) Det er dårlig vær, så hun tar på seg regntøy.
- b) Even liker å kjøpe motorsykel. Derfor har han ikke tatt sertifikat for bil.
- c) Han følte seg dårlig, så han gikk hjem klokka to.
- d) Han har ikke fast jobb. Derfor får de ikke lån.
- e) Jeg har vært der før. Derfor kan jeg veien.
- f) Det er vanskelig å være arbeidsledig, så jeg ble glad da jeg fikk jobb.

- g) Hun visste ikke at norskkurset var gratis, så hun ble veldig overrasket.

6 HVA GJØR DU?

Tar du bussen eller toget til skolen?
Vil du ha kaffe, eller har du lyst på te?
Har du jobb, eller går du på skole?
Har du e-postadresse eller telefon?
Skal du fortsette på norskkurs, eller skal du søke jobb?

7 RETT KONJUNKSJON

- a) for, b) men, c) så, d) eller, e) så, f) og, g) eller, h) eller, i) og, j) eller

8 HVA SIER DE?

I går følte Even seg dårlig, så han gikk hjem fra jobb klokka ett. Han gikk innom apoteket og kjøpte hodepine-tabletter. Han kom hjem klokka to. Han var trøtt og hadde vondt i hodet, så han gikk og la seg. Han sovnet ikke med det samme, for han var så kvalm. Han var svimmel, og han svettet. Til slutt ringte han til Solrun, og hun lovet å komme innom etter jobb.

SUBJUNKSJONER

2 SUBJUNKSJONER (1)

S	O	N	A	T	T	A
A	V	Å	L	Y	R	K
F	Ø	R	K	S	E	H
T	A	U	S	K	G	V
O	S	F	O	R	D	I
M	A	M	M	A	E	S

DA (fra oppgave 1) står ikke i ordlabyrinten.

3 SUBJUNKSJONER (2)

- a) da, b) som, c) fordi, d) om, e) Hvis, f) at, g) når

4 HAN SIER AT HAN HAR GJORT DET

Even sier at han har ryddet på kjøkkenet.
Even sier at han har trent.
Even sier at han har fylt bensin på motorsykkelen.
Even sier at han har spist middag.
Even sier at han har vært på kino med Simon.

5 AT ELLER OM?

- a) at, b) at, c) at, d) at, e) om, f) at, g) om, h) om, at

6 HVA VAR SPØRSMÅLET?

- a) Kommer hun på festen?
- b) Vil du spise middag med oss?
- c) Når flyttet du til Oslo?

- d) Har du vasket opp?
- e) Når er du født?
- f) Trenger vi melk?
- g) Snakker du engelsk?
- h) Når er du ferdig på jobb?
- i) Har du gjort alle oppgavene?

7 HVORFOR? FORDI ...

- a) Jeg er nervøs fordi jeg skal på jobbintervju.
- b) Jeg vil gå på tur fordi sola skinner.
- c) Jeg drikker så mye kaffe fordi jeg er trøtt.
- d) Jeg har med meg koffert fordi jeg skal reise til London.
- e) Jeg spiser så fort fordi jeg er veldig sulten.

8 HVIS DU VIL ...

- a) Du kan gå ut hvis du har lyst.
- b) Du kan gå hjem hvis du vil.
- c) Du kan lese denne boka hvis du vil.
- d) Du kan spise middag hos oss hvis du har lyst.
- e) Du kan kjøre med meg hvis du vil.
- f) Du kan bli med meg ut i pausen hvis du vil.
- g) Vi kan gå på kino hvis du har lyst.
- h) Vi kan ta en bytur hvis du har lyst.
- i) Du kan arbeide sammen med meg hvis du vil.

9 HVIS ELLER SOM?

- a) som, b) hvis, c) hvis, d) som, e) hvis, f) som,
- g) Hvis, h) hvis

10 ET HUS SOM ER GRØNT

- a) Vi har et hus som er grønt.
- b) De spiser bare mat som er norsk.
- c) Jeg liker best filmer som er romantiske.
- d) Han trenger en rørlegger som er pålitelig.
- e) Jeg liker ikke mat som er for sterk.
- f) Kan du ta på deg ei skjorte som er ren?
- g) Vil du høre en historie som er utrolig morsom?
- h) Trenger du et rom som er stort eller lite?
- i) Skal du gå en tur som er lang eller kort?

11 JEG RINGER FOR Å SPØRRE OM LEILIGHETEN

- a) for, b) fordi, c) fordi, d) for, e) for, f) fordi, g) fordi, h) for

12 DERFOR OG FORDI

- a) Muzzi har mye å gjøre fordi han holder på å pusse opp.
- b) Muzzi og kona må pusse opp fordi de har kjøpt et gammelt hus.
- c) Muzzi kan gjøre veldig mye selv fordi han er flink til å snekre.
- d) Muzzi ringer til Simon og Even fordi han trenger litt hjelp.
- e) Muzzi er trøtt i dag fordi han arbeidet lenge i går kveld.
- f) Muzzi må bli ferdig med badet fordi mora hans kommer på besøk.

13 DA, NÅR ELLER FØR?

Da jeg var lita, ..., Før vi dro på hytta, ..., Når du har drukket kaffe, ...

14 HØRER DE SAMMEN?

- a) I Trondheim bor det en ung kvinne som heter Elahe.
- b) I Bergen bor det en ung mann som heter Simon.

- c) Elahe og Simon traff hverandre da de tok toget sammen.
- d) Simon ble forelsket i Elahe fordi hun har et vakkert smil og er hyggelig og snill.
- e) Men liker Elahe mannen som satt ved siden av henne på toget?
- f) Vil hun svare hvis han ringer?
- g) Simon kjenner noen som kjenner Elahe.
- h) Han vil spørre dem om de kan hjelpe ham.

15 SKOLEN I NORGE (A2+)

- a) når, b) før, c) hvis, d) når, e) før, f) at, g) hvis, h) når, i) som

16 ETT ORD FOR MYE

- a) DEN: De har nettopp kjøpt ny leilighet som ligger i sentrum.
- b) OM: Hun sier at hun har fått ny jobb.
- c) HVIS: Hun vil vite om du kommer hjem snart.
- d) SOM: Hvor satte du sykkelene da du kom hjem?
- e) AT: Hun må lese mye fordi hun skal klare eksamen.
- f) HAN: Vi har en sønn som studerer i Tromsø.

3 ORDSTILLING

SETNINGSLEDD

2 SUBJEKT

Farmor: Subjekt = Vi, Petra: Subjekt = Jeg, Subjekt = En rørlegger, Farmor: Subjekt = du, Petra: Subjekt = Jeg, Subjekt = Han, Farmor: Subjekt = du, Petra: Subjekt = jeg

3 VERBAL OG SUBJEKT (1)

	Verbal	Subjekt
a)	x	
b)		x
c)	x	
d)		x
e)	x	
f)		x
g)		x
h)		x
i)	x	

4 VERBAL OG SUBJEKT (2)

- a) Sjefen min, b) du, c) Hvem, d) du, e) Denne butikken, f) Jeg, g) De, h) du, i) Simon, j) de, k) du, l) Farmor

5 SAMMENSATT VERBAL

	verbal 1 (v1)	verbal 2 (V2)
a)	kan	komme
b)	vil	betale
c)	har	gjort
d)	skal	feire

	verbal 1 (v1)	verbal 2 (V2)
e)	skal	reise
f)	har	bodd
g)	skal	flytte
h)	har	prøvd
i)	må	prøve

6 OBJEKT

bilen, badet, bilen, badet, stua, sengetøy, bilen, en tur

7 ADVERBIAL - TID

a) nå, b) i dag, c) fem over halv elleve, d) i 10 minutter, e) Først, etterpå, f) klokka fem, g) I fjor, h) for ei uke siden

8 ADVERBIAL - STED

a) hit, b) hjem, c) ute, d) til Oslo, e) til sentrum, f) på toalettet, g) der borte til venstre, h) til høyre, i) lyskrysset, i) på nettet

9 ADVERBIAL

For to måneder siden, til Bergen, Nå, hos farmora si, på hytta, annenhver helg, i Blomvåg, der, Noen ganger, på fisketur

11 OBJEKT ELLER PREDIKATIV?

	Objekt	Predikativ
a)		x
b)		x
c)	x	
d)	x	
e)		x
f)		x
g)	x	
h)	x	
i)		x
j)		x
k)		x
l)		x

12 INDIREKTE OBJEKT

a) farmor, b) kunden, c) naboen, d) sjefen, e) oss, f) gjestene, g) meg, h) deg

13 SETNINGSADVERBIAL

a) gjerne, b) ikke, c) aldri, d) alltid, e) ikke, f) ikke, g) alltid, h) kanskje, i) sjelden

14 SETNINGSLEDD (1)

a) verbal, b) subjekt, c) subjekt, d) objekt, e) predikativ, f) objekt, g) adverbial, h) setningsadverbial, i) adverbial, j) adverbial, k) verbal, l) adverbial, m) predikativ, n) setningsadverbial, o) subjekt, p) objekt

SETNINGER

1 HELSETNINGER

	Fortellende setning	Spørre-setning	Imperativ-setning
a)			x
b)		x	
c)		x	
d)	x		
e)	x		
f)			x
g)		x	
h)	x		
i)			x
j)	x		
k)			x

2 ORDSTILLING: IMPERATIVSETNINGER

- Gratulerer med dagen!
- Ta en sjokolade!
- Kom hjem klokka fire!
- Ta på deg varme klær!
- Skynd deg!
- Vent her et øyeblikk!

3 ORDSTILLING (1)

- Solrun er gift med Ola.
- De giftet seg i 1991.
- I 1991 var Solrun 22 år.
- I 1995 fikk de en sønn.
- Solrun og Ola har ei hytte.
- Hytta deres ligger i Lindås kommune.
- Hytta er gammel.
- De arvet hytta etter Solruns foreldre.
- Solruns foreldre døde i 1996.
- Først døde Solruns mor.
- Tre måneder seinere døde Solruns far.
- Det var veldig trist.
- Solrun er enebarn.
- Det var mye å gjøre med hytta.
- Nå er hytta veldig fin.
- De er på hytta nesten hver helg.
- Sønnen deres heter Even.
- Han liker også å være på hytta.

4 V2-REGELEN OG DET-SETNINGER: STED

- I Bergen regner det.
- I Tromsø skinner sola.
- I Bodø snør det.
- I Finnmark er det kaldt.
- I Ålesund blåser det.
- I Oslo er det overskyet.
- I Trondheim er det plussgrader.
- Ute er det mørkt.

5 V2-REGELEN OG DET-SETNINGER: TID

- a) I sjutida blir det mørkt.
- b) På søndager går det ingen tog.
- c) Nå er det salg i mange butikker.
- d) I januar pleier det å være kaldt.
- e) Om sommeren kryr det av mygg på fjellet.
- f) Hele uka har det vært fint vær.

6 DET ER VIKTIG Å ...

- a) Det er viktig å bruke refleks.
- b) Det er viktig å spise grønnsaker.
- c) Det er viktig å bruke lue og skjerf.
- d) Det er viktig å spise fisk.
- e) Det er viktig å snakke norsk.
- f) Det er viktig å sove godt.
- g) Det er viktig å le mye.

7 DET ER EVEN SOM KJØRER MOTORSYKKEL

- a) Det er Even som kjører motorsykkel.
- b) Det er farmor som lager middag.
- c) Det er Solrun som arbeider på sykehuset.
- d) Det er Frida som er på kino nå.
- e) Det er Lise som arbeider på kontor.
- f) Det er Aslak som er lege.
- g) Det er Frida som er student.
- h) Det er Frida som skal bli sykepleier.

8 DET ER SIMON SOM ...

- a) Det er Simon som er HMS-ansvarlig.
- b) Det er Simon som har gått uten hjelm.
- c) Det er Simon som har klaget på renholdet.
- d) Det er Simon som har lagt hammeren her.
- e) Det er Simon som har fått opplæring i det nye systemet.
- f) Det er Simon som har innkalt til møte.
- g) Det er Simon som har ringt til Arbeidstilsynet.
- h) Det er Simon som har arbeidet overtid.

9 DET VAR MUZZI SOM ...

- a) Det var Muzzi som åpnet vinduet.
- b) Det var Muzzi som satte på kaffe.
- c) Det var Muzzi som trakk ut kontakten.
- d) Det var Muzzi som lukket døra.
- e) Det var Muzzi som ringte til brannvesenet.
- f) Det var Muzzi som utløste alarmen.
- g) Det var Muzzi som klaget på støyen.
- h) Det var Muzzi som slo av musikken.
- i) Det var Muzzi som tok ned plakaten.

10 DET?

- a) er det, det er, det, b) det, Det er, det, c) Det, er det, det, d) det, Det er, e) Det er, er det, Det, f) er det, det er

11 JA, DET GJORDE JEG

- a), b), d), e), f), g), j), k) Ja, det gjorde jeg. / Nei, det gjorde jeg ikke.
- c) Ja, det var jeg. / Nei, det var jeg ikke.
- h) Ja, det hadde jeg. / Nei, det hadde jeg ikke.
- i) Ja, det ville jeg. / Nei, det ville jeg ikke.

12 ORDSTILLING (2)

- a) Hvor bor du?
- b) Hvilken etasje bor du i?
- c) Hvor mye betaler du i husleie?
- d) Hvor stor er leiligheten din?

- e) Kan jeg komme på besøk?
- f) Hvor mange rom har du i leiligheten?
- g) Hvilket rom liker du best?
- h) Har du hage?
- i) Bor du i blokk eller i rekkehus? / Bor du i rekkehus eller i blokk?
- j) Hvor langt er det til sentrum?

13 SPRÅKDETEKTIV

- a) For to år siden kom hun til Norge.
- b) I morgen skal dere ha en prøve.
- c) I går hadde jeg fri fra jobben.
- d) Nå forstår jeg.
- e) Nå går jeg hjem.
- f) I går så jeg en film på kino.
- g) Endelig er kjøkkenet rent!
- h) I morgen skal jeg ta fly til Oslo.
- i) Nå kan jeg snakke norsk.

14 SETNINGSSKJEMA

FORFELT	v1	MIDTFELT	V2	SLUTTFELT
Frida	skal	ikke	reise	til Oslo i morgen.
I fjor	kjøpte	foreldre- ne mine		ei hytte på fjellet.
Hvorfor	vil	du ikke	snakke	med meg?
	Vil	du	betale	med kort?
Nå	vil	hun ikke	gjøre	flere oppgaver.

15 SETNINGSADVERBIALER

- a) Vi har ikke råd til en ny bil nå.
- b) Jeg har ikke fått fast jobb.
- c) Jeg trives alltid sammen med kollegaene mine.
- d) Det er ikke lett å finne ut av reglene på jobben.
- e) Jeg liker ikke å ta bussen til jobb.
- f) Jeg har aldri skrevet en søknad før.
- g) Han sovner ofte foran TV-en.
- h) Han vil gjerne bli med oss på ferie.
- i) De drar ofte på fjellet i påsken.
- j) Hun hører alltid på meg.
- k) Han har aldri vært på ei hytte før.

16 HVA HØRER SAMMEN?

- a) Da farmor var lita, ville hun bli lege.
- b) Men hun måtte ta en kort utdanning fordi familien hadde dårlig råd.
- c) Hun valgte læreryrket fordi hun trivdes med barn.
- d) I to år gikk hun på lærerskolen som ligger på Stord.
- e) Hun angrer ikke på at hun ble lærer.
- f) Nå sier hun at hun ville velge det igjen.

17 LEDDSETNINGER

- a) Hun gikk inn fordi det begynte å regne.
- b) Hvis du liker regnvær, kan du flytte til Bergen.
- c) Hun lurte på om han skal rydde i leiligheten snart.
- d) Sofie har et marsvin som heter Pelle.
- e) Husket du å låse døra før vi gikk?
- f) Hun kan ikke dra hjem i påsken fordi hun må lese til eksamen.

- g) Frida sier at hun må lese til eksamen i høstferien.
 h) Even spør om Muzzi vil bli med på hytta i helgen.
 i) Even har en liten balkong som han bruker mye.
 j) Hvis du lager kaffe, kan jeg bake ei kake.
 k) Jeg vil gjerne prøve denne buksa hvis du har størrelse 34.
 l) Du kan ikke gå på dette kurset før du er på A2-nivå.
 m) Jeg sier at du må flytte deg!
 n) Hun lurer på når filmen begynner.
 o) Han kom til Norge da han var 17 år.
 p) Kan jeg ta den bussen som står der borte?
 q) Jeg tror at jeg har feber!
 r) Før hun dro hjem, spiste hun lunsj med Ada.
 s) Jeg trives på jobben fordi kollegaene er hyggelige.

18 ORDSTILLING I EN LEDDSETNING

- a) Hun sier at hun ikke trives her.
 b) Han forteller at de ikke har tenkt å flytte likevel.
 c) Han sier at de ikke kan komme på festen.
 d) Hvis jeg ikke får kaffe nå, sovner jeg!
 e) Jeg kan betale hvis du ikke har penger.
 f) Du må ringe hvis du ikke kan komme.
 g) Kan du gi beskjed hvis du ikke tar jobben?
 h) Hun går ut en tur fordi det ikke regner nå.
 i) Han finner ikke jobb fordi han ikke snakker norsk.
 j) Hun er litt irritert i dag fordi hun ikke har solgt så mange hatter.

19 SETNINGSSKJEMA FOR LEDDSETNINGER

SUBJ.	S	(a)	v1	V2	O, A
hvis	du	ikke	forstår		opp-gaven
at	det		er		på tide å gå hjem
når	alle		har	gått	
da	jeg		var		barn
som		ikke	snakker		norsk

20 SETNINGSFRAGMENT

Gratulerer med dagen!
 Kyllingfilet på tilbud, kun 12,90 per stykk.
 En billett tur/retur Oslo, takk.
 Til lykke med det nye barnet!

4 TEKST

TEKSTBINDING

1 BINDEORD

	ORDKLASSE		
	adverb	konjunksjoner	subjunksjoner
derfor	x	x	
først	x		
etterpå	x	x	

	ORDKLASSE		
	adverb	konjunksjoner	subjunksjoner
til slutt	Ingen av disse ordklassene. Til = preposisjon, slutt = substantiv.		
og		x	
men		x	
eller		x	
hvis			x
fordi			x
før			x
nå	x		
likevel	x		

2 SÅ - SÅ

	Hva betyr SÅ?
a)	tid
b)	tid
c)	forklaring
d)	forklaring
e)	forklaring
f)	tid
g)	tid

3 ORDSTILLING

- a) Even skal reise på ferie i morgen.
 b) Først skal han på jobb.
 c) Etterpå skal han til foreldrene for å spise middag.
 d) Derfor må han pakke kofferten i kveld hvis han skal rekke flyet.

4 HVA SKJER FØRST?

1) Farmor skal lage middag. 2) I dag skal de ha stekt laks, poteter, salat og saus. 3) Først vasker hun potetene og setter dem til koking. 4) Hun tar laksestykkene ut av kjøleskapet. 5) Først skyller hun laksestykkene. 6) Så legger hun dem i en ildfast form. 7) Hun setter formen i stekeovnen. 8) Etterpå lager hun saus. 9) Til slutt lager hun en salat med gulrøtter, kål, rømme og majones.

5 DA FRIDA FLYTTET INN

Først, Så eller Etterpå, også, ikke, Derfor, Etterpå eller Så, Da

6 EN VANLIG MORGEN

og, men, Først, Så, og, Derfor, Den, Nå

7 SUBSTANTIV OG PRONOMEN

han, Den, de, de, De, Den, han

8 MOTSETNINGER (1)

Vannrett: 2) høyt, 6) kaldt, 8) spennende, 9) inne
Loddrett: 1) sommeren, 3) tykke, 4) gode, 5) høsten, 7) regnvær

9 MOTSETNINGER (2)

sommeren, varmt, høyt, ute, varme, vinteren, kaldt, tykke, våren, regnvær

10 ET EVENTYR (A2+)

en rev, et koselig hus, reven, hønene, en bjørn, bjørnen, en ulv, ulven, en rev, reven, reven, høner, det koselige huset

TEKSTER

1 HVILKEN TYPE TEKST ER DET?

1	Skjær opp gulrøttene og potetene i biter. Ha bitene i en kjele og dekk med vann. Tilsett buljong.
3	Kan ikke komme i kveld. Har ikke barnevakt.
8	Vi feirer Aslaks 50-årsdag! Sted og tid: Mosestua, fredag 6.6., 18-22 Kommer du?
6	Jeg søker med dette den utlyste stillingen som assistent i barnehagen Knøttene. Jeg er utdannet barne- og omsorgsarbeider.
3	Hvor er du? Kommer du snart, eller?
5	Regnbukse Petters regnbukse er borte. Den er blå med refleks på beina. Hvis du finner den, kan du ringe 23 23 24 21.
8	Velkommen til Signes navnefest! Vi vil gjerne invitere deg til Signes navnefest. Festen blir hjemme hos oss i Svalestien 20.
1	3 dl vann 3 dl kokosmelk 300 gram kyllingkjøtt ingefær koriander salt pepper
5	Briller? Savner du brillene dine? Vi fant et par briller på pauserommet i går.
6	Jeg er utadvendt og sosial. Jeg er kreativ, og jeg får ofte høre at jeg flink til å finne på morsomme ting. Et godt arbeidsmiljø er viktig for meg.
2	Sett maskinens ledning i kontakten som vist på illustrasjonen (1). Bruk hovedbryteren (A) for strøm og lys.
2	Skru på kokesonene ved hjelp av bryterne på kontrollpanelet. Symbolene på displayet viser hvilken kokesone som er i bruk. Det er ni (9) nivåer i oppvarmingsstyrke. En H på displayet viser at kokesonen fortsatt er varm.
5	Bøker til salgs! Jeg trenger ikke læreboka mi <i>Ny i Norge</i> nå (tekstboka). Trenger du den? Jeg selger boka for halv pris! Ta kontakt med Claire, tlf. 55 16 88 09
3	Takk for sist! Det var SÅ hyggelig! Snakkes snart.

4	Tusen takk for det nydelige sengetøyet vi fikk til bryllupet vårt! Hilsen Ali og Samira
5	Alle har ansvar! Sett koppen din inn i oppvaskmaskinen. Alle har ansvar for at kjøkkenet er rent og ryddig!

2 ET BREV TIL EN VENN

- Simon Falck. / Simon.
- Lasse Engblom.
- Besøk. (Lasse skal komme på besøk til Simon.)
- Lasse.
- Det regner. / Det er regnvær.
- Regnjakke eller paraply og gode sko eller støvler.
- Til klokka fem.
- På en kafé like ved stasjonen.
- Ting å gjøre i Bergen.
- Han kan lese om hva de kan gjøre.
- Ta Fløibanen.
- På fredag.

3 INSTRUKSJON

	RIKTIG	FEIL
a)	x	
b)	x	
c)		x
d)		x
e)	x	
f)		x
g)		x
h)	x	

4 NÅR GÅR BUSSEN?

- Om to minutter. / 06.47.
- 12 minutter.
- Malmvegen snuplass.
- Den går nå.
- 09.44.

5 KVELDSKURS

Setninger som er riktige:

Matlagingskurset går bare en gang i uka.
Det er salsa to ganger i uka, men det er ikke det samme kurset.
Det er to arabiskkurs denne våren.
Alle kursene starter den samme uka.
Yogakursene er billigst.
Det er ingen kurs fredag kveld.

Spørsmål:

- Mandag og onsdag.
- 4000 kroner.
- Vincent Strong.
- Mandag kl. 19.00 på rom 114.
- Yogamatter.

- f) Rom 214.
- g) 213, 214, 216 og 110.
- h) Du kan ringe 31 17 19 90, eller du kan se Kursagentens hjemmeside (www.kursagenten.no).

6 INNKALLING TIL MØTE

- a) Alle beboerne i Sameiet Sandviken.
- b) 13.4. kl. 19.30.
- c) I kantina på legekantoret i Heien 2.
- d) 909 01 722
- e) Døra til legekantoret vil være låst etter arbeidstid. Derfor må han åpne for dem.
- f) Dugnad, leiligheter på loftene, fellesutgifter og eventuelt.
- g) Ja. / Ja, de får kake.
- h) Anton.

7 PÅ FLYPLASSEN

Melding 1: Grete Olsen og Petter Strand må skynde seg.
Melding 2: Avgang SK1315 til Oslo er forsinket.
Melding 3: Passasjerer på rad 1-15.
Melding 4: Truls Skistad må gå til sikkerhetskontrollen.
Melding 5: De skal fly til Kristiansand.

8 HVEM SNAKKER?

- 1) Mannen som steker fisk (bilde 3)
- 2) Mannen som fisker (bilde 1)
- 3) Mannen som kutter grønnsaker (bilde 4)
- 4) Bildet med fiskeskøyta (bilde 2)

9 LEDIG STILLING SOM ...

Forslag:

- a) 100 %. / Det er en full stilling.
- b) Fordi sjefskokken skal ha permisjon.
- c) I åtte måneder. / Fra august til og med mars.
- d) Søkeren må ha svennebrev eller fagbrev som kokk, og han/hun må ha norskkunnskaper på minimum (minst) B1-nivå.
- e) Man har ansvar for kantine og kafeteria på en videregående skole og på et syke- og aldershjem. / Man skal planlegge ukemenyer, ha hovedansvaret for matlaging og organisere innkjøp.
- f) Søkeren må klare å arbeide selvstendig og må lede andre. Søkeren må være ansvarsbevisst og flink til å samarbeide.
- g) Til einar@heiakommune.no. / På e-post til einar@heiakommune.no.
- h) CV.
- i) 1.7.2020. / Første juli 2020.

10 JOBBSØKNAD

viser, den, utlyste, som, går, trives, deltidsjobb, verdifull, ansvarsfull, samarbeide, alene, sier, opptatt, godt, og, Vedlagt, fram, fra, vennlig

11 TIL SALGS!

- a) Bordet
- b) Rudolf
- c) De skal flytte til utlandet.
- d) 500 kroner
- e) Elin
- f) Du kan ringe.
- g) Selgeren er bare interessert i folk som vil kjøpe.
- h) Du må hente sofaen.

FOTO OG ANDRE ILLUSTRASJONER

s. 9 © Paulina Sroczyńska Mingiacchi
s. 42, 43, 44, 52, 61, 71, 72, 76 (1), 86, 89 (1), 92, 122 (3), 123 (2, 3), 124 (2), 139, 144 (1), 145 (2), 149, 159 © Robert Jarocki
s. 74, 75, 124 (1) © Mateusz Pęk
s. 132 © Solveig Lid Ball
s. 187 © 2019 Google
s. 190 © Troms fylkeskommune

DREAMSTIME

s. 11 (1) © Venusangel
s. 11 (2) © Steirus
s. 11 (3) © Design56
s. 11 (4) © Nadisja
s. 11 (6) © Icklepeeps
s. 15 (2) © Herminutomo
s. 15 (10) © Percent
s. 38 (2) © Cristi180884
s. 38 (6) © Irabel8
s. 60 (1) © Mdphotographs
s. 62 (1) © Irabel8
s. 62 (2) © ZeljkoDobrosavljev
s. 62 (3) © DeanBertoncelj
s. 62 (4) © Maksym Bondarchuk
s. 63 (1) © Maksym Bondarchuk
s. 63 (3) © DeanBertoncelj
s. 63 (4) © Venusangel
s. 64 (3) © Percent
s. 64 (4) © Lext
s. 64 (6) © Evaletova
s. 76 (2) © Candybox Images
s. 76 (3) © Auremar
s. 77 (1) © Iakov Filimonov
s. 89 (3) © MartinNovak
s. 122 (1, 2) © Colicarancia
s. 123 (1: sofa) © Maksym Bondarchuk
s. 124 (4) © Andreykuzmin (bearbeidet)
s. 125 (1) © Mikhail Rudenko
s. 125 (2) © Artsiom Petrushenka
s. 125 (4) © Ryzhov Sergey
s. 144 (2) © Minaret2010
s. 145 (1) © Hongqi Zhang
s. 161 (3: lue) © Evaletova
s. 161 (3: skjerf) © Kooslin
s. 161 (4) © OleksandrSvitlovskiy
s. 195 (1) © Sebastian Czapnik

s. 195 (4) © Subbotina
s. 199 (sofa) © Maksym Bondarchuk
s. 199 (bord) © SimonKrzic
s. 199 (kattunger) © kattunger

FOTOLIA

s. 14 © mmmg (bearbeidet)

ISTOCK

s. 15 (1) © Tatiana Popova
s. 161 (2) © Kondor83
s. 162 (3) © m-imagephotography
s. 195 (2) © twildlife

SHUTTERSTOCK

s. 11 (5) © Odua Images
s. 15 (6) © Evgeny Karandaev
s. 15 (7) © skvoor
s. 15 (8) © donatas1205
s. 33 © Lole
s. 38 (1) © matka_Wariatka
s. 38 (3) © Martin Spurny
s. 38 (4) © Vadym Plysiuk
s. 38 (5) © Billion Photos
s. 55 © Igor Plotnikov
s. 60 (2) © Nomad_Soul
s. 63 (2) © James Marvin Phelps
s. 64 (1) © Ruslan Semichev
s. 64 (5) © Karkas
s. 77 (2) © Kzenon
s. 89 (2) © Kamenetskiy Konstantin
s. 90 (1) © Monkey Business Images
s. 90 (2) © Tyler Olson
s. 123 (1: maleri) © Oleksandr Khalimonov
s. 124 (3) © Malochka Mikalai
s. 125 (3) © Giorgos Karagiannis
s. 127 © Igor Plotnikov
s. 161 (1) © Aostojska
s. 162 (2) © Hung Chung Chih
s. 181 (1) © Aga Es
s. 181 (2) © denisik11
s. 181 (3) © SunshineVector
s. 181 (4) © Andrey1005
s. 181 (5) © VectorPot

s. 195 (3) © lightpoet
s. 199 (papegøyer) © Shark_749

YAY IMAGES

s. 64 (2) © nataliamylova

TEKSTKILDER

«Gåsa og gulleggene». Fra Æsops fabler. Bearbeidet av forfatteren.

«Kråka og krukka». Fra Æsops fabler. Bearbeidet av forfatteren.

«Reve-enka». Asbjørnsen, Peter Christen & Moe, Jørgen: *Norske folkeeventyr*. Bokklubben 1982. Tilrettelagt av forfatteren.

På nivå er et nyskapende og moderne grammatikkbok av norsk som andrespråk og passer for både ungdom og voksne. I **På nivå arbeidsbok A2** arbeider vi med setninger med tekster fra dagligdagse situasjoner og vokabular. Samtidig begynner vi å analysere grammatikken vi arbeider med. Vi spør for eksempel: Er det et adjektiv eller et adverb? Hvilket ord i setningen forteller adjektivet om? Oppgavene i arbeidsbøkene er laget slik at vokabularet er nyttig i flere sammenhenger. Derfor henger vokabularet og grammatikken i oppgavene nøye sammen. Det betyr at du kan ha fokus på ordene og på situasjonen og **samtidig** lære grammatikk.

Bøkene er rikt illustrert for å vise hvordan grammatikk gir innhold til språket i ulike situasjoner, og forklaringene er bundet sammen gjennom fortellingen om Frida og Even og familiene deres. **På nivå** inneholder også en seksjon om arbeid med ulike teksttyper, med et rikt utvalg av eksempler på tekster som er aktuelle på de ulike nivåene A1, A2, B1 og B2. Denne delen gjennomgår hva som kjennetegner tekstene når det gjelder sammenbinding, vokabular og grammatikk.

På nivå kombinerer oversikt over grammatiske kategorier med tydelige og selvforklarende eksempler på hvordan kategoriene brukes. Ved å kombinere produktivt og reseptivt arbeid med grammatikk og ved å forankre arbeidet tematisk og bruke gjenkjennelige situasjoner og nivåtilpasset vokabular, blir arbeidet med grammatikk relevant, nyttig og variert.

Gølin K. Nilsen har arbeidet med undervisning i norsk som andrespråk siden 1991 og er forfatter av læreverker som *Norsk nå!*, *Mer norsk* og *Klart det!*. Nilsen har deltatt i nasjonalt læreplanarbeid og har inngående kunnskap om *Rammeverket* (UDIR 2011). Nå arbeider hun ved Universitetet i Stavanger der hun holder på med en doktorgrad innenfor norsk som andrespråk.

FAGBOKFORLAGET

www.fagbokforlaget.no

ISBN 978-82-11-02579-1

9 788211 025791